TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

004666

Nr. 39 (196) TORONTO, Ontario, 1953 m. spalio (October) mėn. 1 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

JAU UŽTENKA

Kai peržvelgi žmogus mintimi dabartinę Lietuvos laisvės bylos padėtį, kovos organizaciją bei veiklą, tikrai ne viskuo tenka pasidžiaugti. Tarptautinių pajėgų išsidėstymas ir pasaulinės nuotaikos tikrai rodo gerėjimo žymių. Šiandien Lietuvos vardu ką nors pasakyti pasauliui jau nėra taip sunku, kaip buvo prieš penketą metų. Kad Lietuva pavergta smurto keliu, kad tauta savo laisvės neišsižadėjo ir kovą veda, šiandien žino visas pasaulis, o daug kur rodoma tai kovai ir aiškaus pritarimo. Lietuviško žodžio nesiginama. Jo net paprašoma. JAV kongresas net sudarė specialią komisiją Lietuvos ir viso Pabaltijo pavergimo medžiagai surinkti bei įvertinti. Aiškus dalykas, kad toji komisija priims taip pat ir lietuvišką žodį, apklaus daugelį lietuvių, surinks lietuviškąją medžiagą. Tai puikiausia proga iškelti viską, ką mes žinome apie Lietuvos pavergimą, krašto priespaudą, naikinimą ūkinio bei kultūrinio gyvenimo ir vykdomąjį genocidą. Tokios progos viską iškelti į viešumą dar nebuvo. Komisija dirbs, bet ir lietuviai turi ateiti jai į talką. Turi surinkti visą medžiagą, kokią tik įmanoma gauti. Tai didžiulis uždaviny mūsų informacijos įstaigoms bei visam kovos aparatui.

Bet ar mes tam dideliam uždaviniui pasiruošę?

Buvo laikas, kada su lietuvišku žodeliu buvo sunku kur įsiskverbti, o buvo dar daugiau padaroma negu dabar. Pastarieji keli metai praėjo politinių veiksnių ginčų ir nepavykstančių derybų atmosferoje, daugiausiai rūpinantis tais ginčais, eikvojant jiems laiką ir jėgas. Mums atrodo, kad viskas jau išbandyta ir tas amžinas derybas laikas baigti.

Keista, kad derybos vyksta tarp tautos atstovybės pakaitalo ir tarp valstybės valdininkų, tarytum kuris jų katrą norėtų išversti, tarytum abiems veiksniams nebūtų ką veikti savuose baruose. Juk visiems yra aišku, kad tarp tų dviejų veiksnių juridinės subordinacijos pakol kas negali būti. Tarptautinėje plotmėje teisinį statusą šiandien turi diplomatijos likučiai ir niekas to nenori griauti. Bet lietuvių tautos akyse augščiausias autoritetas yra VLIKas ir joks tautos narys neturi teisės šito moralinio autoriteto nepripažinti. Lietuvių tautos kovą dėl laisvės juk saisto ne tarptautinė teisė, bet tautos valia. Jos reiškėjas yra visas tautos grupes apjungiąs organas, išaugęs iš krašto kovos organizacijos — VLIKas. Visa kita yra kovos įrankiai. Jei katrie iš tų įrankių su tuo nesiskaito, yra tautinės drausmės laužytojai. Aikvoti laiką jiems susigrąžinti nebėra prasmės, nes viskas išbandyta. Juo labiau, kad tų valdininkų dauguma nieko ir neveikia. Tesėdi jie savo postuose ir nėra ko gaišti, kai darbas laukia. Kai bus koks konkretus reikalas, ir šitie ponai visdėlto atliks, ko bus iš jų paprašyta, kaip tai būdavo prieš viso šito erzelio ir derybų pradžią. Anais laikais juk nebūdavo tokių atsitikimų, kad atstovai atsisakytų VLIKui duoti reikalingos medžiagos, kaip šito erzelio metu atsisakė pateikti medžiagą V. Vokietijos paprašytam memorandumui paruošti. O jei taip vėl kartotųsi, nereikėtų to nuslėpti, kaip buvo tylima šiame atvejy, nors memorandumas dėl to mažiausiai pusantrų metų buvo suvėluotas. Lietuviškoji visuomenė turi žinoti, kaip dirba jos valdininkai. Kitos presijos šiandien nėra. O su šita "kova" bei derybomis tik laikas gaištamas ir duodama progos šaipytis lietuviškiems Maskvos agentams, kurie savo laikraščiuose jau ištisus puslapius veiksnių pareiškimų pricituoja.

Politinė kova pasaulyje vyksta tokia didele įtampa, kaip dar niekad. Tad žaidimo savo tarpe užtenka. Dėmesį reikia sukaupti į pozityvų darbą, negaišti tuščiose derybose. Jau pats laikas jas baigti ir daugiau nebegrįžti. Telieka tai archyviniu epizodu. Gal būt, ir vėl pasirodys pareiškimų su nuolatiniu "aš... aš...", bet argi jau nebemokame nusišypsoti? Ne veiksnių derybos gali paveikti lietuvių tautos kovos sekmę, bet pozityvus darbas. O jo tiek daug.

Išlaisvinimas be dogmos

Niujorko bendradarbio
ALMAUS

"Ne vien tik duona žmogus sotus" — suvokdavo žemdirbiai Lietuvoje. Per amžius amžinuosius žmonės išmoko garbinti Dievą augštybėse, o tvarkai žemėje nustatyti, Jo įstatymais vaduodamiesi kūrė doktrinas ir dogmas — milionai mirė jas įgyvendinant, ginant.

Amerika dogmomis dėl daugybės priežasčių nesirūpino, fenomenališkai susikūrė savitą charakterį, gyvendamą plačiausių vandenų saloje nerado reikalo filosofuoti ar užsiimti politinėmis teorijomis. Jei europiečiai, kentėdami feodalizmą, monarchizmą, tiranijas svajojo ir skelbė čartas, amerikiečiai savąsias mintis realizuodavo gyvenime, prisitaikydami aplinkybėms. Bet žmogui išmokus greičiau už balsą lakstyti ir atomus sprogdinti — tiranija, Amerikai kažkas nesuprantamo ir nesuvokiamo (dar DP stovyklose jankiai klausdavo, kodėl pabaltiečiai nesikreipė policijos pagalbos prieš Maskvos deportuotojus birželinėmis naktimis!), Amerika privertė ne tik kiečiau ginkluose pasitempti, bet ir pagalvoti. Skubanti civilizacija Ameriką per dešimtmetį privedė prie padėties, prie kurios Romos imperija keliavo šimtus metų. Istorikai sako, jog anoji subirusi, kad nepajėgusi savęs suvokti ir ją persekiojusi jos "nežinomojo" šešėlių vaiduokliška baimė (McCarthismas, kitas primintų).

Amerikoje yra susidariusios dvi grupės: vieni už "Homo Americanus" savosios dogmos— "Sancto Sanctorum" surašymą, kiti to reikalingumą neigia. Treti, kaip populiarusis "Time" sprendė, — "šiuo metu JAV savaime įformina savąją dogmą".

Septintą mėnesį mūsų taip viltingai pasitikta JAV išlaisvinimo politika neteko savo dinamizmo ir veržlumo. Susidarėme įspūdį, kad minėtosios diskusijos dėl amerikoniškųjų dogmų yra stipriai atjaučiamos JAV-bių vykdomuosiuose sluogsniuose. Ten pritariama mokslinčiams, kaip "The Genius of American Politics" autoriui Mr. Boorstin, tvirtinančiam, jog mes, amerikiečiai, jokiems išlaisvinimams dėka mūsų istorijos ir geografijos salygų ne nesame pajėgūs. Arba Mr. F. J. Turner, kuris grūmojo, jog "JAV lai nesirūpina įvesti pasaulyje demokratiją, bet tesistengia išsaugoti demokratines institucijas ir idealus". ("Išlaisvinimas taikingomis priemonėmis" šūkis yra šios minties JAV administracijoje liudininkas). Esą, amerikietiškas intelektualinis "nesaugumas", jankišku dogmų silpnumas jokių "kryžiaus karų" neįgalina.

Įsileidę į ginčus, amerikiečiai akademikai net iš vis dogmų Amerikai reikalingumą ginčijo. Vieniems "demokratijos filosofija" buvo būtina atsverti melu ir teroru propaguojamoms bolševizmo idėjoms, paveikti "neutraliesiems", kaip indusams ir kiniečiams. Kiti, gi tvirtino, jog Amerika nuo seno žavėjo pasaulį, ne doktrinomis, bet kitų doktrinų geriausiu pritaikymu. Prisiminę vargingos atminties kenanzmą (jis tebėra per stiprus Amerikoje), jie išvedžiojo, jog Amerikai nedera nei su "Voice of America" nei su "Money of America" listi į svetimus "daržus". Kaip tūlas Spender dėstė: "Lai komunistai džiaugiasi įsivestąja "monolitine" sistema; jie džiaugiasi ne kuo kitu, tik savo pražūtimi. Mes gi težiūrėkime, jog jie likusio pasaulio nepaverstų kapinėmis". Jie velniop siųstų pavergtuosius, bijančius MVD-MGB pasaulyje negirdėtos tiranijos, kuriuos, tiesą sakant, JAV beprincipinė administracija, taip lengvabdūiškai šūkaudama apie Atlanto čartą, "dogmatiškai" Maskvai už "taiką" pardavė. Šitie galvočiai tvirtino, kad Amerika negali pasaulio "prievartauti", siūlydama jam kažką geresnio, nei patys pavergtieji ir dar laisvieji sugeba išsikovoti. Girdi, kad ir laimėjusi aniems laisvę, Amerika tuo būdu būtų nustojusi buvus Amerika. Šitie galvočiai, kaip ir Kennan, todėl griežtai pasisako prieš šios dienos "dogmatiškuosius abolicionistus", — antrąją grupę, kuri siekia panaikinti vergiją Rusijoje. Kam čia reikalingos dogmos, jei reikalas esąs taip aiškus, išeinąs iš JAV pionierių — puritonų ir civilinio karo didvyrių tradicijų. Prisimena ir Abraomą Linkolną. Nekęsdamas vergijos bet kur, jis abejojęs ar pajėgsiąs pasaulį padaryti gėriu. Išvadoje jie siūlytų, kad dabartinė administracija vietoje užsimojusi per toli, lai išsaugo ir suefektyvina krašto demokratines laisvąsias institucijas...

Geras "Išlaisvinimo" startas

Optimistiškai vertindami paskutiniųjų mėnesių įvykius, mes norėtume nuopelnus priskirti "išlaisvinimo politikai". Nors Stevenson ir juokias, bet galima tikėti, jog net ir Stalino mirtis galėjo būti jos paskubinta, kai Malenkov, Chruščev ir Co. pamatė reikalą, bet kokiomis priemonėmis sušvelninti stalininę peragresyvią politiką. Bet tai buvo tik pradžia — toliau jau reikia gilesnio savosios politikos pagrindimo ir įsijautimo; neužtenka vien Mr. Dulles idealizmo. Neužtenka ir naujai įgytų, nuo

(Nukelta į 2 psl.)

MARIJOS METAI

Rugsėjo 27 d. popiežius Pijus XII pranešė, kad 1954 m. skelbiami Marijos metais. Mat, 1954 m. gruodžio 8 d. sueina 100 m. nuo Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimo.

Popiežius ragina viso pasaulio katalikus praleisti Marijos metus maldoje ir atgailoje, prašyti Dievo per Švč. Dievo Motinos užtarimą pilnutinio krikščioniško gyvenimo visiems tikintiesiems, taikos, Bažnyčiai laisvės tuose kraštuose, kur ji persekiojama, darnaus tarpusavio luomų sugyvenimo.

Enciklikoje nurodoma, kad Marijos metai prasideda š.m. gruodžio 8 d. ir baigsis sekančių metų tą pačią dieną. Šv. Tėvas ragina tikinčiuosius Marijos metais lankyti Dievo Motinos šventoves, prie jos altorių kalbėti privatines maldas ir dalyvauti viešose pamaldose. Didžiausios iškilmės įvyks Lurde, Fatimoje ir kitose Marijos šventovėse. Deja, jų negalės būti nei Vilniaus Aušros Vartuose, nei Šiluvoje, nei kitose Marijos šventovėse Lietuvoje.

Nori atnaujinti Petaino bylą

Du Prancūzijos advokatai kreipėsi į Teisingumo ministeriją, prašydami persvarstyti maršalo Petaino pasmerkimo bylą. Pagrindu nurodoma, esą, buvusi slapta sutartis tarp Prancūzijos ir D. Britanijos, pagal kurią tarp abiejų kraštų turėjęs būti išlaikytas šaltumas, kad vokiečiai nepagrobtų Prancūzijos laivyno ir kolonijų, kas būtų labai sustiprinę ašies padėtį. Bylos metu Churchillis tokios sutarties buvimą paneigęs, tačiau ji buvusi paties karaliaus patvirtinta 1940 m. gruodžio 6 ir 9 d. Tik Jurgiui VI mirus dabar esą neberandamas tos sutarties tekstas.

Britų vairuojamos raketos

Britai, lyg atsakydami bolševikams į vandenilio bombos susprogdinimą, paskelbė, kad yra išradę tokias raketas, kurios gali pasiekti 15 km. augštį ir "skristi" 3.200 km. greičiu per val. **Šios raketos skris taip taikliai,** skelbia "Neue Züricher Zeitung" **jog nuo jų negalės išsisukti joks piloto valdomas priešo lėktuvas.** O Sovietų lėktuvai su atominėmis ir vandenilio bombomis kaip tik sudaro D. Britanijai didžiausią pavojų. Tai **raketos su "elektroniniais smegenimis".** Churchillio žentas Duncan Sandys skelbia, kad britų lėktuvai "Valiant", "Vulcans" ir "Viators" įstengs prasimušti pro visokią Sovietų gynybos apsaugą. Tai yra viena iš stiprausių garantijų, kad Sovietai nedrįstų rizikuoti pradėti naująjį karą.

Už ką siunčiama į kalėjimą

Čekoslovakijos švietimo ministerijos organas "Mokytojo naujienos" rugpiūčio 12 d. paskelbė straipsnį apie bylą S. Moravos gimnazijos mokytojo dr. Enders, 33 metų amžiaus. Pasak reporterio, "šis išgama" nebodamas "mokslinės tiesos", iškraipęs pasaulio, gyvybės ir žmogaus atsiradimo teoriją ir savo mokinius įtikinėjęs tikėti viršgamtine jėga, pasaulio kūrėju, o marksizmo mokslą apie pasaulio atsiradimą skelbęs klaidingu.

Bylos metu jis pasisakęs tikįs stebūklais, nes jie esą patvirtinti specialių popiežiaus paskirtų komisijų. Atseit, jis vietoje tikro mokslo skelbęs obskurantizmą ir religinius prietarus apie esimą viršgamtinės Būtybės. Jo priešingumas socializmui pasirodęs bylos metu, kai jis vis iškeldavęs katalikiškas pažiūras, nors pats pasidaręs kataliku tik po 1948 m. vasario mėn. (komunistų perversmo). Tokie žmonės, kaip dr. Enders, skelbia tamsybes, savanaudišką buržuazinį intelektualizmą, kas tarnauja amerikiečių karo nusikaltėlių tikslams, baigia autorius straipsnį. Taip baigti ten privalu. Dr Enders buvęs pripažintas kaltu ir nuteistas, nors autorius ir nepasako, kiek metų jam paskirta.

LENKIJOS KARIUOMENĖ SU VOKIEČIAIS KAUTŲSI

Pereitą savaitę Toronte lankėsi su rusišku MIG sprausminiu lėktuvu į Danijos Bornholm salą pabėgęs lakūnas Jarecki ir lenkiško kilimo kongresmanas O'Konski, Wisc. Rep. Ketvirtadienį vakare jie turėjo pranešimą vietos lenkiškai visuomenei, o penktadienį buvo suorganizuotas pasikalbėjimas su spaudos atstovais, kuriame betgi dalyvavo daugiausiai mažumų laikraščių atstovai.

Jarecki, kuris kalba per vertėją, pranešimo nedarė, nes apie jo pabėgimą jau daug rašyta, bet atsakinėjo į klausimus.

Dabartinės Lenkijos kariuomenės esą apie ½ miliono vyrų, tame tarpe 8 oro divizijos, kurių vienas korpas esąs Poznanėje. Vyr. kariuomenės vadas Rokossowskis jokio autoriteto neturįs, tačiau visi esą taip įbauginti suėmimų, kad niekas apie jautrius dalykus nekalbą, o kas prasižiojąs, kitą dieną jau būnąs sutvarkytas. Lenkijoje taip plačiai esą kalbama, kad karas galįs kilti, t.y. amerikiečiai galį pulti kas dieną, kad pabėgdamas jis buvęs tikras, jog karas čia pat. Net 80% Lenkijos karininkų tada nuolat buvę laikomi parengties stovyje. Apie atominės bombas Lenkijoje oficialiai esą skelbiama tik, kad Sovietai jas turį, rusai karininkai pasaką, kad su jomis jie galėsią visą Niujorką griuvėsiais paverstl. Kokiai nors civilių apsaugos veiklai visai nesiruošiama. Iš tremties grįžę karininkai buvę iš pradžių priimti kariuomenėn, bet po kurio laiko atleisti arba ir suimti.

Esą, jei kiltų karas, Lenkų tauta beabejo paremtų vakariečius, kariuomenė pereitų vakariečių pusėn, bet, esą, su sąlyga, kad nebūtų rizikos, jog po kelių mėnesių vėl išduos bolševikams, kaip kad dabar daroma Korėjoje. Vokietijos ginklavimasis Lenkijoje nepopuliarius ir **jei kilus karui į Lenkiją žygiuotų vokiečiai, Lenkų kariuomenė, esą, kautųsi, nes 1939 m. prisiminimas tebesąs gyvas.** Girdi, gal padėtį sušvelnintų, jei būtų suorganizuota laisvųjų lenkų kariuomenė ir jei jinai eitų kartu su vakariečiais.

Čia pasipylė daugybė klausimų, liečiančių lenkų armijos organizavimą, vyriausybės pripažinimą, Katyno komisijos raporto likimą, į kuriuos atsakinėjo jau O'Konski, tereikšdamas tik savo asmeniškus samprotavimus, nors klausimai lietė JAV vyriausybės laikyseną. Klausėjai lenkai daugiau piršo mintį, kad reikėtų pripažinti vyriausybę ir kurti armiją, o O'Konski samprotavo, kad armijos sukūrimas pagreitintų vyriausybės pripažinimą, tik bėda, kad nei viena Europos valstybė nesiryžtanti tokią Lenkų armiją priimti į savo kraštą, visos privengią Sovietų Rusijos pykčio ar kitų sunkumų turį...

Pasak Jareckio, iš visų išeivijoje veikiančių lenkiškų veiksnių krašto akyse autoritetingiausia esanti egzilinė vyriausybė Londone. Krašte esanti vykdoma rusifikacija, visi verčiami mokytis marksizmo-leninizmo, o vertimą mokytis rusų kalbos aiškiną tuo, kad tai galėsią palengvinti karo metu operacijų pravedimą. Pogrindis protarpiais tepasireiškiąs kokiais sabotažo veiksmais, šiaip nesąs juntamas. Tikyba persekiojama. Pvz. kariams eiti bažnyčion ar krikštyti savo vaikus uždrausta. Visus kitus nuo bažnyčių lankymo stengiamasi sulaikyti pamaldų metu ruošiant visokius susirinkimus ar pramogas ir reikalaujant ten dalyvauti. Ir Lenkijoje jau pasėtas skilimas šeimose — tėvai su kalbomis turi slėptis nuo vaikų, nes jie mokyklose kvočiami, ką girdėję namie ar tėvai klauso užsienio radiją ir tt. Nemažai tėvų taip jau suimti.

Į klausimą ką jis žino apie padėtį Pabaltijy, Jarecki atsakė, kad beveik nieko, nes siena aklinai uždaryta, susirašinėti atvirai negalima, tad nebent bėgliai kokių žinių atnešą. Atskirai paklaustas apie iš Lietuvos "repatrijavusius" lenkus, pasirodė taip pat nedaug težinąs. Jo nuomone, jų buvę nedaug ir daugumas buvę įkurdinti vakarinėse, buvusiose Vokietijos, srityse.

— **Roma.** — Aviano aerodrome nutūpė su F-47 lėktuvu jugoslavų lakūnas, kuris paprašė prieglobos.

— **Varšuva.** — Paskutinėmis žiniomis, kardinolas Vyszinski, yra suimtas ir kaltinamas priešvalstybine veikla. Spėjama, kad jam bus sudaryta tokia pat byla, kaip buvo kard. Mindszenty.

Nuteistas vyskupas Lenkijoje

Lenkijos komunistinis teismas nuteisė pirmą vyskupą. Kielcų vysk. Kaczmarek, kaip ir trys kunigai bei viena vienuolė, buvo kaltinami šnipinėję JAV ir Vatikanui ir visi prisipažino tai darę, prašydami teismą būti nuolaidesniu. Vyskupui paskirta 12 metų, vienuolei 5 m., o kunigams 10, 9 ir 6.

Vadinasi ir Lenkijoje jau pradedamos hierarchų bylos ir grynai bolševikiškai, kur kaltinamieji visada viskuo prisipažįsta.

Pasak Varšuvos radijo, kaltinamieji liudiję, kad šnipinėjimo tarpininku buvęs Niujorko kardinolas Spellman, kuris esąs didelis Sovietų Sąjungos priešas ir karo metu siekęs kompromisinės taikos, kad Vokietija galėtų savo jėgas sukaupti prieš S. Rusiją.

Savaitės įvykiai

Pereitos savaitės tarptautinės politikos centre tebebuvo **Korėjos t. konferencijos klausimas.** Komunistai vis neatsako nieko dėl pasiūlytųjų vietų, o to vietoje reikalauja, kad konferencija būtų papildyta Azijos neutralių valstybių delegacijomis ir kad tai nebūtų dviejų priešingų pusių derybos, bet "apskrito stalo" konferencija, svarstanti visas Tolimųjų Rytų problemas. Višinskis vėl nori atnaujinti diskusijas tuo reikalu JT, o vakariečiai nesutinka ir kaltina komunistinį bloką, kad jis konferenciją norįs nudelsti arba visai išardyti. Daugumas JT diplomatų jau nebetiki, kad konferencija prasidėtų numatytu laiku, spalio 28 d. Sako, nebent metų pabaigoje.

Pietų Korėjos prez. Rhee pareiškė protestą prieš JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos remiamą projektą abi Korėjas neutralizuoti JT prisimant garantiją jų saugumo. Rhee protestuoja prieš betkokį projektą palikti Korėją padalintą ir agresorių nenubaustą ir prieš tai, kad dėl projekto nebuvę atsiklausta jo vyriausybės. Vašingtonas dėl to atsakė, kad tai tik vienas iš daugelio projektų, tad atsiklausti dar nebuvę jokios prasmės. Ryšy su anuo projektu JAV buvo paskelbusios, kad jos esą pasirengusios prisidėti prie tarptautinių garantijų, jei bus sutarta sukurti laisvą Korėją ir pašalinti iš jos visas svetimas kariuomenes, bet jei to nebus pasiekta, JAV savo kariuomenę Korėjoje laikysią tol, kol reikėsią.

Dėl konferencijos sudėties, ar ją reikia papildyti, JAV laikosi nuomonės, kad tai galės nuspręsti pati konferencija. Prancūzija taip pat norėtų konferenciją praplėsti ir jojė svarstyti taip pat Indokinijos klausimą, kur karas tęsiasi jau 8 metus.

Belaisvių grąžinimas oficialiai laikomas baigtas, nors JT karinė vadovybė teigia, kad negrąžinta dar 3.404. Komunistai sako jų niekad neturėję, nors jų sarašas sudarytas pagal jų pačių šaltinius. Atsisakančius grįžti 23 amerikiečius, 1 britą ir 335 p. korėjiečius komunistai jau perdavė neutraliųjų komisijai. Jie atvykę dainuodami intenacionalą. Esą, jie negrįžtą dėl to, kad nenorį, jog jiems būtų užgniaužta teisė kalbėti už taiką pasaulyje. Daugumos amerikiečių tėvai ir artimieji labai nustebę ir netiki, kad jie tai darytų laisva valia. Su jais niekas iš amerikiečių dar nekalbėjo. Nepradėtas ir kinų bei š. korėjiečių kalbinimas, nes nesutariama dėl kalbinimo metodų. Komunistai reikalauja individualaus kalbinimo, JAV stoja už bendrą kreipimąsi, kad nebūtų prievartavimo. Neutraliųjų kom. Švedijos ir Šveicarijos delegacijos stovi už JAV siūlymą, o Lenkijos ir Čekoslovakijos — už komunistų. Nulems Indijos delegacija, kuri dar nepasisakė, nors jau turi nemalonumų su 23 tūkstančiais antikomunistų, kurie maištauja prieš betkokį prievartavimą. Indija savo 5000 karių dalinį turėjo jau padidinti — prisiuntė dar 500. Belaisvių kalbinimą numatyta pradėti šį ketvirtadienį, nors turėjo būti pradeta pereitą šeštadienį.

Gen. Clark apkaltino komunistus, kad jie laužą paliaubų sutartį siųsdami Korėjon daugiau lėktuvų. JAV karinė vadovybė renka medžiagą apie kom. karo nusikaltimus Korėjoje.

Europoje tebevyksta padėties aiškinimasis. Naujiena, kad Prancūzijos premjeras pareiškė, jog vyriausybė prašysianti Europos Armijos sutartį ratifikuoti, nors D. Britanijos pažadą glaudžiau bendradarbiauti su Europos Gynimo Bendruomene ji laikanti dar nepatenkinamu. Adenauerio ir Bidault susitikimo data dar nepaskelbta. S. Rusijoje paskelbta apie naujus valymus Gružijoje — pašalintas premjeras ir k. partijos pirmasis sekretorius. Kartojamos žinios apie Stalino sūnaus Vasyliaus išsiuntimą į Kolymos darbo stovyklą. Apie Berijos pabėgimą pereitos savaitės pradžioje pasaulio spaudoje dar buvo rašoma nesuderintų gandų — tai jis esąs Ispanijoje, tai Irane, tai P. Amerikoje, tai išviso nežinoma kur, o viešai pasirodęs tik jo atstovas saugumo majoras, kuris jo vardu derąsis ir pan. Nei Maskva, nei Vašingtonas tuo reikalu jokio oficialaus pareiškimo nepadarė.

Ispanijos — JAV apsigynimo sutartis pasirašyta. JAV gavo teisę įrengti 4 oro bazes, 2 laivyno pačios Ispanijos krantuose, tur būt Cartagenoj ar Cadize, ir dar Bellearų salose. Oro bazės bus greičiausia Madride, Barcelonoj ir Sevilijoj. JAV už tai duos Ispanijai ūkinės ir karinės paramos už 226 mil. dol. Laukiama, kad dėl to JT Višinskis pakels triukšmą.

Egiptas — D. Britanija pagaliau baigia derybas dėl Sueso. Kaip pranešama iš Kairo, Britai sutikę priimti Egipto tezę, kad jie savo kariuomenę ten vėl galės grąžinti tik tada, jei bus užpulta kuri iš arabų valstybių, bet ne betkokio karo atvejy. Dar likę išspręsti mažesnės svarbos klausimus, būtent, kiek laiko Suese dar gali pasilikti britų specialistai. Britų kariuomenė išsikraustysianti per 18 mėn.

Irane gresia vidaus neramumai. Kai buvo paskelbta, kad prokuratūra pareikalavo Mossadeghui mirties bausmės pakariant, pietinėse Irano srityse Ghashaghai kilties vadai pasiuntė ultimatumą vyriausybei jį paleisti arba jie pulsią vyriausybę su savo 10.000 raitelių. Vyriausybė ten iš lėktuvų paskleidė perspėjančių atsišaukimų ir grasina panaudoti jėgą, jei nenurims. Maišto centras Shiraz, pasak vyriausybės, esąs jos visiškoje kontrolėje.

Pasmerkė sovietinę agresiją

Rugsėjo 17 dieną suėjo 14 metų, kai Sovietų Sąjunga, sąmokslė su Hitleriu iš pasalų puolė ir pribaigė su naciais tuo metu kovojusią Lenkiją.

Tos nelemtos sukakties proga užs. reik. viceministeris Bedell Smith padarė pareiškimą.

Štai pilnas to pareiškimo tekstas:

"Kai 1939 m. rugsėjo 17 dieną Sovietų Sąjunga, sulaužiusi iškilmingą nepuolimo sutartį, įsiveržė į Lenkiją, Sovietų vadai savo žygius teisino teigdami, kad Lenkijos valstybė ir valdžia liovėsi egzistavusios.

"Šio pareiškimo ciniškumas buvo aiškus lenkų tautai jau tada, bet dar didesniu klaikumu išryškėjo, kai pasaulis sužinojo nacių ir sovietų 1939 m. rugpiūčio 23 dienos slaptųjų susitarimų protokolo turinį.

Juose naciai ir sovietai, kaip sąmokslo dalininkai sutarė tarpusavy pasidalinti Lenkiją ir Baltijos valstybes".

Amerikos užsienių reikalų viceministeris Bedell Smith pareiškimą baigia šiais žodžiais:

"Minėdami šio totalitarų sąmokslo 14-ąją sukaktį, mes turėtume pareikšti pagarbą pagarsėjusiam didvyriškumui lenkų tautos, kuri yra tragiškai priversta kas kart naujai rodyti pasauliui, kad ji niekada nepasiduos tironijai.

Mes taipgi turime pasišvęsti sukurimui sąlygų, kuriuose lenkų tauta galėtų atgauti pilną laisvę. Galop, užtikrinkime lenkų tautai kad JAV niekad nesutiks su sovietine diktatūra Lenkijai".

— **Tokio.** — Japonija planuoja sukurti 250.000 armiją.

— **Kopenhaga.** — Danijos rinkimuose daugiausia vietų laimėjo socialistai — 74 iš 179, kai dabartinė koalicija tegavo 72. Premjeras Erik-Eriksen betgi ruošiasi susitarti su liberalais ir toliau valdyti.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

AL TARYBOS ATSIŠAUKIMAS

1940 m. birželio 15d SSSR ginkluotos pajėgos, sulaužydamos visas, tarp Lietuvos Respublikos ir Sovietų Rusijos sudarytas sutartis, okupavo Lietuvą.

Jėgos keliu, nesiskaitydamas su Lietuvos gyventojų norais, okupantas pastatė savo vyriausybę ir klastos bei apgaulės būdu paskelbė Lietuvos "Liaudies Seimą". Kandidatais į tą "seimą" pastatė sau patikimus žmones arba kitus asmenis, kuriuos norėjo panaudoti savo politikai. Šio "seimo" prievartiniai rinkimai įvyko 1940 m. liepos 14-15 d.d. o tais pat metais liepos 21 d. buvo insceniuota "Liaudies Seimo" sesija, kurioje buvo nutarta prašyti SSSR įjungti Lietuvą į Sovietų Sąjungą.

ALT Vykdomasis Komitetas žemiau skelbia sąrašą visų buvusių "Liaudies Seimo" narių, pagal rinkimų apygardas, ir prašo:

1. esančius už užgrobtos Lietuvos ribų, laisvajame pasaulyje, buvusius to "seimo" narius — tuojau atsiliepti ir duoti savo adresus;
2. žinančius apie "seimo" narius — tuojau pranešti jų adresus;
3. atsiliepti visus liudytojus, kurie tiesioginiai gerai pažinojo "seimo" narius, turėjo su jais pasikalbėjimų dėl apgaulingų rinkimų, žino jų biografijas, tiesioginiai girdėjo jų nusiskundimus dėl bolševikų vykdomos prievartos ir t.t.

ALT Vykdomasis Komitetas.

"LIAUDIES SEIMO" NARIAI

Kauno apygarda:
Banaitis J., Gluotnis J., Garmus A., Venclova A., Petrauskas P., Staškevičiūtė A., Bieliauskas V., Sniečkus A., Šumauskas M., Vinickis J.

Alytaus apygarda:
Tamulevičius T., Pakarklis P., Cvirka P., Milančiūtė, Ražanauskas, Balionis F., Balčiūnas K., Jaciunskas V., Ramanauskas P.

Ukmergės apygarda:
Pupeikis S., Malašinskas J., Dambrauskas A., Gira L., Česnaitis A., Guzevičius A., Gudauskas V., Abakonis J, Ališauskas J.

Vilniaus apygarda:
Jendrichowski S., Wolkowicz S., Stachelska-Dziežinska I., Didžiulis K., Jadzgiewicz W., Miceika M., Paszkiewicz J., Juchnevičius R., Budionovas J., Latvys-Fridman B.

Telšių apygarda:
Gedvila M., Adomauskas L., Abdulskaitė B., Taurinskas J., Butkus A., Bauža., Ročius D., Vaineikienė S.

Mariampolės apygarda:
Meškauskienė M., Daukšys P., Ditkevičius V., Mickus P., Eidukaitis P., Bieliauskas J., Demskis J., Plečkaitis J.

Šiaulių apygarda:
Paleckienė G., Tverkus J., Orintas S., Mackevičius N., Zibertas P., Rimdžius R., Aksionaitis P., Baranauskas B., Žebenka R., Kačinskas H., Kazimieraitis D., Jasutis E., Švitra J., Riliškis J.

Panevėžio apygarda:
Mickis M., Dembo I., Laučys I., Dovydėnas L., Kutraitė M., Murauskas S., Mikonis A., Grigalevičius J., Pauksnys P., Biržietis V., Petrauskas K.

GEDIMINAS GALVA

JAV užsieniu politikos vingiai

Nūdienį pasaulį trumpai galime aptarti šiais žodžiais: Kinija skaitlingiausia gyventojais, Sovietai valdo didžiausius sausumos plotus, besilpstanti Britanija valdo skaitlingus užjūrinius kraštus, o JAV turtingiausios, daugiausia gaminančios, ūkiškai techniškas milžinas. Tam ūkiškam milžinui šiandien išpuola ne paprastas vaidmuo: rungtis su laisvų tautų pavergėju, krikščioniškos kultūros naikintoju ir naujos barbarijos nešėju Sovietais. Kiekvienas amerikiečių žygis yra sekamas visų, o ypač tų kurie siekia išsilaisvinti iš sovietinio engėjo ir persekiotojo. Jie pirmiausia klausia: kuriuo keliu eis JAV, nes į jas sudėtos visos viltys. Ir taip mes stabtelime ties amerikiečiais, kurie demokratiniu būdu išrenka vyriausybę, vėliau rikiuojančią ne vien vidaus, bet ir užsienio reikalus.

Didžiausias amerikiečių žinovas ir tarptautinės politikos tyrėjas, Woorow Wilson universiteto profesorius šiemet išleistoje knygoje International Politics štai ką sako: "Nepaprastos svarbos veiksniu Amerikoje yra gyventojai. Jie gali būti aptarti kaip vaikiškai dogmatiški ar visai nekalti nežinėliai. Amerikai svarbiausias dalykas yra lankstumas, tarčiau prisitaikymas, ir visi reikalingi daiktai".

Amerikiečius stebėdami užtiksime daugiau kraštutinumų, kaip kitose tautose. Čia užtiksime revoliucinį griežtumą ir atsilikusį konservativizmą, politinę demokratiją ir ūkišką susitelkimą, oligarchiją, atskirų tautų virinimą ir kaikurias nuotaikas prieš rasę, visų laisvę ir ūkiškai pajėgiųjų išsiskyrimą iš plačios visuomenės tarpo. Tame milžiniškame margumyne, kurio čia plačiau neaptarsiu, tame visuotinės laisvės krašte, kuriame net laisvė kartais piktnaudojama savąjam kraštui susilpninti, pasireiškia prieštaraujančios linkmės užsienio politikoje.

Izoliacionizmas ir realioji politika

Užsienio politikoje nemažos įtakos turėjo turtingesnieji, vistiek kuri partija valdytų. Jie pirmiausia kreipia dėmesį ne tiek į įtakos išplėtimą svetur, kiek į ūkišką vyravimą. Jau anksčiau savaip buvo apibūdinti santykiai su Europa. Vieni manė, kad amerikiečiai teturi gerus prekybinius santykius palaikyti, tačiau nesikišti į Europos reikalus. Antrieji prileido, kad europiečiai turi prekiauti su JAV, bet nesikišti į jų reikalus. Pagaliau tretieji tvirtino, kad amerikiečiai ir europiečiai turi prekiauti su Azija, bet ten neprievartauti tautų. Pirmiesiems priklauso Washingtonas ir Jeffersonas, antriesiems žinomas Monroe, kuris sukūrė visiško nesikišimo teoriją ir tretiesiems vadinamieji Open Door šalininkai. Tačiau visi jie prarado bet kurį pagrindą šiame šimtmetyje, o ypač po II Pasaulinio karo, kai visas pasaulėvaizdis iš esmės yra pakitėjęs. Gyvenimiškoji tikrovė prispyrė JAV vis labiau kištis Europos, Azijos, Afrikos žemynuose ir pastaruose pasitarimuose Vašingtone net patikrinti saugumą Australijai ir Zelandijai, kurios priklauso britaniškajai karūnai.

Nuošalesnieji amerikiečių politiką bando aptarti izoliacionizmu — vien savimi besirūpinimu ir internacionalizmu, t.y. tarptautiniu bendravimu. Toks aptarimas nei teisingas, nei nuodugnus. Tokią aptartį galima pritaikyti kiekvienai valstybei Europoje, kai tesiekiama nuo kitų apsisaugoti. Kiekviena bekylanti ir silpnėjanti valstybė stveriasi priemonių tik save apsaugoti. Jei Jeffersonas 1814 m. dar sielojosi dėl Napoleono galimo Europos užvaldymo. Nuo 1815 m., kai buvo beįsigalinti Monroe doktrina, tame išsijungimo tarpsnyje, dažnai buvo panaudotas neutralumas ir Open Door politika, siekianti įgyvendinti politinių jėgų lygsvarą. Neretai tas išsijungimas iš tarptautinio gyvenimo teliko šešėlyje, kai vis dažniau buvo siekta tarptautinių jėgų lygsvarą — Balance of Power, kuri buvo taip britams miela. Tuo keliu einant amerikiečiai įsimaišė 1917 m. į karą, bijodami vokiečių įsigalėjimo. Tiesa, W. Wilson nesulaukė Kongreso pritarimo JAV dalyvauti Tautų Sąjungoje, nes amerikiečiai vėl paslinko į neutralumą ir nedalyvavimą svetimuose kraštuose.

Tačiau paminėtinas JAV sudarymas karinės santarvės su Prancūzija. Toji santarvė buvo pasirašyta Paryžiuje 1778 m. vasario 6 d. Tokia santarvė šiandieną išplėsta eilei valstybių, kai amerikiečiai 1949 m. balandžio 4 d. sudarė žinomą Atlanto santarvę.

Pasipriešinimas Sovietams

Jei abejuose pasauliniuose karuose JAV dalyvavo siekdamos pasaulio jėgų politinę lygsvarą išlaikyti ir bijodamos prūsiškojo įsigalėjimo pasaulio dalyje, po II Pasaulinio karo netrukus buvo surastas kelias pasipriešinti buvusiam santarvininkui — Sovietams. Su buvusiais priešais vėl surastas sugyvenimo būdas. Tiesa, to karo pabaigoje apsčiai buvo padaryta klaidų ir vaikišku galvojimu pagrįstų nuolaidų Maskvai, kurios šiandieną ypač įskaudina pavergtąsias tautas ir pačius amerikiečius. Sovietai, kurie pradedant 1941 m. gavo milžinišką paramą, kurie buvo išgelbėti iš pražūties, po karo tampa dar žiauresniu pavergėju už nacius ir nūdien sudaro neregėtą grėsmę.

Amerikiečiai 1945 m. pavasarį pradeda bandyti buvusį santarvininką. Anuomet, rugpiūčio 18 d. reikalauja Bulgarijoje laisvų rinkimų. 1946 m. rugsėjo mėn. Trumanas pareiškia, kad amerikiečiams jau kelias uždarytas į rytinę Europą. 1947 m. kovo mėn. jau prašomas Kongresas paskirti 400 mil. dol atsispirti komunizmui Graikijoje. Tais pat metais birželio mėn. paskelbiamas vadinamas Marshall planas Europai ūkiškai atkurti. 1948 m. birželio mėn. Kongrese užgiriamas sen. Vandenbergo panamerikinis bendravimas vardu Act of Petropolis. 1949 m. balandžio mėn. sudaroma Atlanto santarvė, vakarų Europai nuo sovietinio užpuolimo ginti. Ir pagaliau jau patys amerikiečiai atvirai stojo kovoti preš Maskvos užgaidas Korėjoje, kai 1950 m. birželio 27 d. šiaurės korėjėčiai, Kremliaus pakurstyti, pasidarė užpuolikais ir brolžudžiais.

Tačiau tie visi žygiai buvo daryti norint sulaikyti Sovietus tose sienose, kuriose jie tilpo po II Pasaulinio karo klasta ir jėga. Trumano paskelbtoji Point Four programa, siekianti padėti ūkiškai atsikurti atsilikusiems kraštams, dar nesudarė ideologinės programos. George Kennan, admiral Kirk ir eilė kitų, kurie sudarė šeštąją koloną savame krašte, tekalbėjo apie Sovietų susinaikinimą, tačiau sąmoningai rėmė rusus imperialistus, vistiek monarchistus ar demokratus, kurie siekia seno istorinio tikslo — ateityje pavergti nerusų tautas, nūdien engiamas sovietinių budelių. Toji Containment politika yra prieštaravimas amerikiečių tikslams ir netiesioginis talkininkavimas leisti užmušti paskutinį laisvės nepamiršusį už geležinės uždangos, kai patys amerikiečiai džiaugiasi savo laisve.

Tautų išlaisvinimas

Prezidentas Eisenhoweris atnešė naujus vėjus amerikinėje užsienio politikoje. Jo pakartotinas iškėlimas pavergtų tautų išlaisvinimo ir dinamiškumas JAV užsienio politikoje toli išsiskiria iš ankstesnės įsibėgėjusios, tradicinės linkmės. Naujasis prezidentas, ilgai turėjęs progos stebėti europinį gyvenimą, suprasti tenykščias problemas, įsigyventi į šio meto tragediją, kai laisvės vardan eilė tautų pavergiama ir be pasigailėjimo naikinama, kai vakarykštė lemtis pavergtųjų rytoj gali gręsti amerikiečiams, turėjo atvirai ir nuoširdžiai pasakyti amerikiečiams, kur pasaulis įstrigęs.

Ir toji jo politika jau sulaukė nepaprasto pasisekimo. Jo šukis — laisvė pavergtoms tautoms, sukėlė ant kojų pavergtuosius sovietiniame geležiniame kumštyje. Jo maisto karas rytinėje Vokietijoje padrąsina vokiečius galvą pakelti ir kitais būdais tęsti pasipriešinimą Maskvai. Jo nuoširdus pritarimas lietuvių prašymui ištirti sovietinį siautėjimą Pabaltijy jau patapo Kongreso įstatymu. Tas tyrimas pravers akis ne vien amerikiečiams, bet ir tokiems ponams, kaip Kennan ar Winston Churchill, 78 m. senukui, kuris nors ir su velniu besidėdamas siekia Britaniją iš pasenusio katino padaryti galingą liūtą. Tas pats Churchill ir prancūzai buvo sustabdyti nuolaidas daryti Maskvai vadinamoje Bermudų konferencijoje, kuri neįvyko tik dėka JAV.

Didelei laimei amerikiečiai turi šiandieną didelio talento ir patyrusį vyrą, užsienio politikos vairuotoją J. F. Dulles. Tas vyras meta dviprasmį žaidimą, be nuolaidų ir trūkčiojimų tikslo siekdamas. Jo patirtis užsienio politikoje siekia 45 metus, kai dar būdamas Priceton universitete, jau buvo JAV delegacijos sekretoriumi Hagoje įvykusioje taikos konferencijoje. Nuo to meto jis talkininkavo įvairioms vyriausybėms, atlikdamas labai atsakingus uždavinius. Jis be dvejonės atmeta kaikurias amerikines tradicijas ir pilnai atsideda tiems uždaviniams, kuriuos laikas pateikia. Jis užsienio politikai vadovauja, o ne seka, gaudydamasis populiarumo, kas bus kitų daroma. Ir todėl suprantamas jo pasisakymas Vokietijos rinkimų, Triesto, Japonų saugumo ir Indijos vaidmens klausimais, sulaužant diplomatines tradicijas, kurios rėmėsi populiarumu, nelyginti, kai Chamberlain 1938 m. parvežė "taiką"

Vokiečių laivynas auga

Prieš pastarąjį pasaulinį karą Vokietijos prekybinis laivynas pagal didumą turėjo penktą vietą pasaulyje — 4.5 milijonai tonų. Laivų tarpe dominavo didžiuliai transatlantiniai garlaiviai "Europa" ir "Bremen". Karo metu tačiau dauguma laivų buvo sunaikinti, o likusieji perimti sąjungininkų reparacijų sąskaiton. Taip šiuo metu Vokietijos laivininkystės firmos neturi nei vieno transatlantinio laivo, bet sparčiai atsigauna ir ruošiasi atnaujinti keleivių vežiojimą per Atlantą. Sutvarkius formalumus dar ateinantį pavasarį žadama su vokiška vėliava paleisti per Atlantą 2 laivus. Tai bus "Gripsholm", priklausęs Swedish American Line bendrovei, 19.105 t., "Italija" — 16.777 t., ir dabar plaukiojąs su vokiška įgula, bet su Panamos vėliava, priklausąs Hanse Lines Inc. Dėl šių laivų panaudojimo derybas veda abi didžiosios vokiečių laivininkystės bendrovės — Hapag ir Norddeutsche Lloyd.

Apskritai vokiečių prekybinis laivynas po karo vėl atsigauna — daug naujų laivų pastatyta arba nupirkta ir šiuo metu vokiečiai jau turi 1.840.000 tonų talpos prekybinį laivyną. Vokietijos tarptautinė padėtis stiprėja, ūkiniai ryšiai su pasauliu plečiasi, eksportas auga, tad be laivyno ir negalima verstis.

Išlaisvinimas be dogmos

(Atkelta iš 1 pusl.)

Gerai informuoti sako, jog šiuo metu taip dažnai su prezidentu pietauja žymiausi JAV biznio ir mokslo protai "išlaisvinimo" politikos tolimesnę eigą įvairiausiai aptaria. Esą, dauguma jų reikalauja sovietus spausti. Prezidentas gi tebesąs taikingiau — greičiau "išlaikymo" (nei "išvadavimo" politikai linkęs. Galbūt, ir jis jaučia savosios partijos, jei ne tautos, bedogmatiškumą. Kalbėdamas Bostone praėjusią savaitę, jis tarė ir lietuviškoms partijoms reikšmingus žodžius: "Partija privalo būti jauna dvasioje ir mintyje. Ji turi sutapti su Amerikos jaunimu. Jie žvelgia į mus klausdami, viltingi ir stebi, ko mes negalime nei ignoruoti, nei išvengti. Jaunosios generacijos ateitis priklauso nuo mūsų teliregiškumo, mūsų nesavanaudiškumo ir drąsos".

Lippman neigia "išlaisvinimo" buvimą

Pesimistiškiau nusiteikę gi citavo iš NYHerald Tribune Walter Lippman, jog "išlaisvinimo politika" nuo pat pradžios tebuvusi tuščias burbulas... "Mūsų sąjungininkai manė, jog mes pamišome kalbėdami apie "išlaisvinimą" ir mokesčių sumažinimą tuo pačiu metu. Tikrumoje mes nesame sukvailioję. Tik turėjome ilgą rinkiminę kampaniją. Prezidentas, Mr. Dulles ir visa administracija niekad nė neturėjo minties organizuoti kryžiaus karą ginklu. (Mr. Dulles ir Viceprezidentas Nixon dar praėjusią savaitę priėmė latvį min. Zarinš. Vienas iš pagrindinių klausimų buvo ar Latvijoje dar tebėra latvių). Jų tikslas tebuvo taupyti, susimažinti ir atsipalaiduoti nuo perplačių pasaulinių įsipareigojimų — kiek tai įmanoma nekapituliavus komunistams". Dulles kalba tebuvusi pavyzdys vidaus politikos, kuria siekiama gerovės savo šaliai savosios kadencijos metu. "Viena aišku iš kalbos, jog Mr. Dulles neįsiruošia išlaisvinti Ponui Rhee Š. Korėjos ar Kiniją Čang-Kai-Šekui"... Amerikiečiai, suorganizavę NATO, atsiekę balanso ir stengsis jį sūpuoti, kad ir iki nežinomybės. Jankiai, esą, galėtų, dar kiek stipriau pasistengę, šį balansą nuspausti savojon pusėn, kai sovietai yra atsiekę viską kas įmanoma. Tačiau to nebus, tvirtina žymus publicistas. Balansininkų dogmų įvairumas, esą, pakeičia žodyną. Rusai dabar šūkaują "daugiau sviesto" — ir tai vadina socializmo vystymu. Jei europiečiai norį "daugiau sviesto", mes, esą, apšaukiame juos "neutralistais", "pataikautojais", o patys amerikiečiai tokią politiką vadina "amerikiečių gyvenimo būdo" išsaugojimu.

Pavergtieji apie JAV "išlaisvinimą"

Pavergtieji ir jų pabėgėliai galiausiai patikėjo, kad kalbėdami apie "išlaisvinimą taikingomis priemonėmis" amerikiečiai tikrumoje laukia pavergtųjų iniciatyvos — sukilimų ir revoliucijų, neprižadėdami jokių pagalbų ir neužsiangažuodami. Lai jie įrodą, kad laisvė brangesnė už vergiją, krikščioniškoji vakariečiškoji dogma už "leninizmą ar chruščevizmą".

Sovietai gi, atsakydami, dar kruopščiau perorganizavo savąsias vidaus saugumo pajėgas. Pasidarė tiek bailūs, jog visose respublikose vidaus reikalų ministeriai keičiasi greičiau nei metų laikai. (Lietuvoje jau yra trečias MVD-MGB ministeris. Berijos statytinis balandžio mėn. P. P. Kondakov, dar vasaros pradžioje, apkaltintas "iškraipymu vykdant partijos leninine-stalinę nacionalinę politiką", pakeistas Ionu Ivanovičium Vildžiūnu). Bolševikų saugumo pajėgos esančios tokiame įtempime, kad net pavergtųjų trėmimai sulėėję. Ne amerikiečiams tai suprasti — daugeliui jų MGB tai lyg kopai, ką susisiekimo tiketus išdavinėja, dažnai ir dovanoja. Jankiai net paskutiniojo pabėgėlio prof. Korowicz, žodžius todėl savaip iškreipę: "... lenkai ruošiasi sukilti". Dr. Korowicz tą pati NYTimes paprašė atitaisyti: "Revoliucija Lenkijoje yra visiškai neįmanoma ir reikštų beprasmišką lenkų kraujo praliejimą... Aš sakiau, jog lenkai, stebėdami paskutiniuosius įvykius Rusijoje, turi vilčių, jog pačioje Rusijoje, ne Lenkijoje, akcija iš vidaus, prieš komunistinį režimą, yra galima".

MIG-15 saugių, Ispanijos bazių.

Išvadoje — amerikiečiai be dogmos, pavergtieji be kraujo naukia stebuklų — kad rusai, išėjus 900 metų buvę patenkinti savo "dogmomis", imtų ir sukiltų, nes mes to trokštame. Nagi ar nebūtų gražu? Berija jau pabėgo, netrukus seks Chruščev, o vėliau ir pats Malenkovas. Kad jie iššoktų iš lėktuvo parašiutu pačiam Vašingtone ir, kaip tie trys karaliai, ateitų pas prezidentą Išlaisvintoją ir didžiu balsu sušuktų: "Norime gerai pagyventi! Velniop visas dogmas!"

Vokiečių kariai rusų nelaisvėje

(Tęsinys iš praeito nr.)

Pereinamoji Lietuvos - Brastos stovykla

Pilka, debesuota aušra aušo virš Gudijos. Lietuvos Brastoje pūtė šaltas drėgnas vėjas. Stovykloje jis maišė dvokimą išviečių, lavonų, virtuvės šiukšlių ir vaikė belaisvius, kurie bėgo suplyšusiuose, bespalviuose kareiviškuose baltiniuose per aikštę. Tiktai vienas ar du susitraukę siluetai stoviniavo prie kampo virtuvės barakų ir su išgręžtomis akimis steiblijo per mažą langelį į maisto indus.

— Atidarykit duris, jūs begemotai, — vienas sušuko virėjams, kurie patogiai atsirėmę į šiltą krosnį, rūkė cigaretes.

— Šašuoti šunes, — paniekinamai murmėjo tie ir spiaudė su tabaku susimaišiusias seiles pro langą.

— Jūs toki ir toki... — prisiekinėjo anie iš lauko vartodami tam tikrus išmoktus rusiškus žodžius.—Tik pažiūrėk į šias unkščiančias riebias kiaules!

— Nusiraminkit, draugužiai! — Jie šiandien nepavogs jums dilgelinės sriubos, ypač pirmą gegužės!

Žodžiai buvo didelio, baltaplaukio vyro, kuris liepė savo draugams nusiraminti. Jis turėjo tiesias lyg liniuote nubrėžtas lūpas ir aštrias ironiškas akis. Jo dantys buvo išmušti koncentracijos stovykloje, o randas kaktoje buvo padarytas kareivio prie "Vorvärts" pastato Berlyne. Jis buvo spartakistas, vokiečių Komunistų partijos narys, Kominterno agentas, raudonosios armijos karininkas ir Sachsenhauseno koncentracijos stovykloje nuteistas mirti. Tačiau buvo paskirtas į 999 bausmės batalioną, iš kurio pabėgo į rusų pusę, perėjo Lubiankos kalėjimą, antifašistų mokyklą ir buvo aktyvus vadovas vienoje stovykloje. Dabar jis su savo draugais laukė transporto Vokietijon. Viso jų buvo 250 asmenų. Jie buvo grąžinami reikalaujant Soc. vienybės partijai. Tai buvę pasižymėję komunistai, socialdemokratai arba nacių aukų giminės. Jie grįžo iš belaisvių stovyklų įvairiuose Sov. Sąjungos kampuose.

Vieni atvyko iš Murmansko, Gruzijos ir Besarabijos, kiti iš Doneco baseino, Karagandos, Asbesto ar Omsko ir Kaliningrado. Jų kelionės iki Lietuvos Brastos duotų medžiagos gražiausioms apysakoms. Trijų žmonių grupė 1800 mylių kelią sėdėjo ant buferių, nes už važiavimą vagonuose konduktoriai reikalavo daug pinigų. Vienas turėjo būti pririštas, nes koncentracijos stovykloje buvo gavęs širdies ligą ir draugai bijojo, kad nenukristų. Kratydamas galvą senas komunistas pasakojo istoriją, kaip jo traukiny susiginčyję rusai nušovė vieną iš savo draugų ir išmetė per langą. Nė vienas iš keleivių, kurių tarpe buvo ir karininkų, neatkreipė nė mažiausio dėmesio. Kiti tegavo tik sausos duonos ir vandens per trijų savaičių kelionę, nes palydovai pardavė visą skirtą jiems maisto davinį.

Jie pasakojo nepabaigiamas griaudžias istorijas apie belaisvių stovyklas. Istorijas apie badą, išnaudojimą, terorą ir baisiausį plėšikavimą. Keturi šimtai gramų nedakeptos duonos, tiek pat vandeningos miltų košės buvo viskas, kas geriausiu atveju sudarė jų maisto davinį. Su šiuo daviniu privalėjo dirbti nuo 10 iki 12 val. pamainas. Statydami kelius, skaldydami uolas ar valydami javus, kirsdami mišką ar plukdydami sielius. Stipriausi vyrai per kelias savaites pavirsdavo skeletais.

Laimingieji pakliūdavo į karo belaisvių ligonines, kur būdavo atgaivinami, kad vėl būtų nualinti. Nelaimingesnieji palikdavo stovyklą tada, kada jau būdavo prie pabaigos, kad tuo būdu stovyklos sąrašuose nebūtų mirusių. Kaikuriose stovyklose vadovybė nesiimdavo nė šių atsargumo priemonių.

Blogos stovyklų vadovybės prisipildydavo kišenes ne tik pinigais gautais už pavogtą nuo belaisvių maistą, bet ir už kalinių pagamintus stovyklos dirbtuvėse ir parduotus gaminius. Kartais dešimt, dvidešimt, keturiasdešimt rusų buvo suimama kartu su vokiečių stovyklos administracijomis už sukčiavimą ir išsiunčiama dešimčiai ar dvidešimčiai metų sunkiems darbams į Sibirą. Už kelių gi savaičių naujoji stovyklos vadovybė nieku nesiskirdavo nuo senosios.

Dokų darbininkas komunistas, kuris prieš pabėgdamas pas rusus per 25 metus buvo uolus komunistų partijos narys, 1945 m. buvo pasiųstas į vieną belaisvių stovyklą Gudijoj. Belaisviai mirė ten kaip musės. Maždaug po trisdešimt kasdien. Gangsterių kompanija sudaryta iš rusų ir vokiečių tvarkė stovyklą. Jie vogdavo iš belaisvių net paskutinius duonos trupinius. Darbininkas jautė, kad yra jo pareiga pakalbėti su komendantu kaip komunistišku vienų idėjų draugu ir apeliuoti į jo bolševikišką garbę bei pareigas komunistiniam judėjimui. Tuč tuojau buvo areštuotas. Gavo vos šimtą gramų duonos ir beliko jam vos kelios dienos begyventi, kai netikėtai inspekcinė komisija atvyko iš Maskvos. Draugas jam pranešė apie ją ir kai ji prisiartino prie belaisvių pastato, jis pradėjo rėkti. Jo vienutė buvo atidaryta ir taip turėjo progos pateikti skundą generolui. Inspektuojantis generolas išklausė jo, liepė paleisti ir smarkiai įspėjo komendantą. Tas apsaugojo nuo keršto, o kelioms savaitėms praslinkus tapo išrinktas į stovyklos viršininkus. Greit pastebėjo, kad ir šioj padėtyje daug padaryti negalėjo, nes vogimo ir kyšių sistema buvo visuotinė. Visi taip darė, nes tai buvo vienintelė priemonė stovyklos administracijai ir aplinkiniams civiliams gyventojams vegetuoti. Padėtis buvo blogiausia tose vietovėse, kurios buvo karo nuniokotos. Gyventojai, neturėdami iš ko gyventi, griebdavosi visų priemonių, kad galėtų išsimaitinti.

(Bus daugiau)

Paruošė **P. Brakas.**

PRANEŠIMAS

Turint neaiškumų
dėl įvairių draudimo rūšių,
pirmiausia išsiaiškinkite, ką geriausio galite gauti už tą pačią kainą.
Pasiteiraukite prieš pradėdami ką nors veikti. Informacijas suteiksiu nemokamai be jokio įsipareigojimo.
Prašom skambinti į mano įstaigą darbo valandomis.
Men nesant palikti savo adresą
AL DUDA OR. 1517

GERIAUSIOS ANGLYS – YRA PIGESNĖS!
VYT. AUŠROTAS
priima Jūsų užsagymus
kasdien nuo 10 val. ryto iki
10 val. vakaro.
DOMINION COAL & WOOD
206 GILMOUR AVE., TORONTO Telefonas: LY. 0305

Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio
REIKALINGI NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAI
Geros sąlygos, geroje firmoje, pačiame Toronto miesto centre. Mokame pardavėjams 15% daugiau, negu kitos kompanijos.
REIKALINGAS vienas prityręs arba norįs išmokti nuosavybių agento amatą lietuvis.
Kreiptis į Mr. Boines,
LA. 1564
Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio Dėmesio

MARGIS VAISTINĖ
JONAS V. MARGIS – vaistininkas
19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)
Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašykmes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsijaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odekolono, vitaminų ir tt.
TELEFONAS MU. 9543 VALANDOS 9 a.m. — 9 p.m.

VARTOTOS
auto mašinos
prieinamomis kainomis ir sąlygomis dideliame pasirinkime. Kiekvienos mašinos mechaniškas stovis yra garantuojamas. Taip pat duodamas 3-jų dienų laikotarpis vartotos mašinos išbandymui. Taip pat įvairių rūšių naujos auto mašinos.
Prieš pirkdamas kitur, užeik ar paskambink
Vyt. Peseckui
1638 BLOOR ST. W. Tel. OL. 2371
CHURCH MOTORS

TABAKO ŪKIAI PARDAVIMUI
Geriausia proga dabar išsirinkti ūkį. Galima apžiūrėti laukus. podirvį ir tabako derlių. Didelis pasirinkimas ūkių, pradedant nuo $3.000 įmokėjimo. Kreipdamiesi maloniekit pažymėti įmokėjimo sumą.
CHARLES POCIUS REAL ESTATE
Tillsonburg, Ont. Tel. 829J

KLB Šalpos Komiteto veikla

— Pirmas šio fondo darbas vyko sunkiai, bet pasibaigė sėkmingai: 1000 dolerių sutelkta ir **per 13 tūkstančių svarų cukraus Vokietijoje gyvenantiems lietuviams pasiųsta.** Iš to seka išvada, kad esant geriems norams, viskas yra galima. Sąryšy su tuo ŠF Centro Komitetas išreiškė padėką Apyl. ŠF Komitetams ir lietuviškų kolonijų bendruomenėms, pirmiesiems — už gražias pastangas, antriesiems — už duosnumą.

— Vienu bene iš svarbiausių Fondo užsimojimų yra **Lietuviškų Vargo Mokyklų išlaikymas** Vokietijoje. Negali būti abejonės, kad Kanados lietuviškoji visuomenė šias Fondo pastangas itin parems, nes šiuo žygiu išreiškiama ne tik krikščioniškos artimo meilės principas, bet ir kova už lietuvybės išlaikymą, už tautinę gyvybę. Juk tremties dienose lietuviškoji mokykla šalia tėvų yra vienintelis bastijonas prieš svetimas įtakas, prieš nutautėjimo siaubą. Keli šimtai Vokietijos lietuviukų turi būti išsaugoti tautai... Tam tikslui ŠF Centro Komitetas KLB kolonijas sugrupavo apylinkėmis, kurios yra prašomos išlaikyti vieną mokyklą. Minėtoms mokykloms išlaikyti per metus reikia apie 4000 dol. Ši suma atitinkamai bus išsiuntinėjama kiekvieną mėnesį. Todėl Apyl. Komitetai ir Įgaliotiniai yra paprašyti aukų telkimą suintensyvinti ir surinktus pinigus tučtuojau išsiųsti Centro Komitetui.

— Kaip ir pritinka Šalpos Fondas nesitenkins vien tik mokyklų šelpimu, bet šalpos darbą varys plačia vaga. Dar šiais metais yra numatyta **suorganizuoti rūbų telkimo vajų ir parinkti aukų maisto produktams, pirmoje eilėje taukams.** Šių dalykų Vokietijos lietuviai yra itin reikalingi. Net yra numatyta pagal reikalą ir galimybes pasiųsti ir pinigų. Juk argi maža tenai ligonių, kurie net už paprasčiausią medicinos pagalbą neturi kuo užsimokėti. Dėlto Apyl. Š. Komitetai, Įgaliotiniai ir Bendruomenių Valdybos yra paprašyti lėšas telkti visais galimais būdais (ruošti pasilinksminimus, gegužines, koncertus, vaidinimus ir pan.) ir visiems tikslams. Šalpos Fondas, tikėdamas savo padalinių iniciatyva bei konkrečia veikla ir lietuviškos visuomenės duosnia ranka, yra pasiryžęs savo šalpos planą įvykdyti visu 100%.

— Dar esama nemaža lietuviškų kolonijų, kurios šalpos darbui nesusiorganizavo. ŠF Centro Komitetas minėtas kolonijas paragino sudaryti Apyl. Šalpos Komitetus, ar mažesnėse kolonijose išsirinkti bent įgaliotinius ir tokiu būdu į šią veiklą įsitraukti.

— ŠF Centro Komitetas atkreipė dėmesį tų apylinkių, kurios permažai informuoja visuomenę apie savo veiklą spaudoje. Be abejonės informacija apie save nėra pasigyrimas. Juo visuomenė daugiau informuota, juo ji yra jautresnė, nes pav. šiuo konkrečiu atveju ji žino, kur jos auka yra nukreipta.

A. Kalnius.

Polit. konferencijos data nenustatyta

Rugsėjo 12-14 d.d. buvo susirinkusios komisija rinkti medžiagai, reikalingai Lietuvos Nepriklausomybės bylą ginant, ir Organizacinė Komisija Lietuvių Politinei Konferencijai Šaukti.

Pirmosios Komisijos posėdžiuose dalyvavo jos pirmininkas LDŠ S. Lozoraitis, VLIKo VT pirmininkas K. Žalkauskas, VLIKo VT URT valdytojas dr. P. Karvelis, Lietuvos atstovas Prancūzijoje dr. S. A. Bačkis ir Lietuvos ministerio D. Britanijoje pavaduotojas V. Balickas. Pats ministeris B. K. Balutis dėl ligos atvykti negalėjo. Komisija nustatė pirmąsias savo darbo gaires.

Organizacinės Kom. Liet. Politinei Konf. Šaukti posėdžiuose pirmininkavo K. Žalkauskas, VLIKo VT pirmininkas, juose dalyvavo kiti anksčiau minėtieji asmenys. Komisijos narį prel. M. Krupavičių, VLIKo pirmininką, pavadavo VT URT valdytojas dr. P. Karvelis. Komisijos narys dr. A. Gerutis, Lietuvos atstovas Šveicarijoje, posėdin atvykti negalėjo

Komisijos nariai, pasidalinę nuomonėmis apie Konferencijos sušaukimo reikalą ir remdamiesi turimomis iš JAV esančių lietuvių sluogsnių žiniomis bei imdami dėmesin kitas paaiškėjusias aplinkybes, priėjo išvadą kad tokią Konferenciją šaukti š. m. rudenį, tuo pat laiku, kai susirinks JAV Lietuvių Seimas, kaip kad buvo numatyta anksčiau, nebūtų tikslinga.

Tolesniam Konfehencijos organizavimo darbui Komisijos pirmininkas K. Žalkauskas sušauks kitą Komisijos posėdį, kai ras tat reikalinga. **ELTA.**

ELTOS ŽINIOS

Ch. J. Kerstenas su savo palydovais lankėsi Italijoj, Šveicarijoj, Berlyne, Bonnoje ir Amerikiečių Komisaro Vokietijai įstaigoje. Į Bonną išvyko VLIKo ir VT vadovybė su atitinkamais tarnybų valdytojais, taip pat Vokietijos krašto valdybos pirm. Pr. Zundė ir estų bei latvių laisvinimo atstovai.

Kerstenas, kuris dalyvavo Tautos šventės pamaldose Münchene, po pamaldų pasakė: "Mano šios dienos malda ir šv. Komunija buvo skirta kenčiančiai Lietuvai".

VT Informacinė Tarnyba drauge su Lietuvybei Išlaikyti Tarnyba 4-riose Pietų Vokietijos vietose (knygynuose, spaustuvėse) surado lietuviškų knygų. Tarnybos drauge su Laisvosios Europos Citizens' Service stengiasi minimąsias knygas perimti.

Iš vienos spaustuvės gauta 52 pavadinimais 3 tonos bendro svorio knygų, tarp kurių yra vertingų vadovėlių pradžios mokykloms, apie 3000 egz. neįrišto V. Gailiaus Lietuviškai-vokiško žodyno, apie 1500 Balio Lietuvių tautosakos skaitymų, apie 1600 egz. prancūziškai, vokiškai ir angliškai parašytos dail. P. Kiaulėno monografijos ir 1700 egz. Aušrelių. Be to, inž. J. T. Vizgirda perleido po 3000 egz. anglų k. leidinių "Vilnius, Lietuvos sostinė" ir J. Baltrušaičio "Lithuanian Folk Art".

Visų knygų įrišimas atsieis apie 8000DM. Kadangi mūsų veiksniai šiam reikalui tokios sumos skirti negali, tai stengiamasi ją išgauti iš atitinkamų amerikiečių šalpos organizacijų. Reikalingomis knygomis bus stengiamasi pirmoj eilėj aprūpinti lietuviškas mokyklas ir jaunimo bibliotekas.

Montevideo ateneume rugsėjo 5 d. įvyko didelis antikomunistinis aktas, kuriame dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Armenijos, Kroatijos, Kinijos, Vengrijos, Lenkijos, Ukrainos ir Urugvajaus kalbėtojai ir buvo atstovaujamos šių valstybių vėliavos.

Aktą organizavo žinomas antikomunistinis veikėjas P. J. Martinez Bersetche, didelis lietuvių bičiulis, Demokratinės Kultūr. Lietuvių- Urugvajiečių Alijansos pirmininkas ir vienas iš Antitotalitarinio Sąjūdžio valdybos veikliausių narių. Įspūdį padidino urugvajiečių choras, deklamacijos, tautiniais drabužiais įvairių šalių vėliavų asistentai ir jų kalbėtojai. **Lietuvių vardu žodį tarė Alb. Gumbaragis pažymėjo, kad Lietuva kraujuoja, bet nemiršta; jos didvyriški sūnūs kovoja prieš pavergėjus tiek tėvynėje, tiek visame pasaulyje.** "Ir šiame Laisvės Rūme jie kelia protesto bei pasmerkimo balsą prieš kriminalinį tautų prispaudėją".

Ypatingai turiningą, gražios formos ir ugningą paskaitą apie kovą su imperialistiniu komunizmu skaitė prof. Albertas Rusconi, kviesdamas kovoje su sovietinio režimo sistema ir imperializmu prie energingesnės ir reikšmingesnės akcijos.

Akto organizatorius pasiūlė rezoliuciją, kuria **prašoma Urugvajaus delegatus prie JT visomis progomis remti Sovietų pavergtų tautų išlaisvinimo kovą ir kelti joms daromas skriaudas.** Iš diplomatų akte dalyvavo Lietuvos min. dr. K. Graužinis su pasiuntinybės personalu.

Liet. Raudonojo Kryžiaus įgaliotinio Šveicarijoje inž. J. Stankaus pastangomis išrūpintos 2 stipendijos Züricho universitete. Kandidatai (tik iš Vokietijoj gyvenančių lietuvių) kreipiasi į Liet. RK Vyr. Valdybą, Reutlingenas, Lederstr. 94, prisiųsdami savo curriculum vitae ir pažymėdami, ką pageidautų studijuoti.

C. Verax P. Amerikos spaudoje paskelbė su komentarais Krėvės-Mickevičiaus atsiminimus iš Kremliaus, taip pat komentuoja ir JAV Kongreso nusistatymą ištirti sovietinę okupaciją Pabaltijy ir jame vykdomą genocidą.

Išėjo naujas mažlietuvių organo "Keleivio" numeris.

Šveicarijos Europos Pagalbos taryba rugpiūčio 31 d. nutarė Vasario 16 Gimnazijos bendrabučiui įrengti paskirti 15.000 DM. paramos. Pinigai netrukus bus pervesti Vok. Kr. Valdybai.

Į Jungtinę Tarybą kovai su komunizmu vesti ir žmogaus teisėms ginti yra įsijungę veik visi Australijos naujieji ateiviai pabėgėliai. Australijos lietuviams joje atstovauja dail. J. Bistrickas, kuris yra išrinktas į Tarybos vykdomąjį komitetą, ir P. Sirgedas.

Mirė prof. Kazys Grybauskas

Vasaros pradžioje, patikrintomis žiniomis, mirė "LTSR nusipelnęs mokslo veikėjas", biologas prof. dr. Kazys Grybauskas. Palaidotas valtybės lėšomis.

Iš Geldupės

gautas toks vienos rytprūsės laiškas: "Mūsų miesto jau negalima miestu vadinti. Išdegę namai griūva. Tinkamos plytos nuvežtos. Net miesto turgaus aikštės akmens išrauti ir kažinkur nuvežti".

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Didžiai gerbiama "Tėviškės Žiburių" Redakcija.

Š. m. liepos 15 d .PLB Gautingo Apylinkės Valdyba išsiuntinėjo daugeliui lietuviškų laikraščių pranešimą, kad visuotinis susirinkimas 1 metams suspendavo mano nario teises už ginčus ir netiesos skelbimą spaudoje. Šį skelbimą teišspausdino tik Čikagos "Draugas", matyti, pasiremdamas tuo skelbimu, įdėjęs dar tokio pat turinio žinutę (VII. 22. Nr. 170). Kadangi minėto skelbimo (tuo pačiu ir žinutės) tikslas yra paženminti ir paniekinti mane viešumoj, aš liepos 29 d. aš prašiau išspausdinti artimiausiame "Dr." numery paaiškinimą. Draugui neįdėjus, maloniai prašau išspausdinti "TŽ" mano pastabas.

Š. m. birželio 11, 18 ir 25 dienos "Tėviškės Žiburių" Nr. 23, 24 ir 25 išspausdintas mano straipsnių ciklas, apjungtas bendru pavadinimu "Tremtinių būtis ir kasdiena", sukėlė Gautingo Apyl. lietuvių bendruomenės dalyje keistą reakciją. Liepos 6 d. Apyl. Valdyba parašė man raštą, kaltindama skelbiant netiesą Valdybos ir bendruomenės atžvilgiu "TŽ" Nr. 23, 24 ir pareikalavo tariamus apkaltinimus ir šmeižtus tame pačiame laikraštyje atšaukti. **Kas kalbamuose mano straipsniuose buvo įžiūrėta kaip neteisingas bendruomenės narių ir Valdybos apkaltinimas arba šmeižtas, Valdybos rašte nenurodyta.** Iš visų mano straipsnių "TŽ" tik Nr. 24 strp. "Žmonės palūžta" tėra prisimintas Gautingas. Ten skyrelyje "Ir lietuvių nervai silpsta", tremtinių moralinei būsenai pavaizduoti pateikta pavyzdžių iš Gautingo sanatorijos, kurioj gyvena per tūkstantį tremtinių keliolikos tautinių grupių. Paminėjęs keletą žudymosi ir išprotėjimo atsitikimų nervams palūžus, skyrelį užbaigiau taip: "Reikia pasakyti, kad lietuviai visoj Vokietijoj ir net Gautinge kraštutinumams dar nepasiduoda. Kriminalinių išsišokimų veik netenka nugirsti. Tik girtuokliavimu stengiasi "neapsileisti" kitiems". Niekur kitur mano kalbamuose straipsniuose Gautingas nebuvo minėtas, todėl turiu manyti, kad pastarasis pacituotas sakinys apie girtuokliavimą ir bus sukėlęs Gautingo lietuvių bendruomenės dalies akciją prieš mane. Kadangi mano teigimas apie girtuokliavimą yra teisingas bei įrodomas ir negali būti kvalifikuojamas kaip apkalba arba šmeižtas, tai aš atsakiau Valdybai, kad jos š. m. liepos 6 d. raštas man nesupranta mas, nes kaltinimai neturi pagrindo, ir kad Valdybos žygiai prieš mane atrodo kaip piktas manęs terorizavimas už kėlimą spaudoje kai kurių tremtinių gyvenimo negerovių.

Liepos 15 d. Gautingo Apyl. Valdyba įteikė man tos pat dienos visuotinio susirinkimo prezidiumo raštą, kuriuo pranešama, kad aš susirinkimo nutarimu suspenduojamas vieneriems metams iš nario teisių ir pareigų. **Už ką aš baudžiamas, tame rašte nieko nepasakyta,** tik nurodyta, kad per keturioliką dienų galiu nutarimą apskųsti Garbės Teismui. (Tarp kitko: PLB Vokietijos Krašto statuto §16 nusako, kad bendruomenės nariui susiaurinti teises gali tik PLB Vokietijos Krašto Valdyba. Tad apylinkės narių susirinkimo nutarimas teisiškai neturi jokios galios). **Valdyba tačiau nelaukė nurodyto termino apeliacijai į Garbės Teismą ir ėmė bausmę vykdyti, išsiuntinėdama laikraščiams susirinkimo „prezidiumo skelbimą apie suspendavimą.** Tai jau rodo, kad Apyl. Valdybai ne tiesos ieškojimas rūpi, o tik noras mane viešai paniekinti ir pažeminti). Ir tame skelbime spaudai, kaltinant skelbus spaudoje neteisingas žinias apie bendruomenės narius, nenurodyta nei kur, nei kas spaudoje mano neteisingai parašyta.

Atrodo, kad Apylinkės Valdybai ar visuot. narių susirinkimui natūraliausias būdas reaguoti į, jų manymu, neteisingus kaltinimus spaudoje būtų buvę atitaisyti toje pačioje spaudoje, nurodant, kas neteisingai teigiama ir kaip iš tikrųjų yra. Aš pats būčiau sutikęs **ir dabar sutinku atšaukti tuos savo teigimus, kurių neteisingumu būčiau įtikintas.**

Nepažįstančiam Gautingo sanatorijos lietuvių gyvenimo, be abejo, kils klausimas, kaip ten galėjo kilti tokie įvykiai, kurie čia suminėti. Man rodos, kad čia aprašytas konfliktas tarp dalies bendruomenės narių ir manęs tėra viena grandis panašių įvykių grandinėje. Jie visi yra tos pačios paskutiniais laikais čia įsivyravusios dvasios padariniai: šiurkštūs BALFo puolimai spaudoje prasilenkiant su faktais, kan. Končiaus įžeidinėjimai, prieš kurį laiką įvykęs visuotinio susirinkimo nutarimas reaguoti prieš kun. dr. Vaišnorą už jo eilutes apie Gautingą "Darbininke" (straipsnyje apie BALFo reikalingumą, skyrelyje "Tiesa ir meilė nugali") ir pagaliau žygiai prieš mane. Nekitaip, kaip liguistos dvasios pasireiškimai, bet šiuo atveju reikia turėti galvoje, kad šie žmonės jau eilę metų yra veikiami fizinės negalios ir nenormalaus gyvenimo sąlygų. Todėl negalima ant jų ir pykti. Greičiau tenka juos užjausti.

Su gilia pagarba

Mečys Musteikis.

— **Paryžius.** — Buvęs vokiečių keleivinis laivas "Europa", nuo 1946 m. perimtas prancūzų ir vadinamas "La Liberte" (51.800 tonų), miglos metu užplaukė ant seklumos įplaukdamas į Havre uostą. Tai nelaimingas laivas. Jis jau 3 kartus buvo paskendęs.

Naftos pramonė ir naftos šaltiniai Lietuvoje

Sensacingas inž. Vizgirdos atradimas. Kas yra toji nafta? Ar Lietuva bus antroji Amerika?

(Pabaiga)

— Petroleumo versmėms išnaudoti reikalingi specialistai. Kokie tai turėtų būti specialistai ir kaip jų paruošimo klausimas. Ar turėjome jų kiek ir kas tuo klausimu turėtų rūpintis?

— Petroleumo pramonė praktiškai yra kompleksas veik visų technikos sričių. Čia suplaukia į vieną darnų būrį geologija, minerologija, petrografija, petrologija, paleontologija ir pan. Šios mokslo šakos tyrinėja žemės stratą, ieško petroleumo baseinų, nustato jų vietą, dydį ir pan. Toliau seka pagalbinės technikos šakos, kurių talka reikalinga petroleumo rafinavimo pramonėje. Tai metalurgija, plieno ir gelžbetonio konstrukcijos, elektrika, garo mechanika, instrumentacija, energetika, hydraulika ir statyba. Trečia grupė, tai tos technikos šakos, kurios sudaro branduolį petroleumo rafinavimo procese ir gamyboje. Į šią grupę įeina organinė chemija, petrochemija, cheminė inžinerija su kinetika, termodinamika ir pan. skysčių ir dujų mechanika, vamzdžių technika ir technologija, aparatų ir bokštų konstrukcija ir įmonių planavimas.

Mes turime eilę gerų specialistų vienoje ar kitoje minėtų technikos sričių ir jų patyrimas gali būti pritaikytas petroleumo pramonėje. Yra vienok naudinga, padirbėti tiesioginiai petroleumo pramonėje, nes ši pramonės šaka yra specifinė ir turi savo standartus bei normas, su kuriais verta susipažinti.

Blogiausia padėtis yra trečioje inžinerijos grupėje. Mano žiniomis, šioje srityje dirba vos keli inžinieriai, o jų reikia daugiausia. Tai petrochemikai, proceso inžinieriai, "paipingo" ir projekto inžinieriai, "equipment ir vessels" specialistai, medžiagų ir sąmatos inžinieriai, automatinių kontrolės aparatų inžinieriai, "service" inžinieriai arba tie, kurie paleidžia naujas rafinerijas, suranda ir pašalina proceso kliūtis ir pan. Nemaža senųjų Amerikos lietuvių dirba pačiose rafinerijose New Jersey ir kitur, kaip technikinis rafinerijų personalas. Mums trūksta taip pat prekybos ir biznio, kaip marketavimo, sandėliavimo, paskirstymo ir pardavimo specialistų, ekonomistų ir pan.

Lietuvoje mes neturėjome nei petroleumo pramonės, nei petrografijos bei petrologijos specialistų. Lietuvos ūkis vystėsi ant žemės ūkio pagrindų ir su petroleumu turėjome tik tiek reikalų, kiek tai liečia petroleumo produktų importą. Šiuo metu, esant Lietuvai okupuotai, sistematingas specialistų paruošimas yra neįmanomas. Ateityje specialistų paruošimą turės perimti valstybė, kuriant atatinkamus skyrius prie augštųjų Lietuvos mokyklų ir pan.

Visus Lietuvos petroleumo pramonės reikalus, kaip specialistų paruošimą, geologinius tyrinėjimus ir krašto petroleumo pramonės uždavinius galėtų koordinuoti įsteigtas Petroleumo Institutas. Tokius institutus turi visi kraštai, kurie turi reikalų su petroleumu.

Nors specialistų padėtis šiuo metu yra blogoje padėtyje, tačiau turint noro ir įdėjus bent kiek pastangų bei propagandos, **lietuvių specialistų skaičių galima būtų padidinti dešimteriopai.** Tam sąlygos ypač palankios čia Amerikoje, kur bujoja didžiausia pasaulyje petroleumo pramonė ir kurios durys atidaros visiems, kurie ta sritimi domisi. Mūsų inžinieriai ir ypač mūsų jaunimas turėtų atkreipti dėmesį į šią labai įdomią ir didelių galimybių pramonę. Pastovus darbas, augštesni atlyginimai, nuolat besiplečianti pramonė ir neriboti horizontai petrochemijos srityje — vis tai vertingi privalumai prieš kitas inžinerijos ir ekonomikos šakas.

Tiesa, sunkumų įeiti į petroleumo pramonę, norint gauti geresnį atlyginimą ir pan., nes, kaip minėjau, petroleumo pramonė yra vis tik labai specifinė. Tačiau dėl to nereikia nusiminti ir, kas turi kantrybės praeiti apmokymo stažą, tas pamatys, kad prasimušti petroleumo pramonėje yra kur kas daugiau galimybių, nei kur kitur. **Įsigijus gi specialybę, petroleumo inžinieriui atsidaro durys į visus pasaulio kraštus.** Petrocheminės pramonės darbų apimtis ir projektų mastas yra kolosališkas bei įvairus ir suteikia progą per trumpą laiką įsigyti daug vertingo patyrimo ne tik pačioje petrocheminėje pramonėje, bet ir eilėje šakų, surištų su ta pramone. Taip pav. statybos inžinierius, dirbdamas prie rafinerijos ar petrocheminės įmonės statybos, tuo pačiu įgauna daug vertingų žinių iš proceso, instrumentacijos, "paipingo" ir t.t.

Darbo mechanizacija ir moderniškų statybos įrankių bei mašinų vartojimas čia yra labai išvystytas. Štai porą pavyzdžių. Mūsiškis inžinierius R. Veitas, dirbdamas Everett rafinerijos statyboje, kaip lauko inžinierius (Construction field engineer), per trumpą laiką turėjo progos susipažinti su keliamu kranu, kuris yra 200 pėdų augščio ir prie 40 laipsnių kampo turi iki 150 tonų keliamos galios. Toks mašinerijos galingumas yra retenybė statybos pasaulyje ir reta proga įsigyti reikiamų žinių vykdant stambius sunkiosios konstrukcijos darbus. Antras mūsų inžinierius Z. Baranauskas, kuris dirba Foster-Wheeler kompanijoj, šiuo metu dirba prie projekto augšto spaudimo kompresorių. Kokios apimties darbas, yra galima spręsti tik iš skaitlinių.

Vienas kompresorius sveria 206.000 svarų ir jo našumas yra 34.000 kūbinių pėdų per minutę. Vieno kompresoriaus pamatui išlieti reikia apie 3500 kūb. pėdų betono ir 4000 HP (Horse Power) motoro kompresoriaus varymui. Pastate, kurio dydis yra 90x230 pėdų, telpa devyni kompresoriai. Tai projektas sintetinių dujų paruošimo amonijos gamybai. Petroleumo dujos čia kompresorių ir "MEA" (Mono-Ethanol-Amine) proceso pagalba, kartu su italų "Cesale" amonijos gamybos patentu ir įrengimais nitrogenui ir oksigenui gaminti iš oro (oras čia skaidomas atskiroje "air seperation plant") bei dujų mišinys, perėjęs per specialius reaktorius ir minėtus procesus, teikia didelius kiekius amonijos kitiems pramonės reikalams. Petroleumo dujos, vartojamos čia sintetinių dujų paruošimui, yra ne kas kita, kaip "natural gas" arba metane dujos (CH^4), kurios yra apsčiai petroleume. Ar tai ne puiki proga lietuviams inžinieriams specializuotis prie tokių projektų. Tokių galimybių mes neturėsime jokiame kitame krašte.

(Nukelta į 7 psl.)

VAKARŲ VOKIETIJOS RINKIMAMS PRAĖJUS

(Pabaiga)

Vokietijos rinkimų reikšmė pasaulio politikai

Sekant pasaulio politiką, lengva pastebėti, kad Vokietija iš tikro yra labai didelis veiksnys pasaulio politikoj. Ateities karo, kuris yra vistiek neišvengiamas, atominės ar vandenilio bombos nenulems, juo labiau, kad tokias bombas turi ir Sovietų Sąjunga. Lemiamas veiksnys ateities kare bus stambioji pramonė, plieno gamyba, akmens anglies rezervai. Šioj srity Vakarai kol kas persveria Sov. Sąjungą, bet jei visa Europa atitektų sovietams — persvertų pastarieji. Italija ir Prancūzija, kaip rodo rinkimai ir milžiniški betiksliai streikai, gali labai lengvai susvyruoti ir pavirsti liaudies respublikomis. Tokiu atveju lieka dar Vokietija su savo milžiniškom anglių atsargom, galinga plieno pramone ir dideliu atsparumu komunizmui. Persvara bus ten, kieno įtakon pateks Vokietija. **Jei Vokietija mokės vieningai sukurti savo pajėgas Europos Bendruomenės rėmuose, komunizmo spaudimą galima bus atlaikyti,** nes tada ir JAV Vokietiją rems. Bet jeigu pati Vokietija neparodys noro atkurti savo pajėgas ir eiti drauge su Vakarais, tai JAV gali nuo Vokietijos ir nusigręžti. Tuomet Vokietija netruks pasidaryti sovietine.

Nuo Vokietijos stiprumo priklausys Vakarų pasaulio stiprumas, o tuo pačiu ir mūsų viltys dėl išlaisvinimo savosios žemės.

Rinkimus laimėjus dr. Adenaueriui, komunizmo įsiviešpatavimo pavojus praėjo. Vokietija eina aiškiai su Vakarais. Dr. Adenaueris per rinkimus paminėjo, kad jam rinkimus laimėjus, kuo jis neabejojąs, **dar šiais metais bus įgyvendinta Europos Bendruomenė ir Europos Gynimosi Sąjunga,** kurion įeis ir Vakarų Vokietija su savo karinėm pajėgom.

Reikia manyti, kad toks aiškus vokiečių tautos pasisakymas už dr Adenauerio politiką bus lyg magnetas — parodyta kryptis kuriuo keliu turi eiti ir Italija su Prancūzija.

Rinkimų diena ir rytojus

Visoj V. Vokietijoj rinkimai praėjo ramiausiai, be jokių incidentų. Rytų zonos komjaunuolių antplūdis, pasinaudojant falsifikuotais pasais, sukelti per rinkimus sąmyšį, terorizuoti balsuotojus ir net kėsintis į balsavimo urnas — neturėjo jokio pasisekimo. Šis kėslas buvo laiku pastebėtas. Sustiprinus pasienio kontrolę, tūkstančiai komjaunuolių buvo sugaudyti ir sugrąžinti atgal, o dalis suimti.

Rinkimų rezultatai tokie (skliausteliuose 1949 m. rinkimų duomenys procentais): CDU-CSU gavo absoliučią daugumą pravesdami 244 (31%) atstovus iš 487, SPD 150 (29.2%), FDP 48 (11.9%), BHE 27 (—), DP 15 (4%), Centro partija 3 (3.1%) atstovus. Visos kitos partijos, jų tarpe ir **komunistai, nacionalistai ir komunistams palankūs neutralistai nepravedė nei vieno atstovo.**

Rinkimuose dalyvavo labai didelis procentas balsuotojų (86.2%). Ypač pažymėtina, kad labai uoliai balsavo moterys ir gal jos nulėmė tokią augštą pasekmę CDU-CSU naudai.

Pažymėtina, kad SPD yra pasiryžusi ir toliau kovoti prieš dr. Adenauerio politiką. SPD vadas Ollenhaueris laimėtojo dr. Adenauerio net nepasveikino. Tačiau SPD kova jau nebus efektinga, nes savo skaičiumi nesudaro nei trečdalio visų parlamento atstovų. O dr. Adenaueris, kuris neabejotinai liks ir toliau Vyriausybės galva, reikalui esant galės surinkti net du trečdaliu visų balsų, nes visos kitos partijos jo politikai (ypač užsienio) yra palankios.

Užsieniečiai tremtiniai rinkiminę kovą sekė ir rinkimų pasekmių laukė su dideliu susijaudinimu. Ir ne be pagrindo. Jei būtų laimėję marksistai, užs. tremtinių būklė Vokietijoj būtų pasidariusi labai neaiški. Socialistai yra ne kartą pasisakę prieš užsieniečius ir, reikia manyti, jei būtų laimėję rinkimus, būtų ieškoję būdų kaip jais nusikratyti. Be abejo būtų iškilę planai ir dėl grąžinimo už geležinės uždangos. Adenauerio gi Vyrieusybė ir benamiais užsieniečiais rūpinasi kaip ir vokiečiais.

Mečys Musteikis.

Lietuvių Vyriškų Rūbų Krautuvė

Norint pasisiūdinti iš geros medžiagos, gerai pritaikintą ir bet kurio stiliaus kostiumą arba paltą, prašome atsilankyti ir peržiūrėti mūsų šimtus pavyzdžių ir jų kainas. Taip pat parduodami pasiūti rūbai, skrybėlės, įvairūs švarkai, megstukai, baltiniai ir kt.

LIETUVIAMS NUOLAIDA 10%

Sav. C. Salmonaitis

DERBY Men's Shop

2576 YONGE ST., TORONTO

(arti Briar Hill Ave.)

Telefonas HU. 9-9624

ENGINEERING OPPORTUNITIES

120 PAGE

FREE HANDBOOK

PACKED WITH INFORMATION ON HOW TO IMPROVE YOUR EARNING POWER

120 pages of practical guidance to the best paid positions. Up-to-the-minute information for men who aren't content to stay "at the bottom". The widest range of Home Study Courses in all branches of Engineering. How to get rapid promotion, security, better pay and a job you can really enjoy. The quickest, surest way to qualify for responsibility . . . You will find all this, and much more, in "ENGINEERING OPPORTUNITIES" — a book that can make this your big year . . . Write for your copy today.

Mechanical	Geology	Salesmanship
Industrial Engineering	Diesel	Cost Accounting
Civil	Aeronautical	Exam. Courses
Electrical	Automobile	A.M.I.C.E.
Mining	Building	A.M.I.Mech.E.
Structural	Surveying	A.F.R.A.E.S.
Radio	Plastics	A.M.I.P.E.
Television	Forestry	B.Sc Pure Science (Lond)

MAIL THIS COUPON TODAY

CANADIAN INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY LIMITED
317 Garden Building, 263 Adelaide St. W., Toronto.
Please forward free of cost or obligation your handbook "Engineering Opportunities".
NAME.....
ADDRESS.....

C.I.S.T.
CANADIAN INSTITUTE OF SCIENCE and TECHNOLOGY
263 Adelaide W., Toronto

Pavergtoje tėvynėje

Veda ALMUS

Nauji "specialistai" LTSR

Ištrėmus tikruosius Lietuvos šeimininkus — ūkininkus Sibiran, kitiems pasitraukus Vakaruosna, milžiniški žemės plotai tapo nenaudojami, piktžolių ir pelkių masyvai. Maskvos okupantai turėjo atkreipti dėmesį į šią blogybę, kuri visai rimtai grąsino Lietuvos ūkio bendram našumui. Šalia Mašinų Traktorių Stočių dabar steigiamos Melioracijos Mašinų stotys (MMS). "Kauno Tiesa" rašo, kad "tūkstančiai hektarų kolūkinių dirvų, dar visai neseniai nenaudotų dėl drėgmės pertekliaus, dabar nusausintos ir **įsavintos**". Giriamasi, kad Kauno melioracijos srities aptarnaujamoje teritorijoje esą mechanizuota apie 80% visų melioracijos darbų. Rankomis atliekamas tik šlaitų velėnavimas ir dar vienas kitas nesunkus darbas. Deja, neseniai iš krašto atvykę tvirtina, jog MMS darbo vaisiai tai tik lašas jūroje.

Maskolberniai patenkinti J. Baltrušiu

Vilniaus dramos teatras jau beveik pasiruošė J. Baltušio "Anksti Rytelį" 4 veiksmų pjesės premjerai, kurią savystoviai taip pat ruošia ir Panevėžio teatras. Baltušio pjesė "Gieda gaideliai" buvo vaidinta net 44 Lenkijos teatruose, ir neseniai buvo pastatyta Prahoje ir Godvalduvo (?) miestuose.

Autobusai iš Vilniaus

Iš Vilniaus per valandą išeina maždaug 2 autobusai. Penki autobusai per dieną išeina į Ukmergę, 4 į Nemenčinę, 5 į Trakus, 6 į Turgelius, 2 į Deveniškį, 3 į Eisiškes, 3 į Ašmeną, 3 į Svyrius, 2 į Kupiškį, 1 į Panevėžį, 1 į Adutiškį, 1 į Palangą, 1 į Kauną (per Birštoną ir Prienus) ir 10 į Juodšilius.

Vilniaus Universitetui trūksta profesorių

VU rektorius Bučas skelbia, kad šiems mokslo metams pradėti trūksta profesorių sekančioms vietoms:

1. Docento — Meteorologijos ir klimatologijos katedros vedėjo; 2. profesoriaus — Augalų anatomijos ir fiziologijos katedros vedėjo; 3. Rusų literatūros katedros docento; 4. Archeologijos ir etnografijos katedros vedėjo; 5. Geometrijos katedros evdėjo; 6. Bendrosios matematikos katedros docento; 7. Anatomijos ir embriologijos katedros docento; 8. Fiziologijos ir patologinės anatomijos katedros docento; 9. Fakultetinės terapijos katedroj 2; 10. Vidaus ligų perepeutikos katedros docento; 11. Hospitalinės chirurgijos katedros docento; 12. Infekcinių ligų katedros docento; 13. Darvinizmo ir genetikos katedros docento; 14. Geologijos katedros docento; 15. TSRS istorijos katedros docento; 16. Civilines teisės ir proceso katedros vyr. dėstytojo; 17. Darvinizmo ir genetikos katedros vyr. dėstytojo.

Kai beveik visų šių sričių specialistai targo "internais ir "padėjėjais", o kiti ir mirė tremtyje, VU Konkurso Komisija skundėsi, jog kandidatų pasisiūlę labai mažai.

Vaikų Geležinkelis Vilniuje

Neišvengiamai surištas su sovietiniu toru vaikus prijaukinti prie bolševikinio geležinkelio, Vingio parke Vilniuje įvestas 3 mylių geležinkelis, kuris turi tris stotis. Visą tarnybą — mašinistų, stotį viršininkų, palydovų, iešmininkų, rezizorių, kasininkų, dispečerių — atlieka vaikai. Sekmadieniais juo pasivažinėja iki 3000 vaikų. Geležinkelis įrengtas 1946 m., kada dar neveikė visa eilė gyvybiniai svarbių tiekimo linijų.

Kauno Žydų Gimnazijoje — Pedagoginė Mokykla

Partijai įsakius, kaip nors išspręsti mokytojų trūkumo problemą, LTSR Švietimo Ministerija ant greitųjų sumeė planą. Buvo atidarytos 9 "pedagoginės mokyklos" paruošti "pradinių, septynmečių ir vidurinių mokyklų 1-4 klasių mokytojus". Kauno Pedagoginėje Mokykloje, Gorkio 59 (Kęstučio gt., užpakalyje Valstybės Teatro) be to dar yra "mokytojų — vyr. pionierių vadovų skyrius". Reikalavimai kandidatams nedideli: lietuvių ir rusų kalbų mokėjimas, žodžiu ir raštu, aritmetikos šioks toks supratimas na ir TSRS Konstitucijoje susigaudymas. Išlaikiusieji rugpiūčio 20 egzaminus "labai gerai laipsniu' 'gauna stipendijas. Šioms "mokykloms" Ministerija paliuosavo turimas geriausias patalpas. Alytuje, Birutės 2; Kaune, Gorkio 59; Klaipėdoje, Sal. Nėries 12; Mariampolėje, Vytauto 57; Panevėžyje, Kranto 18; Švenčionėliuose; Telšiuose, Komjaunimo Aikštė 4; Ukmergėje, Vytauto 27; Šiauliuose, Aušros Alėja 50.

"Tiesai" patinka "Pirson" (Pearson)

Vilniaus "Tiesa" reikšmingoje vietoje talpina bolševikinės "Eltos" pranešimą iš Niujorko, kad SNO Generalinės Asamblėjos pirmininkas Pirsonas iškoneveikęs Korėjos Li Syn Maną, kam išdrįsęs paleisti korėjiečius belaisvius.

Teisingumo Ministerija neranda Buhalterio

LTSR spauda gal kokias tris savaites talpino skelbimą, jog LTSR Teisingumo Ministerijai skubiai reikalingas buhalteris. Kandidatai privalėjo kreiptis kadrų skyriun.

Du nauji magistrai

Vasaros pradžioje VU Visuomeninių Mokslų jungtinė mokslinė taryba suteikė Vytautui Galiniui ir Jurgiui Lebedžiui filologijos mokslų kandidatų-magistrų laipsnius. Galinio darbas buvo apie Cvirką, Lebedžio apie "Simaną Stanevičių" — "didelis mokslinis veikalas".

SUDBURY, Ont.

Šešt. mokyklos tėvų susirinkimas įvyko rugsėjo 20 d. Revizija rado viską tvarkoj. Patvirtintas tas pats komitetas ir sekantiems mokslo metams. Šiemet mokykloj dirbs tik du mokytojai: vedėja M. Venskevičienė ir kun. A. Sabas. Mokslas prasidės spalio 4 d. Kristaus Karaliaus didžiojoje salėje.

Bendruomenės šokių vakaras įvyko rugsėjo 12 d. Gaila, kad buvo labai mažai publikos.

Pamaldos tautos šventės proga už Lietuvą su pritaikytu šventei pamokslu buvo atlaikytos rugsėjo 13 d.

Pamaldos už JE Arkivyskupą Skvirecką, jo 80 metų sukakties proga, buvo atlaikytos rugsėjo 20 d. Specialioj rinkliavoj buvo surinkta $25.60. Pinigai pasiųsti per KK Vienybės kasininką Jubiliatui į Austriją.

A. ir O. Siemaškai pakrikštijo savo pirmąjį sūnų Arimanto-Tomo vardais. Ta proga Meškauskų namuose buvo suruoštas tikrai jaukus pobūvis. Kūmas A. L. Siemaška atvyko net iš Niujorko, Meškauskų šeima iš Hamiltono ir Pociai iš Toronto. Puotoje dalyvavo gražus skaičius ir vietos lietuvių.

Antikomunistinis mitingas įvyko ukrainiečių iniciatyva miesto arenoje, kur buvo specialiai tam įrengtas altorius ir atlaikytos pamaldos už 7.000.000 badu išmarintų ukrainiečių. Po pamaldų sekė kalbos, o po to prasidėjo demonstracija miesto gatvėmis su prieškomunistiniais ir pavergtoms tautoms laisvės reikalaujančiais šūkiais. Be ukrainiečių ir Kanados valdžios atstovų demonstracijosse dalyvavo lietuviai, latviai, estai gudai ir kroatai. Lietuviai dalyvavo su savo vėliava, dvi tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės uždėjo vainiką ant Nežinomojo Kareivio kapo. Miesto dienraštis apie tai labai šiltai atsiliepė ir įdėjo nuotraukų.

Statys geležies liejyklą. Kaip "The Sudbury Daily Star" praneša, INCO kompanija jau šiemet pradeda statyti, tuoj už Copper Cliff rafinerijos, didelę moderniską geležies liejyklą už $16.000.000. Tikimasi darbą baigti per porą metų. Tad ir vėl reikės 1000 naujų darbininkų, miesto augimas dar pagreitės.

Plečia ligoninę. Tik 1950 m. užbaigta viena iš moderniausių ligoninių visoj Kanadoj pasirodo jau permaža patenkinti staiga augančio miesto reikalavimus. Pereitą pavasarį buvo pradėta statyti naujas besimokančioms gailestingoms seselėms bendrabutis, kuris už keletos savaičių bus baigtas. Taip pat šią vasarą pradėtas statyti naujas ligoninės sparnas bus baigtas sekančių metų rugsėjo mėnesį ir kąstuos daugiau kaip pusę milijono.

Šulmistrai pardavė savo senuosius namus ir nusipirko naujus, erdvesnius.

Baltučiai taip pat nusipirko namus.

J. Jakūbonis darbe susižeidė. Teks keletą savaičių paatostogauti.

Z. Ribinskas jau grįžo iš INCO ligoninės, bet kurį laiką dar teks namuos pailsėti ir sustiprėti.

Eina gandai, kad būsią paleista nemaža INCO darbininkų. Teko patirti, jeigu toks atleidimas ir būtų, tai tik tam, kad atsikratytų tinginiais. Sąžiningi darbininkai vėliau ir vėl būsią priimti.

Sudburiškis.

WINNIPEG, Man.

Liet. bažnyčios statybai aukojo: $30 J. Mikalauskas, $10 A. Kuzinas, po $5: P. Vaitonis ir E. Reader.

Aukojusiems nuoširdus ačiū.

— Rugsėjo 13 d., sekmadienį, Kanados šachmatų turnyre dalyvavusiam Vaitoniui pagerbti B. ir St. Bujokų bute L. Bendruomenė suruošė vaišes. Vakarienės metu gerbiamą svetį sveikino J. Malinauskas, kun. J. Bertašius, J. Činga, Pr. Matulionis, V. Steponavičius, J. Demereckas .Ateitininkų sendraugių vardu J. Kurauskienė įteikė dovanėlę — parkerį. D. Matulionytė — bendruomenės vardu, T. Juškos išaugintų, gėlių puokštę.

Delhi, Ont.

Sekmadienio pamaldos lietuviams R. Kat. Delhi bažnyčioje po pertraukos prasideda spalio 4 d. 12.45 val. Standart Time.

Kun. J. Danielius.

MIELAS BROLI IR SESE! SAVO ATSILANKYMU Į

DAINOS – LITERATŪROS VAKARĄ WELLANDE,

kuris įvyks spalio mėn. 3 d., šeštadienį, slovakų salėje 162 Hagar St., paremsi Vasario 16 Gimnaziją.

Programą išpildo: rašytojas Vyt. KASTYTIS, solistai: V. VERIKAITIS ir A. ŠČEPAVIČIENĖ. Akomp. S. Gailevičius ir D. Ščepavičiūtė.

Koncerto pradžia 7 val. vak. Po koncerto šokiai. Turtingas valgių ir gėrimų bufetas. Įėjimas $1. Pelnas — Vasario 16 Gimnazijai Vokietijoje.

KLTS Wellando sk. V-ba.

SAULT STE. MARIE, Ont.

Plieno fabrikas "Algoma Steel Corp.", su 7000 darbininkų, jų tarpe nemaža ir lietuvių, atrodo laikinai atsidūręs po stabdymų — persitvarkymų ženklu.

Jau ir anksčiau buvo daug kalbama, kad, dėl mažėjančių užsakymų, gamybos mažinimas šią žiemą galįs paliesti 1500-1.800 žmonių (pereitą ž. — 600).

Keista būtų, jei net šiais neramiais laikais pasaulio rinkoje susidarytų plieno perteklius, tačiau vietoje kai kurie ženklai veda į perankstyvus "pertvarkymus", ar mašinų remontus skyriuose, kurie, paprastai, daromi gruodyje ir dėl to kai kam tenka palikus savo reguliarų darbą pakliūti į General yardą. Tikėkimės, kad tai tik laikinai.

Plieno darbininkų unijos derybos su kompanija dėl atlyginimo pakėlimo 8c. į val., gal ir dėl to yra laikinai "aptilusios". Anksčiau buvo daug kalbama dėl šito ir net nurodoma, kad unija pasiryžusi skelbti streiką, jei kompanija atsisakytų pakelti atlyginimą.

Liudas Bielskis pirko antrą buldozerį (kaina — $15.000) ir žada sustiprinti veiklą nuosavoje miškų kirtimo "kempėje". Pažymėtina, kad vos prieš kelis metus atvykęs į Kanadą L. Bielskis, sumanumo ir energijos dėka, jau virsta gana stambiu miško kirtimo rangovu.

Jokūmaičiai, kaip kiek anksčiau **Pr. Motūzai** susilaukė dukrelės.

Broliai Sendžikai atsisakė iš plieno fabriko ir pradeda savarankų darbą, kaip gyv. namų statymo rangovai.

Eug. Kutkevičius, dirbąs Abitibi popierio fabrike, gavo Kanados pilietybę.

Vizbaras grįžo pasveikęs iš tuberkuliozo sanatorijos. Prieš tai buvo dirbęs plieno fabrike, prie kokso krosnių.

Vladas Budrevičius grįžo atgal į Angliją kur, prieš atvykdamas į Kanadą, buvo išgyvenęs 4 metus. Nepasisekus gauti pastovesnio darbo, metus čia prabuvęs, prieš kelionę dar "išbandė laimę" Montrealy.

Petras Derliūnas, kitas ateivis iš Anglijos, čia irgi apie metus praleidęs, be pasekmių stengdamasis pakliūti į bent vieną iš didesniųjų darboviečių, persikėlė į Montrealį ir gavo gerą darbą "Canadian Care", mat, kaip sakoma, nevienoda žmonių laimė.

Bronius Pranckus, metus padirbęs Foudation Co., buvo sužeistas į koją, pasveikęs išsikėlė į Torontą ir ėmėsi biznio, atidarydamas restoraną.

Jurgis Volovickas prieš kiek laiko pakeltas į formanus plieno fabrike, kur jis dirba jau 4 metai kaip prityręs geležinkelietis.

K.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Balfo C. iždininkas A. S. Trečiokas jau atvyko į Europą ir šiuo metu susipažįsta su tremtinių gyvenimu Vokietijoje. Taip pat lanko įvairias įstaigas.

T. Barnabas Mikalauskas, OF M, Lewiston, Maine, klebonas, naujai paskirtas St. Catharines, Kanadoje, vienuolyno viršininku ir Niagara pusiasalio lietuvių kapelionu.

Broctono ir Detroito BALFo skyriai spalio 2-3 d. praves viešas rinkliavas dėžutėmis tų miestų gatvėse. Valdžios leidimai rinkliavai jau gauti.

BALFas iš Kanados rugpiūčio mėn. yra gavęs: $1000 iš KLB Šalpos Fondo — persiųsta ŠF pirm. L. Tomašausko; $50 iš A. Puidos, Longlac, Ont.

Išviso rugpiūčio mėn. BALFas aukų gavo: $4.222.93, beto dar $1636.90, skirtų Vasario 16 gimnazijai ir 1184 sv. drabužių bei kitų daiktų.

BALFas rugsėjo 2 d. pakrovė į laivą SS Baby Brovig 43.000 svarų sviesto, $29.885 vertės, Europoje esantiems tremtiniams šelpti. Ši parama yra gauta iš Amerikos valdžios BALFo valdybos rūpesčiu ir pastangomis.

BALFas paskelbė atsišaukimą pravesti visose kolonijose pinigų ir aprangos rinkliavas. Pinigų netrukus daug reikės ne tik tolimesnei šalpai, bet ir lietuvių imigracijai pagal naująjį įstatymą pravesti.

Pasaulio Liet. Inžin. ir Archit. S-ga šiais metais vykdo korespondencinius centro organų rinkimus. Rinkim. kom. sudaryta Clevelande: pirm. P. Žiurys, sekr. P. Dręsutis, J. Augustinavičius, B. Brizgys ir V. Čyvas. Kandidatai siūlomi iki spalio 1 d., balsuojama iki lapkričio 20, balsai skaitomi lapkričio 21 d. PLIAS ir ALIAS kviečia visus inžinierius bei architektus dar prieš rinkimus suteikti apie save žinių ir dalyvauti rinkimuose. Skyrių valdybos, kurios dar neatsiuntė skyrių narių sąrašų, prašomos tai tuojaus pat padaryti. Siųsti CV sekretoriui G. J. Lazauskui, 1023 N. Keystone Ave., Chicago 51. Ill. USA.

K. Bieliniui rugsėjo 26 d. sueina 70 m. Jis yra didžiojo knygnešio sūnus ir Lietuvos laisvės kovų veteranas. Šalia prof. J. Kaminsko ir dr. P. Grigaičio — pats žymusis Lietuvos socialistų vadas. Pačiu kritiškuoju metu yra vadovavęs VLIKo prezidiumui, — šiuo metu Lietuvos Laisvės Komiteto narys. Ypač daug domisi Lietuvos sienų problemomis ir yra gerai susipažinęs su įvairiais emigrantų, ypač rusų, sąjūdžiais.

VOKIETIJA

Į Vokietijos Krašto Valdybos naują rev. komisiją išrinkti E. Žilius, Petkevičius ir dr. Damijonaitis; į garbės teismą — prof. A. Rukša, J. Ramelis ir St. Vykintas.

Pabaltiečių bendruomenių centro tarybos posėdyje Augustdorfe buvo pranešta, kad buv. vokiečių parlamento nario dr. Pfleidererio pastangomis vokiečių vyriausybė esanti numačiusi skirti 100.000 DM. tremtinių kultūriniams reikalams. Bet statoma sąlyga, kad ir kiti Europos kraštai tiems patiems tikslams skirtų atitinkamas subsidijas. Tas pats pabaltiečių centras neseniai yra įteikęs vokiečių vyriausybei platų memorandumą dėl kompensacijos nukentėjusiems nuo nacių režimo

HAMILTON, Ont.

Augšti lenkų svečiai. Rugsėjo 22 d. čia atvyko lenkų kilmės JAV kongreso atstovas O'Konski ir pavasarį iš Lenkijos į Daniją pabėgęs lakūnas Jarecki. Jie padarė pranešimus vietos lenkams, kuriuos sukvietė Lenkų Tautos Fondo (Polski Skarb Narodowy) Hamiltono valdyba. Iš lietuvių nuvykęs Bendr. V-bos ir TF vietinio sk. v-bos narys K. Baronas buvo sutiktas labai šiltai ir į visus savo klausimus gavo išsamius paaiškinimus.

F. Jarecki yra apie 23 m. amžiaus aviacijos leitenantas. Pabėgęs laike mokomojo skraidymo. Jo kolegos jį vijęsi, apšaudydami. Danai jį išlaikę 14 parų kalėjime ir pradžioje sakę grąžinsią į Lenkiją. Jis galvojęs, jog Amerikoj gyvenimas daug blogesnis. Tokią nuomonę suformavusi komunistų propaganda, kuri kiekviename žingsnyje kala apie nežmoniškai sunkų darbininkų gyvenimą Amerikoj. Lenkijoj siuntiniai iš JAV gaunami, todėl visus lenkus prašęs siųsti savo pažįstamiems, kiek kas gali, nes gyvenimas dabartinėje Lenkijoje labai skurdus.

Kongresmanas O'Konski K. Baronui pareiškęs, kad jis pažįstąs Čikagoje eilę lietuvių — Šimutį, Grigaitį ir kitus — nusistebėjęs, kad lietuviai labai veiklūs kovoje už Lietuvos išlaisvinimą. "Tokia tauta tikrai atgaus Lietuvai nepriklausomybę", — pastebėjo O'Konski.

Lenkų Tautos Fondas Hamiltone per šiuos metus gavęs aukų $92, kai lenkų Hamiltone priskaitoma 10.000. Ir šį kartą susirinkime dalyvavę apie 5-600 lenkų, maždaug tiek pat, kiek ir lietuvių buvę Vasario 16 minėjime prieš pora metų toje pačioje lenkų salėje. Kai buvo tokie svečiai, mažoka. Tokiam atvejy lietuvių būtų daugiau buvę.

Gegužinė laive, rengta rugsėjo 19 d. Vasario 16 gimnazijai paremti, dėl stiproko lietaus, nepavyko. Buvo tik 120 svečių ir gauta apie $40 nuostolio. Už laivą sumokėta $200.

Dalyvavę šioje iškyloje tautiečiai šia naujos rūšies pramoga labai patenkinti ir pataria, kad ateinančią vasarą vienas kitas panašus vakaras būtų surengtas. Vasaros metu pasisekimas, — sako jie, būsiąs garantuotas.

Literatūros vakaras, ruošiamas spalio 10 d., įvyks Rumunų salėje, 20 Murray St. W. Programa prasidės 7 v.v. Dramos akt. Henr. Kačinskas iš Niujorko skaitys J. Grušo "Už saulę gražesnis", B. Brazdžionio "Vaidila Valiūnas" ir A. Gustaičio feljetoną "Skraidančios lėkštės".

Kanados rašytojai J. Kralikauskas, Vyt. Kastytis ir poetas Pr. Kozulis skaitys iš naujausios savo kūrybos.

Hamiltoną atstovaus Kl. Prielgauskas, paskaitydamas keletą jumoristinių dalykėlių.

Po šios trumpos, bet įdomios programos, seks šokiai, grojant Benni Ferri orkestrui.

Laukiame visų tautiečių iš Hamiltono ir ne Hamiltono!

Sk. St.

MES TURIME VISKĄ, KAS VERTINGA IR GERA

BOEHNKE'S MEAT MARKET

730 QUEEN ST. W. - - - TORONTO, ONT.
Telefonas EM. 4-8080

Mes turime europiečių skoniui: Krokuvos, ožio, kraujinės, liežuvių ir kt. rūšių dešrų, Westf. kumpio ir jv. taukų. **Didelis mėsos ir kt. mėsos gaminių pasirinkimas. Speciali karšta dešra kasdien.** Importuoti europietiški delikatesai, oland. sūdytos silkės buteliuose, magi ir rolmopsai, Ementhaler ir šveicariškas sūris, aviečių sunka, marcipanai, romo pupos ir tt.

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E. Tel. RI. 5804 | 576 QUEEN ST. W. EM. 3-1618

O. E. CARSON LTD.

Stambiausias Toronto Realtorius

90 moderniškų įstaigų 4-riose pagrindinėse miesto dalyse

490 COLLEGE STR. - PR. 3313

Mūsų firma daugiausia skelbiasi visuose Toronto dienraščiuose, devyniuose svetimų kalbų laikraščiuose ir per radio, todėl yra garantuotas geriausias pirkimas ir greitas pardavimas

SIŪLO:

$1.500 įmokėti, mūrinis 7 kambarių namas. $7.000 pilna kaina.

$3.500 įmokėti, 7 kambarių namas Dundas-Denison rajone. $8.000 pilna kaina.

$2.000 įmokėti, $11.000 pilna kaina. 8 kambariai. Dundas — Denison rajone.

$950 įmokėti, pilna kaina $2.000, restoranas ant Dundas gatvės, 30 vietų, nuoma $75 mėnesiui.

Be to, daugelis kitų namų įvairiose vietose ir įvairiomis kainomis.

Turime labai daug kitų namų, kurie keičiasi dienomis, savaitiniame laikraštyje jų nespėjama paskelbti.

Jei nori gerą namą pirkti ar parduoti su pageidavimu prašoma kreiptis telefonu į mūsų atstovą, kuris nemokamai patarnaus ir suteiks visas informacijas:

STASYS PERMINAS

Telefonai: įstaigos PR. 3313, namų EM. 4-7034

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl **įrengimai daromi žymiai papigintomis kainomis ir išsimokėjimui dviems metams.**

Visi patarimai veltui.

Užsakymai priimami:

TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951

HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, Hamilton

GIMDYMO PAGALBA

Priėmimo valandos 2-4 ir 7-8 val. vak. ir pagal telefoninį susitarimą tel. 9-6634

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informacijas lietuvių kalboj ir mielai Jums patarnaus pirkimo — pardavimo atveju.

MES PATARNAUJAME TEISINGAI SKUBIAI SAVO KALBOJ

$500 – $1.500 Galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui perkant namą.

MŪSŲ PRITYRĘ TEISININKAI pigiai, sudaro pirkimo — pardavimo dokumentus.

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

Įmokėti $3.000, Lansdowne—Queen, 7 k., pusiau atskiras, mūrinis, oru-anglimis šildomas namas. Kaina $12.800.

Įmokėti $4.500, Beatrice — Dundas, 8 k., pusiau atskiras, gero mūro, alyva-vandeniu šildomas, gerų pajamų namas, su garažu ir geru kiemu. Kaina $17.000.

Įmokėti $7.000. Kaina $17.500. Ossington — Dundas rajone, 10 k. ,pusiau atsk., vand.-alyva šildom., gerų pajamų mūr. namas.

Įmokėti $4.000, kaina $12.500. Dufferin — Bloor, 6 k., pusiau atskiras, mūrinis, oru-anglimis šildomas namas.

Be šių, daugelis kitų labai gerų, įvairiomis kainomis, bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

F. Jonynas
Telefonas įstaigos OL. 8444
Namų OL. 2636

Parduodama moderni 34 vietų valgykla su privačia prausykla ir 4 k. butu. 5 metams sutartis. Įmokėti $1.500, pilna kaina $3.500.

Parduodama maisto produktų krautuvė. Dundas - Ossington rajone. Įmokėti $3.500; pilna kaina $5.000.

Įmokėti $6.000, 8 k. pusiau atskiras gražus namas, didelis kiemas ir mūrinis garažas. Pilna kaina $16.000.

$5.500 įmokėti. 7 k. pusiau atskiras mūrinis namas su garažu ir šoniniu įvažiavimu. Indian Rd. — Bloor raj. Pilna kaina $14.500.

P. Dambrauskas
Telef. įstaigos OL. 8443
Namų JU. 6198

GRENARIER — RONCESVALLES, 10 k. duplė sas, šoninis privažiavimas. Įmokėti $5.500.

JERSEY — CLINTON, 6 k. pusiau atskiras, alyva šildymas, šoninis priv. Užėmimas tuojau. Įmokėti $4000—pilna kaina $11.000.

WRIGHT — Sorauren, 6 k. pusiau atskiras, mūr. mod. virt., 3 garažai. Užėmimas tuojau. Pilna kaina $13.500.

SILVERTHOON — Rogers Rd. 11 k. mūr. dupleksas, atskiras, vand.-alyva šildymas, galimybė 3 garažams. 6 k. užėmimas tuojau. Balansas vienai skolai. Įmokėti 4-5.000. Pilna kaina $16.000.

V. Jučas
Biznio telef. OL. 8444
Namų telef. OL. 6718

TAUPYK $$$

Pirkdamas pas PHILLIPS pačius puikiausius minkštus baldus tikrai sutaupysi. PHILLIPS CHESTERFIEL MFG. parduoda tiesiai klijentams. Pirkdamas tiesiai iš mūsų fabriko sutaupysi 50% kainos, nemokėdamas nei cento baldų prekybininkams. Mūsų ilgametė praktika — miegamųjų sofų srityje. Mes patarnaujame visiems visas 24 valandas.

Dieną

Kaina $39.95

Naktį

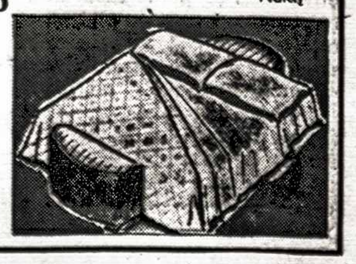

PHILLIPS CHESTERFIELD MFG.

953 DUNDAS ST. W., TORONTO
(netoli lietuvių bažnyčios)
Telef. EM. 3-1611
Kalbame slavų kalbomis.

Vaiko Dievas ir Religija

Kun. dr. J. Gutausko disertacinis veikalas, išleido Sp. B-vė "Žiburiai" 1953 m. Toronte, Kanadoje, 328 pusl., Kaina nepažymėta.

Veikalo autorius kun. dr. J. Gutauskas, ilgametis mokyklų kapelionas Lietuvoje, pastato mus prieš didelę problemą ir ilgame veikale bando ieškoti tos problemos atomazgos. Problema yra: kodėl turime tiek daug bedievių? Juk dauguma jų yra kilę iš krikščionių šeimų, krikštyti, augę didesnėje ar mažesnėje religinėje aplinkoje, mokyklose mokęsi tikybos. Atsakymas: viena iš to priežasčių yra buvęs netinkamas vaiko religinis ugdymas bei tikybos mokymas. Problema iš filosofinės išversta į pedagoginę bei psichologinę. Šioje šviesoje autorius ir imasi problemą spręsti: plačiai atskleidžia vaiko psichologiją, parodo jo fizinio ir dvasinio brendimo eigą, suriša tą brendimo vyksmą su religiniu ugdymu ir pagaliau konkrečiai nagrinėja atskirus to ugdymo klausymus. "Koks vaiko kelias į pasaulį, toks ir į religiją. Jei taip, tai ir vaiko religinis auklėjimas bei religijos mokymas turi atitikti jo dvasinį subrendimą ir amžiaus eigą", sako autorius, ir tai yra kertinis akmuo problemai spręsti. Atsižvelgdami į klausimo rimtumą, sustokime kiek ties atskirais veikalo skyriais.

Pirmoji veikalo dalis, pavadinta "Vaiko kelias į pasaulį", skirta vaiko psichologijai. Pasirėmęs žymiausių šių dienų bei praeities įvairių tautų psichologų veikalais, autorius parodo vaiko brendimą pradedant gimimu, per kūdikystę, pirmąją vaikystę (2-3 metai), antrąją vaikystę (4-7 metai), trečiąją vaikystę (6--11 metai) iki paauglystės. Tekste daug lentelių, kurių dalis priklauso savo laiku pagarsėjusiai vienai psichologei prof. Charlotte Buehler. Ši veikalo dalis įdomi netik kunigui: ji svarbi visiems, kas susiduria su vaiku — tėvams, mokytojams ir visų rūšių auklėtojams, tikintiesiems ir bedieviams.

Pasižiūrėjęs į vaiką, koks jis iš tikrųjų yra, autorius pereina į antrąją dalį — "Vaiko kelias į religiją". Pereina su įsidėmėtina mintimi: "Yra ugdymui tinkamo laiko nustatymas, kurio peržengti negalima. Kiekvienas paankstinimas atkeršija, ir kiekvienas pavėlavimas taip pat daro nuostolį. Mes privalome jaunam žmogui Dievą taip parodyti, kaip jis gali Jį suprasti". (13 psl.).

Antroji dalis pradedama bendraisiais religinės filosofijos klausimais: ar vaikas turi religiją? Ką vaikui religija duoda? Vaikas krikščionių požiūriu. Paduodamos mintys teistinių ir ateistinių filosofų. Iš religiniai nusiteikusių pedagogų čia randame mintis J. A. Komensky (XVII šm.), J. H. Pestalozzi (XVIII šm.), W. Fr. Foerster, J. Newman ir kitų. Iš ateistų — J. J. Rousseou, Spencer, Darvin, K. Marx ir eilė kitų. Padarius išvadą, kad vaiko sieloje glūdi tikėjimo, vilties ir meilės dorybių pradai, joje veikia Šv. Dvasia ir Dievo malonė" (90 p.), pereinama prie plataus nagrinėjimo, kaip religinis pradas reiškiasi vaiko psichikoje, nagrinėjamas remiamas vaikų stebėjimų, tėvų pasakojimų ir anketų daviniais. Randame įdomios medžiagos į klausimus, kaip vaikas įsivaizduoja Dievą, kaip išgyvena religinę praktiką, maldų intencijos, mėgstamiausia malda, mėgstamiausios pamaldos, tikėjimo motyvai ir t.t.

Prie šio skyriaus galėtume pridėti nebent tik du pageidavimus: Viena — pasigendame medžiagos iš lietuvių vaikų Amerikos žemyne. O būtų labai įdomu palyginti, kaip naujojo Pasaulio aplinka paveikė vaiko psichikos religinius aspektus!

Antra — su vaikų rašiniais reikia labai didelio atsargumo, nes jie kartais gali būti nenuoširdūs. Taip, pavyzdžiui, norėčiau laikyti nenuoširdžiu šitokį 11-13 metų mergaitės pasisakymą: "Iš visų mokyklos knygų man didžiausią džiaugsmą teikė katekizmas, nes aš mąsčiau: tai yra Dievo knyga" (87 psl.). Kažin, ar taip tikrai yra? Ar gal čia tik noras įtikti mokytojui?

Plačiai pažvelgęs į vaiko psichiką religiniu požiūriu ir vertindamas jos ryšį su gimtųjų namų aplinka, autorius prieina įsidėmėtinos išvados, kad bloga yra, jei namai neugdo vaiko religingumo, bet taip pat negera, kai tą religingumą pertempia. "Tiesa, vaikas prisitaikys prie įtemptos religinės atmosferos, bet yra pavojaus, kad styga bus pertempta, kad poauglio ir jaunuolio širdyje kils prieštaravimas, ir jis pasisuks visai priešinga kryptimi. Niekados nereikia užmiršti persotinimo pavojaus" (117 psl.). Autorius šiuos žodžius daugiau taiko religinėms sektoms, bet didele dalimi tai tinka ir kaip bendrasis teigimas.

Trečioji veikalo dalis, "Religinis vaiko auklėjimas" priklauso jau grynai religinės pedagogikos sričiai. Iškėlęs prigimtąją tėvų teisę ir pareigą vaikus auklėti (O kaip dažnai to nepaisoma! Rytuose paminama tėvų teisė, o vakaruose — nebejaučiama pareiga), autorius duoda mintį, kuri galėtų būti viso šio skyriaus motto: "Religinių tiesų išmokymas niekad nebus religinio auklėjimo idealas, kaip pati religija nėra ir negali būti vien žinojimo dalykas" (151 psl.). Toliau imami atskiri vaiko mokymo laipsniai, pradedant mamos mokykla bei vaikų darželiu, ir duodami konkretūs metodiniai nurodymai religinio auklėjimo srityje. Visur iškeliama, kad religinis ugdymas turi eiti kartu su vaiko gyvenamosios aplinkos pažinimu ir kelti palaipsniui tiek, kiek sugeba pakelti vaiko bendrasis dvasinis lygis. Sunkus klausimas yra suderinti šį nuoseklų metodinį kelią su tikybos mokymu, kur negalima apseiti be tam tikrų dogmų apriorinio pripažinimo. Autorius tuos sunkumus mato ir duoda šiuo reikalu priimtiną sprendimą, nors ir ne visai tokį, kokiais mes, civiliai mokytojai, norėtumėm. Bet, gal būt, mūsų galvojamo būdas yra per daug "civilinis"? (plg. 186-187 psl.)

Skiriant gana daug vietos metodiniams dalykams, gal būtų buvę pravartu duoti bent vienos konkrečios tikybos pamokos konspektą. Mažiau įgudusiam tikybos dėstytojui tai būtų buvusi didelė parama.

Gana plačiai autorius apsistoja ties katekizmo vadovėliais. Duodama prancūzų, vokiečių, olandų, belgų, kanadiečių ir JAV katekizmų ir gretimų vadovėlių apžvalga. Pravartu būtų buvę suminėti ir lietuviškus katekizmus bei tikybos vadovėlius, iškeliant vysk. Paltaroko nuopelnus, plačiau panagrinėjant kun. K. Žitkaus vadovėlius ir kun. St. Ylos bei kitų autorių vaikiškas madaknyges.

Ketvirtoji veikalo dalis skirta įpatingiems religinio auklėjimo klausimams: malda, liturgija, sakramentai. Labai gražus ir išgyventas maldos skyrelis, kurio pagrindą galėtų nusakyti kad ir ši citata: "Maldos esmę sudaro ne tiek tikslus maldos žodžių recitavimas, kiek vidinis ryšys su Dievu arba sąmoningas buvimas Dievo akivaizdoje (219 psl.).

Liturginio auklėjimo reikalu įsidėmėtinas dažnai pabrėžiamas visų vaikų dalyvavimas liturgijoje: aktyvus dalyvavimas mišiose, chorui atsakant į kunigo žodžius prie altoriaus, visų vaikų, ne vien choro, giedojimas ir kit.

Sakramentų skyrius taip pat pasigėrėtinas: nuoseklus ir vaikiškas. Apie privačiąją šv. Komuniją, prisipažinsiu, girdžiu pirmą kartą. Būtų įdomu šį klausimą atskirai ir plačiau išdiskutuoti ir pabandyti įgyvendinti bent vienoje lietuvių parapijoje.

Veikalo pabaigoje gausios išnašos ir plati bibliografija.

Savo laiku, maždaug apie 1932 metus, būrelis mokytojų, susispietusių apie Lietuvių Katalikų Mokytojų Sąjungos Centrą Kaune, sielojosi ir diskutavo problemas, panašias į tas, kurias randame nagrinėjamame veikale. Buvo prieita ir prie kaikurių panašių išvadų. Deja, į šias mokytojų mintis nebuvo atkreipta dėmesys, ir Lietuvos mokykloje, kurioje mokiniui per 12 metų buvo dėstoma tikyba po 2 val. į savaitę, išaugo Venclovai, Niunkos, Guzevičiai ir kiti įvairaus plauko pagonys. Linkėtina, kad mintys kun. dr. J. Gutausko, kuris kartu yra ir pedagogas ir kunigas, susilauktų didesnio supratimo, įvertinimo ir įgyvendinimo.

A. Rinkūnas.

BALYS RUKŠA

PRAŠYMAS

MANĘS neatstumk: tavimi pasigėręs
Svyravau, dainavau ir šnekėjau,
Nepajutęs — ties vakaru žėri
Kelias ir žngsniai manieji.

Manęs neužmiršk ir stebuklais nugirdyk,
Ir neleisk pagirioti be laiko.
Pagiriojant ne galvą, tik širdį
Gels pirmgimiui tavo vaikui.

PAKARUOKIAI

Aš nemačiau kur baigės takas,
Kuriuo mes ėjome panašūs
Į tuos, kur vėtroj plakės
Ir nieko nebeprašė.

Aš tik mačiau kaip Dievo akys
Žvaigždėtom sutemom šiureno
Už tuos, kur vėtroj plakės,
Ir Requiem ir Amen...

VALKATA

JIS atsisuks ir žvilgsniai niūrūs
Užlies tave ugnim keista,
Kai atsisuks, tas be kepurės,
Stovįs ant kampo valkata.

Nešauk jo žvilgsnio išsigandus,
Nebėki per šviesas rausvas:
Jis tarp praeivių nesuranda
Seniai paklydusio savęs.

PAGUODA

AŠ nenoriu toliau: tokios sausros;
Negaliu: sunkūs vėjai, naktis.
O jinai, įtikėjus į aušrą,

Neramioji bastūno širdis —
- - - - - - - - -
O be jos aš tikrai pasikarčia
Po pirmuoju medžiu.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Prof. dr. A. Ramūnas Paplauskas dėl uždėtų naujų darbų bei pareigų Ottavos universitete nuo Montrealio Universiteto Baltologijos Skyriaus vedėjo pareigų atsisakė. Šį skyrių jis įsteigė tuoj atvykęs Kanadon ir jam vadovavo keturis met. (1949-1953). Įpusėtąjį darbą tęsia toliau adv. St. Daukša, dr. H. Nagys, adv. K. Truska, šių metų pavasarį įgijęs Magistro laipsnį Montrealio Universitete.

Neries Stipendijų Fondas buvo paskelbęs lietuvių studentams konkursą. Už geriausį parašytą darbą tema "Mokslo siekiančio lietuviško jaunimo problemos ir jų sprendimas" buvo paskirta 200 dol. premija.

Iki darbų įteikimo datos, rugpiūčio 15 d., Fondas gavo septynis darbus (iš JAV, Kanados ir Anglijos).

Šiam reikalui buvo sudaryta jury komisija iš dr. Br. Nemicko, L. Dambriūno ir P. Jurkaus — N. Fondo atstovo.

Rugsėjo 15 d. jury komisija, susirinkusi posėdžio, apsvarstė pateiktus darbus ir nustatė jų gerumo eilę. Pirma vieta pripažinta autoriui, pasirašiusiam slapyvardžiu "Diemedis", antra "Nenuorama".

Komisija nutarė premiją skelti pusiau: 100 dol. "Diemedžiui" ir 100 dol. "Nenuoramai".

Atidarius uždarus vokus, paaiškėjo, kad "Diemedis" yra **Antanas Musteikis**, "Nenuorama" — **Rozalija Šomkaitė**, abu iš Niujorko ir priklauso Liet. Stud. Sąjungai, Niujorko skyr.

Abiem laimiejusiems konkursą pinigai įteikti.

A. Simutis,
Neries Stipendijų Fondo pirm.

Amerikos Lietuvių Mokytojų centro valdyba atsiuntė VT Lietuvėbei Išlaikyti Tarnybai tvirtinti naująsias lituanistikos dalykų programas. Jas yra sudarę atitinkamų sričių specialistai. Programos atitinka maždaug buv. Lietuvos mokyklų sistemos pradinių mokyklų ir progimnazijos kursą. Pagal pateiktus komisijų projektus korespondenciniu būdu gautas pataisas ir nutarimus redagavo B. K. Nemunaitis. Kiek vėliau numatyta išleisti šių programų komentarai, nusakantieji naujųjų programų kryptį ir taikymo būdus. LIT šias programas jau patvirtino. Išsyk jos numatytos taikyti Amerikai, bet vėliau gal bus pritaikytos ir kitoms mokykloms.

Lietuvių dailininkų paroda Australijoje buvo atidaryta rugsėjo 7 d. 15 val. A. Morrisono, Australijos Dailės Draugijos pirmininko. Atidaryme dalyvavo apie 100 asmenų, atsilankė ir Sidnio Meno Galerijos direktorius. Jury komisija, įvertinusi kūrinius, paskyrė premijas: Meškėnui I-mą premiją už tapybos paveikslą "Šeimos portretas", Zikarui II-rą premiją už skulptūrą "Rūpintojėlis", grafikui Šalkauskui III-čią premiją už "Tris moteris". Paroda vyko Mark Foy's Art Gallery nuo rugsėjo 7 iki 19 d. Dalyvavo 17 lietuvių dailininkų su 73 darbais: tapybos, skulptūros ir grafikos. Jury komisiją sudarė: australė skulptorė A. Aaron, tapytojas vengras D. Orban, ukrainietis M. Kmit, pernai laimėjęs Sidnio bažnyt. meno parodoj II-rą premiją ir šiemet I-mą premiją, be to, krašto valdybos atstovai J. Bistrickas ir V. Janavičius.

Vokietijoje šiuo metu veikia 17 vargo mokyklų su 19 mokytojų ir per 300 mokinių. Vokietijos krašto valdyba prie Vokietijos atskirų kraštų vyriausybių yra paskyrusi šiuos savo įgaliotinius: Šiaurės Reino-Westfalijos — E. Simonaitį, Schleswigo-Holsteino — E. Žilių ir Žem. Saksonijos — A. Makarską.

Liet. prof. draugijos Amerikoje suvažiavimas rugsėjo 5 d. Čikagoje Valdybą paliko tą pačią: P. Jucaitis, M. Mackevičius, A. Plateris, S. Stankus, L. Šlapelis. Kandidatais perrinkti: M. Krikščiūnas, J. Kovalskis, J. Motiejūnas, K. Paukštys, K. Oželis. Rev. kom.: J. Jasiukaitis, P. Mačiulis, A. Seménas; kand.: P. Čepėnas, G. Galva. Garbės teismas paliktas tas pats: M. Biržiška, S. Kolupaila ir J. Zubkus.

Stud. ateitininkų stovykla vyko Kennebunke nuo rugpiūčio 29 d. iki rugsėjo 7 d. su plačia studijine programa, kurią pravedė prof. kun. St. Yla, aktorius H. Kačinskas, dr. A. Šidlauskaitė, prof. Pr. Padalis, dr. J. Grinius ir kt.

Ten pat rugsėjo 3 d. įvyko stud. ateit. suvažiavimas, kuris išsirinko ir naują valdybą: pirm. K. Kudžma, vicepirm. ir iždin. R. Kontrimas, sekr. R. Šimkaitė ir I. Mikulskytė, ižd. Adomaitis, užsien. skyr. ved. K. Keblinskas, inform. skyr. ved. J. Dėdinas.

Tarptautinėje skautų konferencijoje Melburne dalyvavo ir lietuvės skautės. Jos tarptaut. biuro direktorę supažindino su Lietuvos byla.

LTSR MOKYKLŲ ABSOLVENTAI

Pasak "Tiesos" šiemet 12 pavergtos Lietuvos aukštųjų mokyklų baigė daugiau kaip 2000 specialistų. Girdi, tai daugiau, negu jų buvo paruošta per visus buržuazijos valdymo metus drauge paėmus.

Vilniaus Universiteto Medicinos fakultetas ir Kauno Medicinos Institutas išleidę 300; Veterinarijos Akademija — 80 gyd. ir zootechnikų; Vilniaus Konservatorija, Dailės Institutas ir Kūno Kultūros Institutas apie 200 savo sričių specialistų; Žemės Ūkio Akademija šiais metais išledusi 234 Žemės ūkio mechanizacijos inžinierius, melioracijos inžinierius, agronomus, žemės ūkio ekonomistus ir t.t. Specialistų trūkumas, dėl nuolatinių deportacijų, yra tiek didelis, jog tik iš mokyklos specialistai gauna didelio patyrimo reikalingus darbus. Tokie žali studenčiokai buvo išskirstyti į tokias vietas kaip Joniškio MTS vyr. inžinierio etatas — gavo L. Kulikauskas, Baisogalos MTS — V. Janulevičius, Veisėjų MTS — K. Balčiūnas. Švenčionėlių melioracijos-mašinų stoties virš. Brilius ir t.t. Įdomu taip pat, jog 40% šių specialistų sudaro moterys. Kas pasakys, kur dingsta pavergtieji lietuviai vyrai?

Kauno politechnikos Institutą šiemet baigę 315 inžinierių. Gavo atsakomingiausius postus. 6 metų Kauno Universitetas išleido 15 inžinierių. Tarybiniai inžinieriai taip pat tuoj pat gavo atsakomingiausius postus. 6 jų buvo tuoj pat komandiruoti į naujai statomą Vilniaus Elektrotechnikos plataus vartojimo prekių fabriką, apie 62 inžinierius paėmė LTSR lengvosios ir maisto pramonės įmonės. Į projektavimo institutus buvo paimta 19 inžinierių. Drg. Steponavičius, tik baigęs buvo paskirtas Šilutės durpyno vyr. inžinieriumi, drg. Strigas — Palemono plytinės technikos kontrolės viršininku ir t.t. Gabiausieji iš jų kaip architektai Kavaliauskas, Volkus, Čerekas **buvo išsiųsti Maskvon** "statyti Maskvos Metro (požeminio susisiekimo)".

Vilniaus Universitetą baigę 490 jaunųjų specialistų. Ekonomikos fakultetas išleidęs 48 diplomantus, jų tarpe beveik pusė moterų. Jų dauguma dirbs valstybiniame aparate — Finansų Ministerijoje, Valstybiniame Banke, Valstybinėje Plano Komisijoje ir kitur.

Pedagoginį Institutą Vilniuje baigę 250 studentų.

Eiliniai mokytojų Institutai išleidę 420 mokytojų. Pirmoji laida baigusi Naujosios Vilnios mokytojų Institutą, Klaipėdos Institutas paruošęs du kartu daugiau mokytojų negu praėjusiais metais (150). Devynios respublikos pedagoginės mokyklos paruošę 440 mokytojų pradinėm mokyklom. (Taigi viso labo daugiau kaip 1000 tarybinių mokytojų skiepys "tarybinį patriotizmą" pavergtajai jaunajai Lietuvai).

Nors tie "faktai ir skaičiai", bolševikiniu papročiu ir kažin kaip būtų perdėti, laisvajame pasaulyje esą lietuviškieji politiniai veiksniai, politinės "partijos", inteligentija turėtų 13 Lietuvos pavergimo metais susidaryti atatinkamas išvadas — jog laiko ir lūkesčių tarpas juos vis tolina nuo gimtosios žemės, jų vietas ten užima kiti.

Alm-TŽ.

A. GRAŽIŪNAS

Gręsmingos Petrinės

(Pabaiga)

Savo šermukšnine jis išgelbėjo kaimą ir nuo raganos Ypienės. Kad ji ragana, visi seniai jau minė. Žiūrėk, vaikščioja ežiom, visokias žoleles rankioja ir kažkokius skystimus iš jų verda. Tai vėl apvers kieme duonkubilį ir trobos kertėn kirvį įkirs. Gi po to kaime būtinai kas nors atsitiks. Tai kieno karvės pienas pagedo, tai amarai ant laukų krito, tai pradėjo rankas kojas kam sausgėla sukti. Bet nesugautas už rankos dar, kaip sakoma, ne vagis. Kad ir buvo Ypienė kalbama moteris, tačiau niekas negalėjo tikrai pasakyti, ar visa tai jos darbas. Tik vieną vakarą žiūri Umpos tėvas, kad nežinia kieno degla kiaulė vaikšto apie jo trobas ir kertes knisinėja. Paknis prie vienos kertės, tai vėl pabėgėjusi paknis prie kitos. Norėjo tad ją šunim papiudyti ir nuvyti. Bet šuo puolė ir vėl atšoko, kai tik ta kiaulė sukriugė. Jam tad ir toptelėjo, jog tai kokia negera kiaulė, jei net toks piktas šuo nepiauna. Todėl, užkėlęs vartus, greit išsinešė savo šermukšninę ir taip sušutino jai per šonus, kad kriugdama žviegdama išlindo ta nelaba kiaulė pro tvoros pinučius ir nurūko į pamiškę, net uodegą raitydama. O rytojaus dieną užėjusi pas Ypienę kuri ten moterų žiūri, kad senė krioši ant krosnies stenėdama. Negalinti nė pasijudinti, taip gelią jai strėnas. Tuo būdu ir paaiškėjo, koks iš tkro ji paukštis. O tuomet kaimynai ir pasakė, kad liautųsi pikta dariusi, jei nori savo lūšnoj sėdėti. Ragana senė net apsiputojusi rėkė ir į akis šoko. Labai jai, matyt, buvo pikta, kad, nenorėdama darban kailį įduoti, turės savo nedoro darbo atsisakyti. Bet turėjo liautis, nes žinojo, kad juokų jau nebus, jei kas ras naktį avis apkirptas ar karves išmelžtas.

Pagaliau ne juodaknygis Obelijos ponas negalėjo jam nieko padaryti.

Visa apylinkė žinojo, kad jis su velniu susidėjęs. Dvaro tarnai pasakojosi patys pro rakto skylutę matę, kaip jisai vakarais varto juodą baltomis raidėmis knygą. O kai tik pradėdavo tą savo knygą vartyti, tuoj ir prigužėdavo pilnas kambarys pragarinių jam tarnauti. Tokia, mat, jau sutartis tarp jų buvusi — ponas buvo užrašęs jiems savo sielą, bet, kol jis gyvas, raguotieji turėjo jam tarnauti ir pildyti visus jo įsakymus. Dėl to visi jo iš tolo lenkėsi, kad supykęs tasai raganius ko pikto nepadarytų ar savo pragariniais tarnais neužsiundytų. Tik Umpos tėvas, turėdamas savo kriukį, net jo nebijojo.

Kur tik tas ponas eidavo, vis jau ir juodas šuo paskui jį bėgdavo. Šuo, rodos, kaip šuo. Bet kai lekuoja, iškišęs liežuvį, sieros dvakas, būdavo taip ir sklinda. Daug kas tvirtino, kad sutemoj net buvo matyti, kaip tam šuniui iš gerklės ugnis einanti. Taigi kartą tas velniam parsidavęs ponas joja, o jo nelabas šuo iš paskos bėga. Bet kai tik bėgo pro Umpos tėvą, šis — kakšt tam šuniui šermukšnine per nuleistą uodegą. Tai, sako, tuomet tasai šuo tik suskalijo, susidvilinkojo ir nustaugė vėju, kad net krūmai linko. O ponas buvo piktas kaip ugnis. Tad atsigrįžo, visas lyg žarija užsideges, ir gal senį tuoj būtų gumban surietęs. Matyt, ponėkui jau labai negražu pasidarė, jog kiti pamatė, koks tas jo šuo iš tikro yra. Bet senis — tik čiukšt ir atsuko savo kriukio špygą. Ponas pajuodo, sugriežė dantimis, bet nieko negali padaryti — visa jo galybė taip ir pražuvo. Neturėdamas ką daryti, prapliupo tik rėkti. Koks tu, girdi, žmogus: jei šuo tavęs nekanda, tai tu jį kandi. Bet ir senis žinojo, ką jam atsakyti.. Koks čia, sako, ponuli, būtų stebūklas, jei aš, paprastas žmogus, ir įkąsčiau šunį, kai yra ponų, kurie net žmones kandžiocja. Taip seniui atkepus, ponėkas, matyt, ir žodžio pritrūko. Nesusigriebdamas, ką atsakyti, pradėjo tik plūsti ir, apsimetęs, jog arklio nenulaiko, nušoliavo neatsigrįždamas.

Umpos laikais perkūnas daugumą nelabųjų jau buvo išdaužęs. Be to, kasmet šventinant laukus, ir šventinta žemė jiems svilino padus. Tad jau nedaug jų po pasaulį besibastė ir retai prie keleivių bekibo. Dėlto ir ginklas nuo jų mažai tebuvo reikalingas. Tuo būdu po Umpos tėvo mirties ta lazda ir liko užmiršta po sija kyšoti. Bet dabar lyg tyčia ji čia buvo padėta, kad Umpa turėtų kuo apsiginti. Todėl, kai tik jo akis užkliuvo už tokio galingo ginklo, jis, nors jau velnių į kamputį įvarytas, nusitvėrė šermukšninę ir pradėjo pajuodėliams, gaurus kedenti. Kitam taip vėpstelėjo per strėnas, kad uodega trim eilėm apie lazdą apsivyniojo. Netikėtai puolęs, tuos pasmirdėlius taip užspeitė, jog vieni pro visus plyšius smuko lauk, o kiti skubėjo lįsti į tos pragarinės knygpalaikės puslapius. Gražu buvo net žiūrėti, kaip jie, iš greitumo nepataikydami savo vieton, vertėsi vienas per kitą, niršėjo ir susistumdę nuo lentynos stačia galva dribo žemėn. Bet kai Umpa jau baigė šią nedorą kaimenę suvaryti į jos gardą, vienas klastininkas, prišokęs iš užpakalio, movė jam šakėmis į tuštimą.

Umpa aiktelėjo ir pabudo.

— Ar pablūdai? — šaukė, jį kumščiodama pati, kuriai, apsapnų besiblaškydamas, jis kaukštelėjo per galvą.

Umpa dar kažką suniurnėjo apie velnius, bet pagaliau visai išbudo ir pamatė, kad jis guli savo lovoj, o per klėties langiuką jau veržiasi ryto šviesa.

Jau buvo gerokai praaušę, ir Umpa daugiau nebeužmigo. Tad, išėjęs į prieklėtį, atsisėdo ant laiptelių ir užsidegė pypkę. Sapnas apie savo paties mirtį buvo jam palikęs biaurų įspūdį. Bet greitai tasai įspūdis išsisklaidė, nes jis lengviau atsiduso, kad grėsmingos Petrinės jau praėjo ir jam nebereikia bijot, jog gali numirt. Nesmagu tik pasidarė, kai prisiminė, kokius pokštus jis buvo pradėjęs krėsti. Tuomet jam buvo užėjęs noras nubaust nenaudėlį sūnų. Bet dabar nemalonu buvo tai prisiminti. Pabadys jį dar ne kartą dėl to liežuviais. Net ir tasai šungalvis Tvaska galės iš jo pasijuokti. Ir, Tvaską prisiminus, vėl jam širdis suvirė. Tačiau gražiai auštantis rytas ir tas nemalonias mintis tuoj išblaškė. Jis jautėsi lyg iš naujo pradėdas gyventi, ir jo galvoj vėl visokių sumanymų bei didelių užsimojimų pradėjo suktis. Žiūrėdamas į savo palėkusias trobas, girtas tvoras bei prišeikštą kiemą, jis sau jau tik dėstėsi, kaip viską netrukus sutvarkysiąs, kad sodyba būtų kaip stiklinė.

Tik kai Umpa jau gerokai į tas mintis buvo įsivaręs, stabtelėjo ties jo vartais, išsirengęs su dalgiu ant peties į pievą, Tvaska.

— Sveikas, Umpa! — šūktelėjo jis. — Tai kaip gi čia yra? Petrinės praėjo, o tu, vietoj ant lentos tįsojęs, dar sėdi ant priekėčio ir pypkę trauki.

— O kodėl man nesėdėt? — atsiliepė Umpa. — Kad kokia ten čigonė niekus paplepėjo, tai manai aš būsiu toks kvailas ir mirsiu. Nemiriau, ir dabar kaip tik ilgai gyvensiu. Žinai, jog kas kartą marinamas nenumiršta, tas ilgai paskui gyvena.

— Kad nenumirei dar, matau, — atsakė Tvaska, — bet ar ilgai gyvensi, kaš gali žinot. Žiūrėk, kad nepasakytumei op, neperšokęs dar per upelį.

— O per kokį upelį aš dar turiu peršokt? — net nustebo Umpa tokiais žodžiais.

— Ar tau čigonė taip jau ir pasakė, kad šiais metais per Petrines mirsi? — į klausimą taip pat klausimu atsakė Tvaska.

— Na, ne... — dar ne visai susigaudydamas, ką Tvaska nori pasakyti, tarė Umpa.

— Todėl aš ir sakau, kad tu gal dar per anksti džiaugies, — paaiškino savo mintį Tvaska. — Per praėjusias Petrines gal nemirei, kad tau mirti skirta per ateinančias.

Tuos žodžius išgirdęs, Umpa net išsižiojo. Tai jam nebuvo nė į galvą atėję. O juk iš tikro taip gali būti... Nelauktos minties lyg į galvą smogtas, jis nesusigriebė greitomis nė ką sakyti. Bet Tvaska ir nelaukė, ką jisai sakys. Tur būt, patenkintas, kad įvarys Umpai naujos baimės, jis posteringavo:

— Tai matai, kaip gali atsitikt: kai rengiesi mirt — lieki gyvas, o kai manai, jog šimtą metų gyvensi, gali užriest kojas — ir amen.

— O kodėl aš turėčiau per ateinančias mirt? Jei nežinia per kurias, tai gal dar kažin kada tos Petrinės ateis, — pagaliau susigavęs, atsikirto Umpa.

— O, žinoma, — sutiko Tvaska, — gali mirt per trečias, ketvirtas ar kažin kurias. Čia jau niekas negali pasakyti kaip bus — gali ir šimto metų sulaukti, gali ir po metų numirt.

Ir jis gal dar ilgiau būtų apie Petrines kalbėjęs. Bet tuo metu pradėjo iš už miško kilti patekanti saulė. Ją pamatęs, atsiminė darbą.

— Na, bet lik sveikas. Nėr kada ilgai kalbėti. Saulė jau teka. Reikia traukt į pievas: su rasa smagiausia šienauti, — tarė jis Umpai ir pasisuko eiti.

— Keliauk sveikas, — atsakė nueinančiam Umpa.

Bet kai Tvaska toliau paėjo, jis rūkščiu veidu pasižiūrėjo į jį ir iš širdies nusispjovė.

— Tikras mėšlo garas! — tarė jis piktai. — Kipšas tave čia atnešė su tavo liežuviu.

O paskui, krapštydamas bekalbant užgesusią pypkę, pagalvojo, lyg dar vis aiškiai nesuvokdamas, kaip čia dabar išeina, ir ne be susirūpinimo pats sau tarė:

— Tai kaip gi čia dabar? Kvailas dalykas išeina. Reikės man dabar kiekvienų Petrinių bijot?

Redakcijai prisiųsta

Aidai, 1953 m. rugsėjo mėn., Nr. 7 (63), 289-336 psl.

Šiame numery rašo: J. Alaušius, V. Kazokas, J. Jakštas, K. Mockus, J. Grinius; poezija V. Ališo, J. Aistis, Eug. Gruodis, A. Pagėgis. Platūs apžvalgos skyriai: Knygos ir žurnalai, Mokslas, Menas, Visuomeninis gyvenimas, Įvykiai. 12 iliustracijų.

Eglutė, 1953 m. Rugsėjis Nr. 7 193-224 psl.

News from bihind the Iron Curtain, September 1953, Vol2, Nr. 9, 56 psl.

NAUJAS VADOVĖLIS!

A. RINKŪNO

"KREGŽDUTĖ"

I dalis.

Elementorius, skaitymai ir aplinkos pažinimas I-II skyriui. Specialiai parašyta pritaikant lituanistinėms mokykloms Kanadoje ir Amerikoje.

Kaina $1.50 (kanadiškais)

Užsakymus ir pinigus siųsti:
Spaudos B-vė "Žiburiai"
941 Dundas Str. West,
Toronto, Ont., Canada.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes.

BIURAI:
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

• •

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite telefonu: OL. 7525

PARDUODAMA:

Indian Rd. — High Park Blvd., 12 did. kamb. (2 atsikiri butai), per du augštus, mūrinis, atskiras, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu šildomas, didelis kiemas ir garažas. Įmokėti $8.000, viso $20.500.

Indian Rd. — Westminster Ave., 10 did. kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu-alyva šildomas, 2 virtuvės, didelis kiemas, garažas, privatus įvažiav. Įmokėti $8.500, kaina $22.600.

Bloor — Indian Rd., 9 did. kamb., atskiras, gero mūro, vandeniu-alyva šildomas, 2 vonios, 2 virtuvės, vienas kamb. rūsy, gražus kiemas ir vieta garažui. Įmokėti $6.000. Kaina $18.000, geras pirkimas.

Bloor — Christie, 7 kamb., mūrinis, vandeniu-alyva šildomas, moderni virtuvė, mas apynaujis, privatus įvažiavim. ir garažas. Įmokėti $4.500. Kaina $15.500.

Indian Grove — Indian Trail, 13 did. ir gražių kamb., atskiras, mūrinis, vandeniu šildomas, 3 modernios virtuvės, 3 vonios, labai didelis kiemas, 2 mūriniai garažai, geras pajamų namas, įmokėti $12.000, kaina 27.000 dol. Viena skola balansui.

Delaware — College, 8 did. kamb., mūrinis, alyva šildomas, 2 virtuvės, gražus kiemas ir įvažiavimas. Įmokėti $5.500, kaina $15.500.

Pacific prie Bloor, 8 kamb. per 2 augštus, mūrinis, 2 virtuvės, alyva šildomas, labai didelis kiemas. Įmokėti $6.000. Kaina $15.900.

Dundas — Montrose, 6 kamb., mūrinis, didelis kiemas, vieta garažui. Įmokėti $3.500. Kaina $12.000.

Bloor — Crawford, 5 did. kamb., atskiras, vieta garažui, geras rūsys, švarus namas. Įmokėti $3.000. Kaina $7.500.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informacijas apie p a r d u o d a m u s namus, paskolas, biznius ir tt.
863 BLOOR STREET WEST

• •

PARDUODAMI NAMAI, BIZNIAI

$18.000 visa kaina, apie $9.000 įmokėti, didžiulis mūrinis, pusiau atskiras 17 kambarių namas, lietuvių centre. Alyva-oru šild., garažas. Nepaprastai geros pajamos.

$13.000 — Annette — Keel St. — mūrinis, pusiau atskiras, 8 dideli kambariai, 3 virtuvės. Užpakalinė gatvelė. Įmokėti $4.000. Savininkas turi išvykti iš Toronto. Todėl namas pagal gerumą pigus.

$23.000 — Dundas—Bathurst — 16 kamb. geram stovyje namas; vandeniu-anglim šild.; dvigubas garažas, namas neturi morgičių. 12 kambarių duoda virš $300 į mėnesį pajamų. Visas namas gali būti užimtas tuojau.

$17.000 — Glenlake Ave. — 10 k., dvi virtuvės, dvi vonios, rūsy svetainė, vand.-alyva šild. Namas atskiras, didelis sodelis; nepraskolintas — be morgičių. Įmokėjimas mažas tik $5.000.

$17.000 — Crawford—netoli Dundas — namas beveik pilaite. 10 dideli ir šviesūs kamb. Nepaprastai švarus. Vand.-alyva šildomas. Dvigubas garažas. Įmoketi tik $5-6.000.

$18.000. Atskiras, Parkdale rajone, iki langų akmeninis, plytų, geram stovyje, 9 did. kambarių namas. 3 virtuvės; grindys kietmedžio. Didelis sodas. 5 automašinoms vieta. Įmoketi $5.000.

$2.500. įmokėti. Visa kaina apie 10 tūkst. dol. Naujai ir moderniai įrengta maisto krautuvė — mėsinė. Savaitinė apyvarta $1.500. Rūsy rūkykla ir mėsos perdirbimo — dešrų skyrius. Kartu su krautuve išnuomojamas visas namas iš 6 kamb. Vand.-angl. —stocker apšild. Vokiečių-vengrų-slavų-žydų rajone. Žydai perka tik kiaulieną. Išnuomojama 10 metų.

$13.000 įmokėti, Roncesvalles. Puikiai įrengta maisto krautuvė — mėsinė ir geram stovyje visas namas iš 6 kamb. Vand.-alyva šildomas; kietm. grindys, dvigubas garaž. Kaina apie $29.000.

Gazolino stotis ir garažas

$3.000 įmokėti. Visa kaina $5.000. Parduodama 5 metams. Miesto centre — Harbord gatvėje.

Žemės ūkis. Netoli Simcoe ežero, virš 100 akrų; plytų gyvenamas namas. Nedarbingas, per anksti pasenęs anglas, parduoda už $5.000.

J. KAŠKELIS
Telef. EM. 8-2646; EM. 8-2647
EM. 8-2648
575 Queen Str. W. (prie Bathurst)
Namų telef.: KE. 7536

NAUJI NAMŲ PASIŪLYMAI —

SKAMBINKIT

Jonui Matulioniui

tel. įst. OL. 7525
namų tel. LA. 0248.

863 BLOOR STREET WEST
(netoli Ossington g.)

1. **$2.000 — grynais,**
$9.000 — pilna kaina.
6 kambariai. Namas pats vidury kitų. Sfovis taip sau. Gatvė irgi ne iš pirmųjų. Garažas yra, bet ir tas apgriuvęs. Shirley g. prie Lansdowne žemiau Bloor.

2. **Geras biznis** — restoranas ir krautuvė! $3.600 — įmokėjimas. $7.000 pilna kaina. Proga su nedideliu kapitalu pradėti savistovų biznį.

3. **Už $3.500** — grynais namas su krautuve. Be krautuvės dar 6 kambariai. Alyva šildomas. Garažas. Pilna kaina $13.000. Dundas gatvėj prie Annette.

4. **$10.000** už 6 kambarių namą. Nori gauti grynais $3.500. Hickson gatvėje prie Dundas ir Brock.

5. **$10.000 — grynais,**
$28.500 — pilna kaina.
12 kambarių. 7 kambariai su baldais. $80 į savaitę pajamų ir 5 kambariai savininkui. Walmer gt. virš Bloor.

6. **$4.500 — grynais,**
$15.00 — pilna kaina.
7 kambariai per 2 augštus. Dvigubas garažas. Didžiulis sklypas 45 iš 150.

7. **$7.000 grynais** už 13 kambarių su 3 voniomis, 3 virtuvėmis, 2 garažais, didelį mūrinį namą. Kaina $22.000. Namas, kuris daro pinigą. Dovercourt gatvėj žemiau Dundas.

8. **$23.900**—pilna kaina už 6 kambarių atskirą, naują, mūrinį namą. Vidus įrengtas liuksusiniai. Sklypas 40 iš 160. Grynais reikia turėti $12.000. Prie Kingsway, kur gyvena visa buržuazija.

9. **$4.500 — grynais,**
$14.500 — pilna kaina.
6 kambarių mūrinis naujas (20 metų) namas. Alyva ir vanduo šildymui. Garažas. Vidus idealiai švarus ir geram stovy. Rains gatvėj netoli Davenport.

10. **$3.000 — grynais.**
$12.800 — pilna kaina.
6 kambariai ir poilsio kambarys rūsy. Mūrinis, pusiau atskiras namas. Clinton — Bloor kampe.

• •

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

• •

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER
863 BLOOR STREET WEST - 575 QUEEN STREET WEST
TORONTO

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

Kanadoje didžiausia nuosavybių pardavimo įstaiga.

SAUGU — PATIKIMA

Pirkdami ir parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais. Mes turime šimtaus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

$23.500. St. Clair — Dufferin, 10 kambarių, atskiras, mūrinis trijų augštų namas, vand.-alyvos apšildymas, 2 virtuves, 2 vonios, kietmedžio grindys, dideli kambariai, labai gerame rajone, patogus išnuomoti, arti prie susisiekimo, privatus įvažiavimas, garažas.

$25.000. Dundas — Dufferin, 14 k. su krautuve, trijų augštų namas, vandens-alyvo apšildymas, trys virtuvės, 3 vonios, gerame prekybos rajone, labai geros pajamos, patogus išnuomoti.

$25.000. Bloor — Ossington, naujas 10 kambarių mūrinis atskiras namas, 2 modernios virtuvės, dideli kambabariai, kietmedžio grindys, statyba ir įrengimai atlikti sąžiningai ir patogus išplanavimas. Labai gera proga investuoti pinigus.

SKAMBINKITE:

A. Kiršonis
OL. 7511

$11.900. Eglinton — Nam. Gražus 5 kambarių mūrinis bungalow, 3 m. senumo. Rūsy įrengtas atskiras kambarys.

$12.900. High Par. 6 kamb. mūrinis pusiau atskiras namas. Rūsy įrengtas dušas. Gražus sodas. Įvažiavimas į garažą.

$15.900. Dundas — Dovercourt. Atskiras, 8 didelių kambarių mūrinis namas gerame stovyje. 2 virtuvės, garažas ir gražus kiemas.

$16.900. Oakwood—St. Clair. Naujų plytų atskiras namas, 7 kamb. per du augštus. Moderni virtuvė ir garažas.

$20.500. High Park. Atskiras mūrinis 6 didelių kamb. namas su atskirų įvažiavimu į garažą. Apšildomas alyva.

Be paminėtų, dar turime daugybę namų įvairiose miesto dalyse ir su įvairiais įmokėjimais.

PRAŠAU SKAMBINTI

V. Morkis
OL. 7511

$8.800. Humber Blvd. atskiras mūrinis namas geram stovyje. Įmokėti $2.000.

$12.900. Bloor — Shaw, 7 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas. Didelis kiemas, garažas.

$14.900. Bloor — Indian Road, 8 k., mūrinis namas, alyva šildymas. Dvigubas garažas. Prie gero susisiekimo. Savininkas nori greitai parduoti.

$18.700. High Park — Annette. 10 kambarių atskiras mūro namas, geram stovy, vandeniu-alyva šildomas. Trys modernios virtuvės, Geras planas.

$18.900. Bloor — High Park, 7 k., ant dviejų augštų, atskiras, gerų plytų namas, modernus vidaus įrengimas, dvi virtuvės. Vandeniu šildomas. Garažas.

SKAMBINKITE:

B. Sergautis
OL. 7511

1460 Dundas St. West (prie Dufferin), Toronto

HAMILTONO LIETUVIAI. Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos atstovą Hamiltone **J. Valevičius.** Visokeriopas informacijas suteiksiu bei patarsiu Jūsų namų problemose, nemokamai. Skambinkit ar užeikit į įstaigą.

913 MAIN ST. EAST, HAMILTON — PHONE 9-4121

ERNEST

R I D O U T

REAL ESTATE LIMITED
BRANCHES
TORONTO — HAMILTON — LONDON — SARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

F. N. PREBBLE

REAL ESTATE

Nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga

1052A BLOOR ST. W., TORONTO

Parduodame ir perkame namus, biznius visuose miesto rajonuose.

NAMAI - BIZNIAI PARDAVIMUI

$13.000, $4.000 įmokėti, Symington, 6 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės.

$13.500, įmokėti $3.500, Bloor — Lansdowne rajone, 7 kamb., mūrinis namas, karšto vandens-alyvos šildymas, 2 virtuvės, nepereinami kambariai.

$16.500, įmokėti apie $6.500, Christie - Davenport rajone, mūrinis, naujas namas, karšto vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, šoninis įvažiavimas.

$17.500, įmokėti apie $7.000, Christie - Davenport rajone, 9 kamb., mūrinis, atskiras namas, nepereinami kambariai, 3 virtuvės, garažas.

$19.500, įmokėti $9.000, High Park rajone, 10 kamb., mūrinis, atskiras namas. Karšto vandens-alyvos šildymas, garažas ir šoninis įvažiavimas.

$23.000, įmokėti apie $10.000, High Park rajone, 11 kamb. mūrinis, atskiras namas, karšto vandens-alyvos šildymas, 3 virtuvės, 2 garažai ir privatus įvažiavimas.

J. RUKŠA

Tel. OL. 1793, LO. 5176

Namų tel. MU. 0746

Pianino pamokos

HIGH PARKO RAJONE

Dėsto Europos pianistai. Specialus mokymo metodas mažiems vaikams.

TEL. LA. 4588

44 DORVAL RD., TORONTO

Mann & Martel

REALTORS

2336 BLOOR ST.West, prie Windermere. Tel. MU. 8255

Gerai žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo-pardavimo įstaiga. Galimas pasirinkimas visuose miesto rajonuose ir įvairiomis kainomis.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

$12.500, Annette — Gilmour. 6 gražių kambarių mūrinis namas. Alyvos šildymas, garažas

$13.500. Indian Gr. — Bloor. 6 kamb. mūrinis, pusiau atskiras namas. Alyvos šildymas, garažas. $85 pajamų plius 3 kamb. savininkui. Įmokėti apie $5.000

$14.000. Fern — Ron. 7 kamb. pusiau atskiras mūrinis namas. Geri kambariai, alyvos šildymas, vieta garažams. Įmokėti $4.000.

$16.000. Galley — Ron. 8 kamb. pusiau atskiras mūrinis namas. Puikūs ir dideli kambariai. Vieta garažui. Įmokėti $6.000.

$16.500. Fairview — Annette. 9 kamb. atskiras mūrinis, dvi virtuvės, dideli ir gražūs kambariai. Garažas. Įmokėti $6.000.

$16.500. Jane — Bloor. 6 kamb. atskiras, mūrinis labai geras namas. Dideli ir gražūs kamb. Vandens — alyvos šildymas, garažas. Savininkas apleidžia Torontą. Įmokėti $5-6.000.

$21.000. Pearson — Ron. 10 kamb. mūrinis, atskiras, dideli ir gražūs kambariai, vandens-alyvos šildymas. 3 virtuvės, 2 vonios, 2 garažai. $45 pajamų savaitėj ir 4 kamb. savininkui. Įmokėti $8.000.

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais mielai patarnauja mūsų atstovas

J. TAMULIONIS

Telef. įstaigos MU. 8255, namų telef. OL. 8074

JOHN J. ELLIS

REALTOR

1072 BLOOR ST. W. — TEL. ME. 2471

Įgyto pasitikėjimo dėlei mūsų firma išaugo sparčiausiais žingsniais. Kiekvienu laiku čia rasite didesnį namų ir kitų nuosavybių pasirinkimą negu kur kitur. Kiekivenu metu šimtai namų visuose Toronto rajonuose. Ypatingas mūsų dėmesys skiriamas patarnauti klijentams norintiems įsigyti namus High Parko ir kituose geresniuose rajonuose.

SĄŽININGAS PATARNAVIMAS — MŪSŲ OBALSIS

★

HIGH PARK RAJONE:

$17.900. Visai atskiras, mūrinis, 7 kambarių per du augštus namas, vandens-alyvos šildymas, garažas. Augštos klasės namas. Bloor — Jane.

★

$17.300, įmokėti $6.000. Visai atskiras, mūrinis 9 kambarių namas, dideli — erdvūs kambariai, dvi virtuvės, vandens-alyvos šildymas, garažas. Howard — Roncesvalles.

★

$18.500, įmokėti $7.000. Visai atskiras, mūrinis, 9 kambarių ir 1 saules kamb., labai gražus namas. Erdvūs kambariai, 3 virtuvės, vandens šildymas, 2 garažai su privačiu įvažiavimu. Vienas atviras morgičius balansui.

★

$18.900. Įmokėjimą dar reikia išsiaiškinti. Mūrinis, visai atskiras dviejų butų namas dupleksas. 10 kambarių, vandens-alyvos šildymas, dvi virtuvės, dvigubas garažas. Pacific.

NETOLI BŪSMOSIOS LIETUVIŲ BAŽNYČIOS

$12.500, įmokėti $1.800. Mūrinis, pusiau atskiras, 6 kambarių namas.

★

$14.500, įmokėti $5.000. Visai atskiras, mūrinis 7 kambarių ir vieno vasaros kambario namas, moderni virtuvė, tik du augštai.

★

$15.000, įmokėti $5.000. Mūrinis, 8 kambarių namas; labai geras iš lauko, ypatingai gi viduje; garažas. Namas be morgičių.

★

$18.900, įmokėti $7.000. Visai atskiras, geros rūšies plytų, 11 kambarių per du augštus namas — dupleksas, dvi virtuvės, du tualetai, geras planas, garažas. Balansui vienas atviras morgičius.

DUNDAS

$11.500. Avalynės krautuvė dirbanti apie $15.000 metinės apyvartos. Trijų kambarių ir virtuvės butas prie krautuvės. Kainą sudaro prekės ir įrengimai. Lietuviams labai tinkamas rajonas.

Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

1072 BLOOR ST. W. TORONTO - TEL. ME. 2471 - Buto tel. EM. 3-6711

J. J. Ellis

Stambiausias Toronto Realtorius

383 Roncesvalles Ave.
LA. 8000

Mūsų firma su keturiomis kontoromis Toronte ir virš 100 tarnautojų tikrai gali pasiūlyti patį didžiausį namų ar biznių pasisirinkimą.

Šios savaitės pavyzdžiai:

$36.000 pilna kaina. Didelis, kampinis 3 krautuvių namas Dundas gatvėj. Didelės pajamos, neaugštas įmokėjimas.

Įmokėti $10-15.000. Tikrai gera proga nusipirkti gerą, 18 metų senumo, 2 butų namą ir self-service krautuvę-grosernę. Savaitinė apyvarta apie $3.000.

Churchill — Dovercourt, $14.000, įmokėti $3.500-4.000, didelis, šviesus, mod. virtuvė, 9 kamb. namas. Atskiras įvažiavimas. Viet 5 garažams.

Havelock — Bloor, $12.600, įmokėti $3-3.500, naujas pečius, garažas, didelis kiemas. Arti parko. Priedo apynaujis šaldytuvas irvirt. krosnis.

Visus Jūsų nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo ir iškeitimo rūpesčius patikėkite kreipdamiesi į

Vytautas LUNYS

asmeniškai ar telef. LA. 8000

Buto tel. LY 2048.

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!

Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimui pinigų — mes parodysime Jums namą!

$11.500, Bloor — Pacific, 8 kambariai per 2 augštus, 2 garažai. Įmokėti $3.400.

$13.500, Bloor — Ossington, mūrinis, atskiras, 7 kamb. per 2 augštus. vandeniu-alyva šildomas, įvažiavimas į kiemą.

$14.000, Bloor — Crawford, 8 kambariai, mūrinis, gerame stovyje, 2 garažai, žemas įmokėjimas, 1 morgičius.

$15.000, Parkdale rajone, mūrinis, 9 kamb., 2 virtuves, garažas.

$16.500, Bloor — Marguarette, mūrinis, atskiras, gero plano, aliejaus šildymas, garažas.

$17.000, High Park rajone, mūrinis, atskiras, 8 kam. per 2 augštus, geras kiemas, privatus įvažiavimas, garažas.

$17.800, Bloor — Indian Trail, mūrinis, 9 kamb., vandeniu-aliejum šildomas, 2 vonios, garažas. Parduodamas su baldais.

$19.800, High Park rajone (Wright Ave.), atskiras, mūrinis, 10 kamb., 3 virtuvės. vandeniu šildomas, garažas.

Didelis pasirinkimas didesnių namų.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreiptis į

S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941
po darbo LA. 1250

K. WILES REAL ESTATE

John J. Ellis

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W. — TEL. MElrose 2471

Visuomet didžiausias namų pasirinkimas mūsų firmoje, nes yra laikoma viena iš rimčiausių, didžiausių ir patikimiausių Toronte. Kiekvieną dieną gauname daug namų, todėl ir pasirinkimas geriausias.

McMURRAY — DUNDAS

$5.500, 6 kambarių su dviem virtuvėm, oru anglim šildomas plytų namas, didelis kiemas — vieta garažui. Reikalinga dekoruoti, bet labai pigu.

DUFFERIN — DUNDAS

$9.500, 6 kambarių, dviejų augštų gražus mūrinis namas, moderni virtuvė — dideli erdvūs kambariai.

FOLLIS AVE. — BATHURST

$11.500, įmokėti tik apie $2.500. Pusiau atskiras 6 nepereinamų kambarių namas su gerais baldais. Alyva air-cond., moderni virtuvė — švarus — geras kiemas, garažas.

ST. HELENS — BLOOR STR. W.

$12.800, įmokėti nemažiau $3.000, labai patogiai įrengtas 6 kambarių mūrinis namas, alyva naujas šildymas, gražus kiemas — naujas garažas.

ST. JAMES AVE. — BLOOR E. — PARLIAMENT

$13.500, įmokėti tik apie $3.500, 8 nepereinamų didelių kambarių mūrinis namas. 2 garažai — naujai atremontuotas, galima dar nuderėti.

PACIFIC AVE. — BLOOR STR. W.

$18.500, įmokėti apie $6.000, 11 kambarių geras mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas, geras planas — didelis kiemas ir 2 garažai.

BEACONSFIELD — DOVERCOURT — QUEEN

$18.500, su didesniu įmokėjimu. 17 kambarių labai pelningas namas, su baldais antrame ir trečiame augšte. Alyva šildomas, garažas.

MIELAS TAUTIETI! Mielai Jums patarnausiu ir patarsiu namų ar biznių pirkimo ir pardavimo reikaluose — be įsiparcigojimo iš Jūsų pusės

P. MALIŠAUSKAS

agentas, kuris kiekvienam greitai patarnauja ir nepavargsta!

1072 Bloor St. W. — Toronto — Tel. ME. 2471, buto tel. KE. 1359.

John J. ELLIS

REAL ESTATE
1072 BLOOR ST. W. — Tel. MElrose 2471

Sąžiningu ir maloniu patarnavimu visų tautų klijentams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparčiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų pardavimui. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

CRAWFORD — BLOOR

$7.500, įmokėti apie $2.000. Pusiau atskiras 6 kambarių namas. Koridorinė sistema. Pusė rūsio.

INDIAN RD. — BLOOR

$11.800, su didesniu įmokėjimu. Pusiau atskiras, visas mūrinis, 6 kambarių namas lietuvių mėgstamame rajone. Yra garažas.

BROCK — BLOOR

$12.200, įmokėti nemažiau $2.000. Visai atskiras 8 kambarių namas su vieta garažui. Koridorinė sistema. Ideali vieta. Lengvas išsimokėjimas.

HAVELOCK — BLOOR

$14.000, įmokėti tik $4.000. Pusiau atskiras 8 didelių ir šviesių kambarių stiprous mūro namas. Koridorinė sistema. Didelis keimas. Naujai statomos lietuvių bažnyčios rajonas.

OSSINGTON — HARBORD

$15.500, įmokėti ne mažiau kaip $4.000. Gražių rupletų plytų švarus 6 kambarių namas. Moderniška virtuvė ir vonia. Šildymas vandeniu-alyva. Garažas.

GALLEY — SORAUREN

$16.000, įmokėti $6.000. Kampinis gero mūro 8½ kambarių namas. Visos sienos dažytos aliejiniais dažais. Rūsyje įrengta dar veina išvietė. Vieta garažui.

DOVERCOURT — HEPBOURNE

$16.800, įmokėti $6.5500. Masyvaus mūro 8 didelių kambarių namas su apšildomu saulės kambariu. Centralinis šildymas vandeniu-alyva. Moderniška virtuvė. Planingai sutvarkytas rūsys.

Mielas Bičiuli! Jei nori pirkti namą, bet kokį biznį, ūkį ar ieškai paskolos, pats atsimink ir savo pažįstamiems primink, jog šiuose reikaluose Jums — be jokio įsipareigojimo iš Jūsų pusės—visada mielai patars ir patarnaus

P. LEONAS

agentas, kuris niekuomet nepyksta ir nesinervuoja!

1072 BLOOR ST. W. — Tel. ME. 2471, buto tel. KE. 7423.

SAUGU—PATIKIMA—SĄŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta — patikima nuosavybių pirkimo—pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

$22.000 pilna kaina. High Park rajone. Retos vertės 11 k. namas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, vandens-alyvos šildymas, 2 garažai, puikus mūras, atskiras, labai brangiai ir gražiai įrengta poilsio salė rūsy.

$3.000 įmokėti, Bloor—Lansdowne r. 6 k., mūrinis, vandens ir alyvos šildymas, 2 garažai, labai gerame stovyje tiek išoreje, tiek viduje.

$2.500 įmokėti, $12.000; Delaware-Bloor. 8 k., dvigubas garažas, 2 virtuvės.

$2.500 įmokėti, $9.800. Gladstone—Bloor. Atskiras, per 2 augštus 7 kambarių namas.

$2.000 įmokėti, Dundas — Claremont; 6 dideli k., labai didelė—šviesi virtuvė.

$3.000 įmokėti, $10.000. Bartlett — Hallam. 6 k., mūrinis, atskiras, 3 garažai.

$4.000 įmokėti, $16.500; St. Clair—Oakwood r., 7 k., atskiras, mūrinis, vandens šildymas, labai augštas rūsys.

$16.000 pilna kaina. Euclid — Harbord. 3 k., atskiras, gero mūro namas, 2 virtuvės, puikus kiemas, garažas, idealus nuomavimui.

$4.800 įmokėti, $16.500. High Park virš Bloor. 7 k. per 2 augštus modernus namas, vandens-alyvos šildymas, garažas, privatus įvažiavimas.

$19.500 pilna kaina, High Park — Sunnyside. 11 k., 3 virtuvės, 2 vonios, geras mūras, atskiras, 2 garažai.

$3.000 įmokėti, $13.900. High Park; 11 k. ir didelė patalpa krautuvei, 2 vonios, 3 virtuvės, 3 atskiri įėjimai, mūrinis, 2 garažai, reta proga.

Turime pasiūlymų: įvairiausių biznių, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų Parūpinu paskolas iš bankų be jokių bonų 2 metams.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačių informacijų, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba

Telefonas įstaigos OL. 8481 - - - - - Namų ME. 0667

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. TEL. JUnction 4773
1½ Block South of St. Clair Namų tel. CE. 1-3444
TORONTO, ONT. Sav. G. KERAITIS

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKĄ

turintį 30 metų profesinę praktiką

Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A BLOOR ST. W., (prie Dovercourt) Telef. LL. 8871

"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinius šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsisakyti iš anksto

Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus. Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. - - 272½ QUEEN ST. W., Toronto

YORK PACKING CO. LTD.

104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausios kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.
Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirks nemažiau kaip už $50

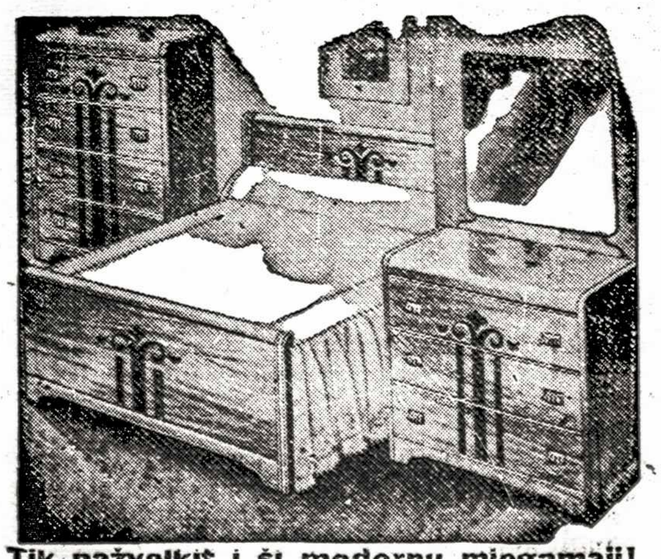

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas, Speciali žema kaina $125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. **Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.**

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

.. ŠYPSENOS ..

Miegodamas neuždirbsi

Amerikiečių šeimose bobučių nėra. Tėvams sunkoka su mažais vaikais. Norėdami vakarais kur išeiti, samdo kaimynų paauglius (Baby sitter) pabudėti. Vieni pakvietė prie savo 6 metų sūnaus kiek didesnę kaimynų mergaitę. Ta atėjo, tėvai išėjo, o vaikiukas nudavė einąs gulti. Mergaitė sėdėjo prie televizijos, bet, prieš grįžtant tėvams, nusprendė užmesti akį, ar saugojamasis tvarkoj. Praveria miegamojo duris ir žado netenka — nėra. Iš išgąsčio norėjo bėgti namo, šauktis pagalbos. Tarpduryje sutinka grįžtantį berniuką, kuris ją klausia:

— Kiek tau davė maniškiai?

— Du dolerius.

— Lygiai ir aš tiek gavau. Žinai, ėjau saugoti McMakų Joe. Ot varlė, kol užmigo...

Nepavojinga

— Brangioji, savo vardinėms gali prašyti, ko tik nori.

— Tai gal tau pridėjo algos?

— Ne. Bet aš vistiek neturiu pinigų...

Norėtų didesnio įžeidimo

— Tau, bičiuli, atrodo, ne kaip sekasi. Gal nelaikysi įžeidimu, jei pasiūlysiu dolerį.

— Priešingai. Įžeidimas galėtų būti ir didesnis.

Tik pirmas toks

Šeimininkė nuomininkui:

— Matai, tamšta, sofoje pradeginta skylė. Tamsta turėsi užmokėti už sužalojimą baldo.

— Bet, ponia, aš nerūkau, ir negalėjau pradeginti.

— Fui, koks tamsta! Aš šiuos namus valdau jau 5 metai ir tamsta pirmas nuomininkas, kuris bando dėl to ginčytis...

Yra už ką

— Kodėl tu rūbinės patarnautojui duodi tiek daug arbatpinigių?

— Bet žiūrėk, kokį paltą jis man parinko...

Gaisro nebus

— Dėl Dievo, aš pamiršau įjungtą prosą. Gali kilti gaisras, — susijaudinus skundėsi žmona.

— Tai nieko. Aš pamiršau užsukti vonioje kraną...

Gera naujiena

Mokslo metų pabaigoje, grįžęs iš mokyklos, sūnus tėvui:

— Gerą naujieną parnešiau, tėveli.

— Na, kokią gi?

— Kitiems metams man nereikės pirkti naujų knygų — aš vėl mokinsiuos iš tų pačių...

Tiek daug nenori

— Tėveli, ar ištikrųjų moters vieta tik virtuvėje?

— O, sūnau. Nuo šito mes jau seniai atsisakėme ir džiaugiamės, kai pajėgiame išlaikyti bent tame pačiame mieste.

Paskutinis noras

Ligoninėje pacientas vos bealsuoja. Gydytojas jo klausia:

— Gal turėtumėt man perduoti kokį paskutinį savo norą?

— Taip! Pakvieskit kitą gydytoją...

Nesąmonė išaiškinta

Sovietinėje mokykloje mokytojas nori vaikams išaiškinti, ką reiškia nesąmonė. Jis bando aiškinti pavyzdžiu.

— Dievas davė alkaniems mėsos ir juos pasotino.

— Na, vaikai, pasakykit, kodėl toks teigimas yra nesąmonė?

Visi vaikai tyli.

— Na, pagalvokit... Čia yra nesąmonė dėl to, kad kalbama apie tokį dalyką, kurio visiškai nėra. Taigi... ko išviso nėra?..

Mokytojas dairosi po klasę ir laukia, kada kuris mokinys pasakys jo norimą atsakymą. Bet tie tyli. Pagaliau užpakaliniam suole vienas sako:

— Mėsos...

Lenkijos sienos sekimas sustiprintas

Ankstyvos vasaros metu padidėję pabėgimai iš Lenkijos pastaruoju metu sumažėjo, nes sienų sekimas sustiprintas ir įrengta visokių kliūčių. Anksčiau daug kas perbėgdavo Štetino apylinkėje. Dabar per čia jau beveik niekas nepabėga, nes siena stropiai sekama ir ištisai pagal Oderį užtverta vielų tvora: dvi eilės spygliuotų vielų su išpynimais tarpe. Prieš tokią tvorą dar 2 metrai suartos ir suakėtos žemės. Daugely vietų įrengta aliarmo sistema, kuri betgi netrukus būsianti vėl panaikinta, nes labai klaidinanti sargybas. Pasirodo aliarmui sukelti vielas paliečia dažniausia ne bėgliai, bet galvijai arba laukiniai gyviai, tad visos sargybos sukeliamos dažnai ant kojų visai be reikalo. Vietoje aliarmo būsianti įvesta vielų tvorų apšvietimo sistema ir būsią dar labiau sustiprinti patruliai. Ypatingai budriai saugomos sritys, kur yra kariuomenės susisiekimo linijos.

Paieškojimai

Danos Cinaitės, atvykusios į Kanadą 1948 m., gyvenusios Toronte, ieško A. Neubauer.

Kreiptis į The Canadian Red Cross Society, 95 Wellesley St. E., Toronto, Ont.

NAFTOS ŠALTINIAI LIETUVOJE

(Atkelta iš 3 psl.)

Su dideliu džiaugsmu tenka sveikinti Niujorko jaunųjų inžinierių susidomėjimą petrochemine pramone ir jų iškeltas tuo klausimu diskusijas. Jeigu mes darysime pastangų susipažinti su petroleumo pramone, neužilgo turėsime visą eilę žmonių ten dirbančių, nes sakoma, kas kartą paragavo petroleumo dujų, tas susiriša su šia pramone visam laikui.

Daug mūsų inžinierių ir chemikų, kurie studijuoja ar dirba dažnai sunkiai pritaikomose technikos srityse, turėtų nedvejodami pereiti į petroleumo pramonę. Mūsų jaunimas, būsimas inžinerijos prieauglis, ir mūsų studentija turėtų visu frontu veržtis į cheminę inžineriją ir petrochemiją, nes tai technikos pasaulio ateitis. Amerikiečių geologai ir petrologai nesibaidė tropinių karščių, gyvačių ir kitų nežmoniškų sąlygų, betyrinėdami Kolumbijos ar Brazilijos džiungles, smėlio dykumas ar ledynuotus Aliaskos krantus. Tuo tarpu šiandien mes neturime žmonių, kurie čia pat šiaurės ar pietų valstijose galėtų prisidėti prie petrografinių ekspedicijų, susipažinti su moderniška tyrinėjimo technika, aparatūra ir t.t. Atliktas darbas ir sunaudotas laikas bus daug naudingesnis, jei mes rizikuosime būti bent instrumentų nešėjais prie patyrusių specialistų, negu sėdėsime didmiesčiuose laukdami geresnės ateities. Tai yra taikoma tiems, kurie yra įsikalę į galvą, jog jie negali kito darbo dirbti, kaip tik tą, kurį dirbo Lietuvoje. Tai yra netiesa ir reikia tik pasiryžimo ir atsisakymo nuo nepamatuotų ambicijų. Man teko sutikti daug labai gerų specialistų ir atsakomingų pareigūnų, kurie šiandien gauna pasakiškus atlyginimus ir kurie neturėjo progos net baigti universiteto. Visa jų paslaptis yra ta, kad jie nesibijojo pradėti nuo mažo ir be nieko. Petroleumo pramonė yra plati ir šakota ir joje darbą rasti gali ne tik diplomuoti inžinieriai ir pan., bet kiekvienas, kuris siekia sau, savo šeimai ir savo kraštui geresnės ateities.

— Ką šiuo metu p. inžinieriau dirbate ir kokie Jūsų planai ateičiai saryšyje su petroleumo pramone?

— Dirbu eilinį inžinieriaus darbą vienoje petroleumo firmoje ir mokausi to, ko nerandu knygose. Ypatingų projektų artimesnei ateičiai neturiu ir šiandien būtų per anksti apie juos kalbėti. Kaip jau minėjau, ruošiu naują studiją — petroleumo pramonės standartai, tipai ir normos. Neturint šių davinių bet koks planavimas neturi praktiškos vertės. Pradėjau taip pat rinkti medžiagą galimai "pipeline" sujungti Kaspijos ir Juodosios jūros baseinus su Baltijos jūra. Kada tuos darbus užbaigsiu, sunku būtų pasakyti, nes darbas įstaigoje suima didžiumą reikalingo laiko. Esu, beto, pakviestas Niujorko Pasaulio Lietuvių Apygardos ir N. Y. Amerikos Liet. Inž. ir Architektų Sąjungos padaryti viešą pranešimą apie esamus Lietuvoje petroleumo šaltinius. Toks pranešimas įvyks rudenį, bene Apreiškimo Parapijos salėje Brooklyne. Pranešimo metu numatau demonstruoti dvi filmas iš petroleumo pramonės. Viena iš ju apima petroleumo ieškojimą Saudi Arabijoj, kita iš petroleumo rafinavimo srities. Šias filmas sutiko paskolinti ir apmokėti demonstravimo išlaidas mano jau minėta American-Arabian Oil Co. Tai ta pati kompanija, kuri atliko planus ir nutiesė vamzdžių liniją nuo Persų įlankos iki Viduržemio jūros.

Galėčiau dar paminėti, kad pati aktualiausia šio meto mano problema, tai persikėlimas iš Bostono arčiau prie petroleumo pramonės centrų. Bostonas ir Naujoji Anglija yra graži ir patogi vieta gyventi, tačiau čia nėra petroleumo pramonės ir veikia vos pora tos srities projektavimo firmų. Išgyvenęs keturis metus Bostone, su malonumu galėsiu prisiminti malonius "jaukius", gražius pajūrius ir "europietišką" Bostono miestą. Tai tiek galiu šį kartą pasakyti apie savo darbus ir planus. Mano darbas petroleumo srityje bus užbaigtas tada, kai matysiu rūkstančius rafinerijų kaminus virš žydinčių Lietuvos pušynų. Kad tai įvyks, neturiu jokių abejonių. Svarbu, kad Dievas duotų sveikatos ir ištvermės. Visa kita išsispręs savaime.

DĖMESIO! DĖMESIO!

VALGYKLOJE "BALTIC"

870 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONT.

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų.

Gamina prityrusios virėjos. - - - - - Sav. V. ir J. Ivanauskas.

Parduodant ar perkant namą ar biznius

JŪSŲ PATARNAVIMUI

Antanas-Tony MORKIS

Real Estate darbe turįs didelio patyrimo

ROY BURBANK REAL ESTATE

1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)

KE. 7904 Vakarais LL. 5143

Dr. RICHARDS ŠULTMANIS

GIMDYMO PAGALBA

PRIIMA IR LANKO LIGONIUS NAMUOSE

RAXLEN KLINIKA, TORONTO

500 PARLIAMENT STREET

Pirmadieniais nuo 9-12, 1-4 ir 6.30-8.30 val.
Antradieniais nuo 1-4 p.p.
Trečiadieniais nuo 9-12 ir 1-4 val. p.p.
Ketvirtadieniais nuo 9-12 val.
Penktadieniais nuo 9-12, 1-4 ir 6.30-8.30 val. vak.
Šeštadieniais nuo 9-2 val. p.p.

Telefonai: klinikos PR. 4467, namų MI. 8880.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŠERKŠNYS ANTANAS

Taiso įvairių rūšių laikrodžius. Darbas garantuojamas 1 metus.
Taip pat taiso auksinius žiedus ir kitus auksо išdirbinius.

256 CRAWFORD ST. TORONTO (Dundas St. W. kampas)

ŠVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patyrimas

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)

priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-5 val. Kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas ME. 2933.

Dr. N. Novošickis

LIETUVIS DANTŲ GYDYTOJAS

Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO

Telefonas MI. 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki 5 v.v. ir pagal susitarimą.

Dr. A. Ratinow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.

479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARMEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696
Namų OL. 4778

RENTGENAS, FIZIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794

Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

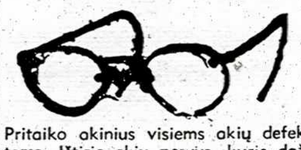

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudejimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas —
Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS
ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM.4-9912

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS,
ADVOKATAS,
NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis

Room 204, 221 Victoria St.

Office EM 6-1753. Res. tel. LY 5797

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGĖ

430 Dundas Str. West
prie Huron gatvės
Toronto

Priimamos val.: nuo 1-4 ir 5-8 val. pp. Kitu laiku pagal susitarimą.

EM. 6-5798

Dr. JOHN REKAI

Chirurgas ir akušeris

Dr. PAUL REKAI

Vidaus ligų specialistas,
buv. Budapešto bendrosios ligoninės vyr. gydytojas.

219 St. Clair Ave. W. Toronto, Ont.

Susitarti telefonu RA. 0237
Kalbama lenkiškai ir rusiškai

Dr. MICHAEL BALKANY

MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS

Gimdymo pagalba

202 St. Clair Ave., Toronto
(prie Avenue Rd.)

Priėmimai pagal telefoninį susitarimą.

RA. 9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett

Gydytojas
ir
chirurgas

Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.

Priima vakarais pagal susitarimą.

Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas

M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga

BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.

386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

ELEKTRIKAS

J. VAITKUS

Instaliuoja namus, daro elektros srovės pakeitimus senuose namuose, prijungia elektr. vandens šildytuvus ir elektr. krosnis, bei kitus elektros instaliacijos darbus.

88 SPENCER AVE.
Toronto
Telefonas ME. 3809

DĖMESIO!

Lietuvis Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRAUSKO naujai atremontuota ir padvigubinta

batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.

Lietuviams nuolaida! Prašom įsitikinti

1414 Dundas St. West, Toronto
Tel. KE. 3881

STANLEY SHOE STORE

Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE

1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!

Vaškas, šepečiai, terpentinas

Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

Dėmesio!

Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus

Pranešu klijentams savo naują adresą:

7 Havelock, Toronto. Telef. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS

TORONTO, Ont.

Gyv. rožančiaus iškilmės

Tradicinės Gyvojo Rožančiaus Toronto katalikų iškilmės įvyks spalio 4 d., šį sekmadienį, 2 val. pp. Parodos aikštėje, dalyvaujant Toronto Kardinolui. Pamokslininku pakviestas vysk. O'Gara, kuris neseniai grįžo iš kom. Kinijos, iškalėjęs 22 mėnesius bolševikų kalėjime. Pernai šiose iškilmėse dalyvavo per 20.000 torontiečių.

Mokinių pamaldos

Nuo sekančio sekmadienio 10 val. pamaldos Šv. Jono Kr. liet. bažnyčioje skiriamos Toronto lietuviškajai pradžios, augštesniųjų ir įvairių kolegijų moksleivijai. Sekant nepriklausomybės laikų tradicijas, per moksleivių pamaldas bus sakomi pečialūs pamokslai ir giedos mokinių choras.

Šv. Jono Kr. parapijos kronika

Rožančiaus pamaldos pradedamos nuo sekančio ketvirtadienio kiekvieną vakarą 7.30 val.

Tradicinės ligonių pamaldos įvyks šį šeštadienį 9 val. rytą Šv. Teresėlės Kūdikėlio Jėzaus garbei.

Lituanistinės mokyklos mokinių išpažintis pirmojo spalio mėnesio sekmadienio proga įvyks tuojau po šeštadienio pamokų.

Mokyklos atidarymo šventė

Sekmadienį Šv. Elenos salėje įvyko iškilmingas Toronto liet. Maironio vardo šeštadieninės mokyklos atidarymas .Mokslo metų darbo gaires gražiai nusakė mokyklos vedėjas mokyt. J. Jankaitis. Sveikinimo žodį pasakė minist. V. Gylys, mokyklos komiteto pirm. A. Gurevičius, KLB Švietimo Komisijos atstovas V. Matulaitis ir mokyklos globėjas kun. P. Ažubalis. Meninę programos dalį išpildė mokyklos mokiniai. Oficialioji dalis baigta Tautos himnu. Po trumputės pertraukos vyko mokiniams Tėvų Komiteto paruoštos kuklios vaišės ir žaidimai. Dalyvavo per 300 dalyvių. Svečių tarpe buvo matyti ir Hamiltono liet. mokyklos keletas mokytojų su vedėju J. Mikšiu.

Šv. Jono Krikštytojo liet. bažnyčioje sutuokta: Antanas Mičiūnas ir Danutė Eidukaitytė, Arturas Misiūnas ir Marilyn Motiejūnaitė.

Pakrikštyta: Vidas Kazimieras Dementavičius.

Šachmatai Toronte

Rugsėjo 27 d. Lietuvių Namuose įvyko draugiškos lietuvių-rusų šachmatų rungtynės, kurios baigėsi lygiom: 2½—2½. Už lietuvius žaidė ir taškų pelnė: Matusevičius 0, Sirutis ½, Tarvydas 0, Lelis 1 ir Genčius 1.

Pamaldos lietuviams evangelikams

Toronte, Šv. Andriaus liuterionių bažnyčioje, Carlton ir Jarvis gt. kampe, spalio 4 d. 9 val. ryto. Pamokslas taikomas Padėkos šventei. Be to, įvyks išpažintis ir bus einama šv. Vakarienės. **Dr. M. Kavolis.**

Sudaryta Toronto Apylinkės Švietimo Komisija

KLB Toronto Apylinkės Valdyba rugsėjo 26 d. Lietuvių Namuose sušaukė pasitarimą Toronto Apylinkės Švietimo Komisijos steigimo reikalu. KLB Centro Švietimo Komisijos pirmininkui A. Rinkūnui nušvietus Apylinkės Švietimo Komisijos reikalą ir darbo apimtį, sudaryta Toronto Apyl. Švietimo Komisija iš šių asmenų: pirmininkas — Toronto Apyl. Valdybos narys švietimo reikalams inž. Šakalys, nariai: Maironio vardo šeštadieninės mokyklos vedėjas J. Jankaitis, augštesniųjų lituanistikos kursų Toronte atstovė Iz. Matusevičiūtė, Prisikėlimo parapijos klebonas Tėvas Bernardinas Grauslys, Šv. Jono Kr. parapijos atstovas kun. B. Pacevičius, šeštad. mokyklos Tėvų Komiteto pirmininkas A. Gurevičius ir ateitininkų bei skaučių atstovai.

Artimiausiame komisijos posėdyje nuarta svarstyti augšt. lituanistikos kursų ir radijo lituanistinės programos reikalus.

LK Moterų D-jos susirinkimas

Spalio 4 d., sekmadienį, tuoj po 11-tos val. pamaldų, Šv. Jono Kr. parapijos salėje šaukiamas Kanados Liet. Katalikių Moterų Draugijos Toronto skyriaus susirinkimas. Visos narės ir prijaučiančios kviečiamos skaitlingai dalyvauti. **Sk. V-ba.**

Pranešimas

Bažnyčios Statymo Fondo Valdybos Likvidacinė Komisija, baigdama sudaryti BSF Valdybos piniginę apyskaitą — balansą ir sudariusi vardinį sąrašą, š. m. rugsėjo mėn. 21 d. posėdyje nutarė, kad visi, norintieji atsiimti ar kitur pervesti aukas iš buvusios BSF Valdybos ,turi paduoti pareiškimą ligi š.m. lapkričio mėn. pirmos dienos.

Pareiškimus reikia paduoti Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonui, 941 Dundas Str. W., telef. EM. 4-7646, arba BSF Valdybos Likvidacinės Komisijos pirmininkui J. Žaliaduoniui, 6 Hector Ave., tel. LL. 0568.

Pareiškime turi būti nurodyta aukotojo pavardė, vardas, adresas, norima atsiimti ar pervesti suma (kam tie pinigai pervedami).

BSF Likvid. K-jos V-ba.

MALONIAI KVIEČIAME!

Š.m. spalio mėn. 3 d. atsilankyti į UNF Auditorijoje, 297 College Street rengiamą linksmą.

ŠOKIŲ VAKARĄ

Šokiams gros Didysis TLO "TRIMITAS". Bufete alutis ir kt.

Pradžia 8 v.v. Įėjimas $1.

LAS Toronto skyrius.

T. L. choro "Varpas" vakaras

Š. m. spalio 17 d., šeštadienį, TL coras "Varpas" rengia įdomų, savo originalumu dar nebūtą Toronte, vakarą. TL Namų visos patalpos bus panaudotos šiam parengimui.

Varpiečiai žada atsilankiusiems svečiams daug staigmenų ir įvairumų, parodydami, kad jie gali netik gražiai dainuoti, bet taip pat yra sumanūs ir išradingi gražių pobūvių organizatoriai.

Smulkiau apie šį vakarą bus paskelbta vėliau.

"Pirmyn" ansamblis Toronte

Čikagos choro "Pirmyn" ansamblis spalio 10 d. stato Eatono auditorijoje linksmą operetę "Cukrinis kareivėlis". Vadovauja muz. Steponavičius. Dalyvauja Metropolitano operos solistas Brazys.

Maloniai kviečiame atsilankyti visus torontiečius. Bilietų galima gauti pas pp. Indrelienę — tel. ME. 8522, Jurkevičienę — JU. 6374, Rinbutienę — LL. 3797, Beržinską — Dundas g-vė 1212, telef. 9547 ir sekmadieniais po pamaldų Šv. Jono ir Prisikėlimo bažn. prie įėjimo. **KLMB-nė.**

Atvažiuoja Čikagos krepšininkai

Po neseniai įvykusių sporto žaidynių, kuriose "Vytis" apkūlė čikagiečius, jie spalio 10 d. kitokiame sąstate atvyksta į Torontą draugiškoms rungtynėms. Manome, svečiai parodys daug rimtesnį žaidimą, kurio pažiūrėti torontiečiams krepšinio mėgėjams bus tikrai įdomu. Rungtynės įvyks 3 val. pp. ukrainiečių bažnyčios salėje, 400 Bathurst Str.

Parengimas UNF salėje įvyks spalio 10 ir 24 dienomis.

Nauja lietuviška įstaiga

I. Karpis atidarė 1609 Dundas St. W., tel. OL. 7-9967 namų pirkimo-pardavimo įstaigą. Visiems suinteresuotiems patariama pasinaudoti lietuvio pagalba.

Iškilmingos vestuvės

Puikioje Šv. Agnietės italų bažnyčioje. šeštadienio priešpietį kun. dr. J. Gutausko iškilmingai buvo surišti moterystės ryšiu Arturas Misevičius ir Marilyn Motiejūnaitė, torontiečių visuomenininkų Marijos ir Prano Motiejūnų duktė. "Veni Creator" įspūdingai sugiedojo buv. Toronto oktetas, kuriam per daugelį metų ir pats jaunasis priklausė. Pamaldų metu giedojo Vac. Verikaitis.

Iškilmingos vaišės, kuriose dalyvavo arti trijų šimtų svečių, praėjo pakilioje nuotaikoje.

Remia liet. gimnaziją

ACME Screw fabrike dirbą lietuviai, jau 2-ri metai remia Vasario 16 gimnaziją. Pasižadėję kas mėn. mokėti po $1, sumoka būrelio vad. A. Gačioniui, kuris kas mėn. išsiunčia šios gimnazijos vadovybei. Gaila, kad jau iš pasižadėjusių atsiranda "iškrintančių" ir net tokių, kurie atkalbinėja kitus nuo šio kilnaus darbo rėmimo. Atskiromis aukomis yra gauta ir išsiųsta iš šių asmenų po $3 p. Kuzmos ir Antanavičienės (senos immigr). Barzdaitis, nors pasitraukė iš šio fabriko, bet ir toliau tebetesia savo pažadą. **K.**

Padėka

Nuoširdžią padėką mūsų liūdesio valandoje reiškiame Toronto klebonui gerb. kun. Ažubaliui, kuris rūpinosi a.a. Julius Vaitkevičiaus laidotuvėmis, gerb. kun. Pacevičiui, palydėjusiam į kapines, gėlių aukotojams S. J. Augustinams, Liutkams, Velyviams, Gudziauskui, Andraičiams, Račiams ir karsto nešėjams P. Girniui ir P. Murauskui. Taip pat Toronto lietuviškajai visuomenei, kuri taip gausiai lankėsi laidotuvėse ir palydėjo į kapines.

Sesuo Emilija ir sūnus Antanas Paužuoliai.

REIKALINGA prie 2½ metų vaiko moteris, kad galėtų ji namie prižiūrėti tarp 3-6 val. po pietų. Skambinti KE. 6957, šaukiant p. Zofiją.

REIKALINGI SIUVĖJAI. Prityrę vyriškų ir moteriškų rūbų bei pataisymų siuvėjai. Geras atlyginimas ir darbo sąlygos. Gali būti vyrai ir moterys. Informacijoms tel. MA. 7741, prašyti Joseph.

Išnuomojamas III augšte kambarys ir virtuvė. 136½ Beaconsfield, tel. LA. 6579.

264 Lisgar St. išnuomojami I augšte 2 kambariai ir virtuvė be baldų ir III augšte 2 kambariai su baldais. Tel. KE. 6234. Kreiptis po 6 val. vak.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte. Suaugusiems. Lisgar — Dovercourt. Tel. OL. 4166.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė. Tel. LY. 7484. Skambinti po 6 val. vak.

Išnuomojamas kambarys. Tel. ME. 7651. Skambinti po 6 val. vak.

RADIJO bei elektros patefonų ir motorų pataisymui perdarymui įrengta 115-230 V—60 perijodų ir (auto radijo) 6 V srovės. 921 Dundas St. W., tel. EM. 8-2014, Radiomechanikas RICKUS.

Arbatėlė

Šį šeštadienį, spalio 3 d., 4-6 v. pp., Tėvų Pranciškonų naujose patalpose, 32 Rusholme Pk. Cr., Prisikėlimo Bažnyčios Moterų Rėmėjų Būrelis rengia padėkos arbatėlę. Maloniai kviečia atsilankyti geradarius, padėjusius TT Pranciškonams įsikurti ir visus bičiulius. **PBMRB V-ba.**

LONDON, Ont.

Aukų rinkimo vajus. Londono Apylinkės Šalpos Fondo Komitetas praneša, kad per visą š.m. spalio mėnesį mūsų apylinkėje bus renkamos aukos Vokietijoje pasilikusiems tautiečiams šelpti, Vasario 16 gimnazijai ir pradžios mokykloms išlaikyti.

Aukos bus renkamos pinigais, rūbais ir avalyne.

Aukų rinkimui norima išnaudoti visas progas: aukos bus renkamos prie bažnyčios per lietuviškas pamaldas, susirinkimuose bei parengimuose. Taip pat bus aplankomi ir apylinkės lietuviai namuose.

Prašoma visų tautiečių paremti šį mūsų darbą ir ištiesti duosnias rankas į vargą patekusiems tautiečiams.

Pradėdami šį spalio mėn. aukų vajų iš anksto visiems dėkojame. **Šalpos Komitetas.**

PARDUODAMAS mažai vartotas virtuvės bufetukas ir staliukas. 28 Rolyat St., tel. OL. 2971.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. **30 DEWSON ST., Toronto, Ont. Informacijų kreiptis OL. 1403** 24 valandų tarnyba.

MONTREAL, Que.

Montrealio universitete lituanistikos ir slavistikos studijoms dar nevėlu užsiregistruoti.

Lituanistikos skyriui nuo šio semestro vadovaus dr. Daukša, kuris skaitys ir Lietuvių civilizacijos kursą. Liet. literatūrą, kaip praeitą semestrą skaitys dr. H. Nagys.

Galima užsirašyti studentais arba laisvais klausytojais. Informacijos teikiamos universitete 7-8.30 val. v. Slavų Instituto raštinėje arba tel. GR 7128.

Teko patirti, kad kol kas yra užsiregistravęs ne tik mažas, bet ir nepakankamas skaičius studentų. Lituanistikos Skyrius — didelė proga ir graži galimybė, — bet tik tuo atveju, kai atsiras univ-to reikalaujamas studentų skaičiaus minimumas.

Liet. Akademin. Sambūris savo paskutiniam susirinkime su dideliu susidomėjimu išklausė col. A. Škėmos paskaitą, kurios jumoristinė antraštė buvo "Teatro virtuvė" arba kaip pagaminamas spektaklis. Tema pasirodė aktuali prieš artėjančią Montrealio Dramos Teatro premjerą "Pabudimas". Nušviesta veikalo autoriaus, režisoriaus ir aktoriaus uždaviniai ir jų santykiai. Reikia laukti, kad paskaitos mintimis bus gyvai ramstomasi diskusijose apie spektaklį po jo sekančiam Sambūrio susirinkime.

Algirdas Jurkus, šį pavasarį labai gerai išlaikęs įstojamuosius egzaminus į M. Politechniką, direkcijos padrąsintas per vasarą padirbėjo ir dabar išlaikė egzaminus į II kursą.

1953 m. spalio 11 d. 3 val. po pietų, 1200 Bleury St. (Gesu Hall)

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRO

PREMJERA

"PABUDIMAS"

Autorius ir režisierius A. Škėma

Dailininkas J. Akstinas

Vaidina: B. Pūkelevičiūtė, J. Akstinas, L. Barauskas, A. Dikinis, K. Veselka

Spektaklis tik suaugusiems. Bilietų kaina $1.50.

Dėl talkos Kersteno K-jai Iš VLIKo ir ALTo atsišaukimų dėl talkos Kersteno Komisijai aiškėja, kad visus galinčius liudyti apie bolševikų pirmąją ir antrąją okupaciją, tai padaryti įpareigoja Lietuvos laisvinimo kova. Todėl KLBM Apyl. Valdyba praneša, kad į galinčių ar sutinkančių liudyti sąrašus galima užsirašyti per Apyl. V-bos narį H. Valiulį, telef. FI 7997, "Nepr. Liet." redakcijoj telef. HE 7920 ir "TŽ" koresp. sk-je, I. Mališka, HE 0850.

Augštieji Lituanistikos Kursai praeitą šeštadienį pradėjo pirmuosius mokslo metus. Juose dėstomas Lietuvos gimnazijos kursas: per pirmuosius metus 5 ir 6 klasės, per antruosius — 7 ir 8 klasės.

Baigusieji šiuos kursus gaus lituanistinių dalykų brandos atestato pažymėjimą. Bet daroma žygių, kad norintiems toliau studijuoti humanitarinius mokslus, šis pažymėjimas duotų teisę įstoti į universitetą.

ALK direktorius praneša, kad visi lietuviai, dėl įvairių priežasčių Lietuvoje ar tremtyje nebaigę gimnazijos, gali įsiregistruoti į kursus ir baigti neišeitą gimnazijos mokslą bent iš lituanistinių dalykų. Tokiems klausytojams bus sudarytas atskiras augštesnis kursas. Tai reta proga sutvarkyti savo mokslo pažymėjimą, taip pat ir atnaujinti bei pagilinti žinias.

Šiuo metu ALK-us lanko dar mažas klausytojų skaičius. Visi jaunuoliai-ės prašomi neatidėliojant įsirašyti, nes kiekviena praleista savaitė yra nuostolis sau.

Kursai vyksta kiekvieną šeštadienį nuo 9 val. r. iki 1 val. p.p. AV parap. patalpose. Suinteresuotieji tuo metu gali kreiptis į kursų direktorių A. Ališauską arba skambinti S. Kęsgailai telef. HE 5956.

SPALIO 3 d., 8 val. vak., VISI Į šiame sezone pirmą

ŠOKIŲ VAKARĄ

įvykstantį jaukioje Dom Polski salėje, 1862 Wellington Street. Veiks turtinga loterija, bufetas ir kitos pramogos. Šokiams nuotaikingai gros "Meliodija" vedama A. Piešinos. Atsilankęs linksmai praleisi vakarą ir tuo pačiu paremsi sportuojantį jaunimą.

Sporto klubas "Tauras"

Tautos Fondo Montrealio Skyriaus steigiamasis susirinkimas, kaip buvo numatyta Apyl. V-bos sukviestam organizacijų atstovų susirinkime, nutarė pasiūlyti TF Atstovybei paskirti, iš pasiūlytų kandidatų, 5 narių valdybą.

Skyriaus Valdybos laukia didelis ir svarbus darbas. Jam atlikti reikia darbininkų. Susirinkimas todėl laiko pareiga kiekvienai organizacijai surasti po vieną žmogų sutinkantį būti kandidatu į TF Skyriaus V-bą. Organizacijos kandidatą pristato raštu. B-nės V-ba visas organizacijas apie šį nutarimą painformuos atskiru raštu.

Montr. Dramos Teatro spektakliui bilietai gaunami "Nepr. Liet." redakcijoj, pas A. Gaurį, maisto krautuvėje "Rūta" Ville Lasalle, pas J. Mačionį, maisto krautuvėj Verdune, Bannantyne Ave ir spektaklio dieną AV parapijos salėje po pamaldų.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto kad nesuvėlinti spektaklio, nes salė turės būti paliuosuota 8 val. vakaro.

Spektaklio pradžia 3 val .p.p., sekmadieni, spalio 11 d., Jesu Hall 1200 Bleury str.

Spektaklis tik suaugusiems.

Trečioji Liet. šeštadieninė mokykla organizuojama Longueil.

Sporto klubo "Tauras" naujoji valdyba: pirm. J. Narbutas, vicepirm. J. Lukoševičius, sekr J. Pečaitis, kasin.. P. Bukauskas, narys J. Ramanauskas. Rev. K-ja — V. Kerbelis, V. Paulius ir p. Šulmistras.

"Tauras" treniruotes pradeda sekančią savaitę West Hill Highschool salėje.

Lietuvis gydytojas Montrealy. Dr. J. Šegamogas persikelia į Montrealį ir dirbs Ste Janne d'Arc ligoninėje kaip chirurgas su teise operuoti bei gydyti savo ligonius. Ši ligoninė priklauso A klasės kategorijai, t.y. pirmos klasės ligoninė gydymo štandarto ir įrengimo atžvilgiais.

Dr. Š. yra panevėžietis, gimęs 1911 m. Kauno Vytauto D. Universitetą baigęs 1935 m. Netoli penkerių metų dirbo kaip assitentas Chirurginėje klinikoje profesorių A. Hagentorno ir V. Kanaukos vadovybėje. 1942-4 m. buvo Alytaus apskrities ligoninės chirurginio skyriaus vedėjas. Vokietijoje dirbo kaip chirurgas specialistas keliose vokiečių ir pabėgėlių ligoninėse. Prieš išvykdamas į Kanadą dirbo Goettingeno Universiteto Chirurginėje klinikoje kartu eidamas stovyklos gydytojo pareigas.

1948 m. atvyko į Kanadą ir po metų stažo išlaikęs Kanados valstybinius egzaminus gavo teisę verstis gydytojo praktika. Iki šiol dirbo Saskatchewano provincijoje, versdamasis bendraja ir chirurgine praktika. Praeitų metų rudenį sekmingai išlaikė specialisto egzaminus bendrojoj chirurgijoj prie Roval College of Physicians and Surgeons of Canada.

Išnuomojamas geras kambarys, prie pat autobuso sustojimo, Crawford Park, Verdun, telef. HE 0850.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Reguliuojamas oras!

Ketvirtaidenį — šeštadienį, spalio 1, 2, 3 d.d.

1. **VALENTINO — spalv. — Anthony Dexter, Eleonor Parker**
2. **PYGMY ISLAND — Johny Weissmueller**

Pirmadienį — ketvirtadienį, spalio 5, 6, 7 d.d.

1. **I'D CLIMB THE HIGHEST MOUNTAIN — spalvota — Susan Hayward, Wm. Lundigan**
2. **WATCH THE BIRDIE — Red Skelton, Arlehne Dahl**

LINKSMI IR ĮDOMŪS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ

Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

LIETUVIO KINO TEATRAS "GUILD"

1275 GERRARD ST. E., TORONTO - Telef. HA. 1230

Pradžia 6.30 val. vak Reguliuojamas oras!

Ketvirtadienį — šeštadienį, spalio mėn. 1, 2, 3 d.d.

1. **DAVID AND BATHSHEBA — spalvota — Gregory Peck**
2. **FLAMING FURY — Roy Roberts**

Pirmadienį — trečiadienį, spalio mėn. 5, 6, 7 d.d.

1. **MUMMY — All Star Cast**
2. **MUMMY'S CURSE — Boris Karloff**
3. **SPOOKY WOOKY — Leon Errol**

NORRINGTON REAL ESTATE

1177 BLOOR ST. W., TORONTO, Tel. LL. 3102
(netoli Dufferin)

Parduodamos nekilnojamos nuosavybės visuose Toronto miesto ir priemiesčių rajonuose.

Teisingai patarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys

BLOOR — PACIFIC

9 kambarių geras plytinis namas, 3 virtuvės, vandens-alyvos šildymas, garažas 2 mašinoms, prašo **$17.900.**

SUNNYSIDE

9 kambarių plytinis namas, 3 virtuvės, dvigubas garažas, **tik $15.300.**

DOVERCOURT — COLLEGE

12 kambarių gražus mūrinis namas, vandens-alyvos šildymas, garažas 5 mašinoms, arti naujos lietuvių bažnyčios, **prašo $22.000.**

ST. CLAIR — ROSEMOUNT

6 kambarių plyt. namas, gražioj vietoj, **tik $3.500** įmokėti, pilna kaina **$12.000.**

Ap. SAKEVIČIUS - SAKUS

Daugelio namų, ypač vadinamų bangalų, turime nuotraukas, todėl prašome užeiti pasižiūrėti; prieš tai paskambinkite telefonu LL. 3102.

Dėmesio! Dėmesio!

"All Nations Book & Film Service Ltd."

praneša, kad neseniai atidarė kino teatrą, kuriame bus rodomos **europietiškos filmos.**

Nuo rugsėjo 24 d., 6.30 ir 8.30 val. vak. ir šeštadieniais 2 val. pp. pradedama rodyti VOKIŠKA MUZIKALINĖ FILMA

Pagrindinėse rolėse: Margot Hieischer, Peter Mosbacher ir kt. Dalyvauja "Polydor" starparade ir "Rias" šokių orkestrai, o taip pat daug filmų, radio ir plokštelių žvaigždžių.

Melody THEATRE

Theatre for the best European Pictures 346 College St. KI 6319

(Tramvajaus stotis tarp Spadina ir Bathurst)

Informacijos telefonu KI. 0850, KI. 6319

VISUS LIETUVIUS MALONIAI KVIEČIAME

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

MOHAWK FURNITURE CO

2448 Danforth Ave., Toronto. Tel. OX. 4444

Pilnas namų apstatymas baldais, vaikų baldai ir vežimeliai. Televizijos ir radijo aparatai. Siuvamosios ir skalbimo mašinos, krosnys, vandens šildymo tankai. Linoleumas ir įvairūs kilimai.

Šią savaitę miegamųjų komplektų išpardavimas

Kainų pavyzdžiai:

Reg. $179.00 — dabar $134.95. Reg. $209.00 — dabar $159.00

"Philips" radijo Reg. $29.95 dabar $24.95 ir daug kitų daiktų papigintmis kainomis. Su kiekvienu pirkiniu $300.00 vertės, duodame dovanų — gražų sieninį paveikslą $16.00 vertės

"MOHAWK" FURNITURE CO. 2448 DANFORTH AVE. TEL. OX. 4444.

A. GARBENIS

REKOMENDUOJA

Lansdowne — Bloor, $10 000, 8 kamb., 2 virtuvės, atskiras namas, plytų ir insulbrick, naujas moderniškas alyvos šildymas, garažas. Įmokėti $5.000.

Rusholme Rd. — prie Bloor, pusiau atskiras plytų namas, didelis platus ir 2 garažai. Vandeniu-alyva šildomas, 2 virtuves, nepereinami 8 kambariai. Įmokėti tik $5.000 plius vienas atviras morgičius balanse.

Restoranas. Prie Lietuvių Namų. Apyvarta $1.100 savaitėje. Nuoma $75 mėnesiui. Kaina $9.900. Įmokėti apie pusę.

AL GARBENS

REAL ESTATE

1486 DUNDAS STREET WEST (prie Dufferin), TORONTO

Telefonai: LO. 2738, vakarais HU. 9-1543

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI